लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका, खोटाङ

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका, खोटाङ

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

(Be a Credible Public Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

स्वतन्त्र एवम् गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide Independent and Quality Audit Service)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता *(Independence)*
निष्ठा *(Integrity)*
पारदर्शिता *(Transparency)*
जवाफदेहिता *(Accountability)*
व्यावसायिकता *(Professionalism)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानुन बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानुन निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानुनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

(तोयम राया)

२०८३ वैशाख **महालेखापरीक्षक**

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, कोशी प्रदेश
काठमाडौं

प.सं.:2082/83 मिति : २०८३-१-२८
च.न :APPROVED/FAR/2081-82/LOC/309

श्रीमान् नगर प्रमुखज्यू,
दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, दिक्तेल, खोटाङ।

विषय - लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा (२) बमोजिम त्यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी तयार गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन यसैसाथ संलग्न गरी पठाइएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ।

(श्रीकुमार राई)
नायब महालेखापरीक्षक

प.सं.:2082/83 मिति : २०८३-१-२८
च.न :APPROVED/FAR/2081-82/LOC/309

श्रीमान् नगर प्रमुखज्यू,
दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
दिक्तेल, खोटाङ।

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

१. कैफियत सहितको राय

हामीले तहाँ नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौँ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असरबाहेक, पेस भएको २०८२ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत एवं वार्षिक प्रतिवेदन, बजेटको तुलनात्मक विवरण, स्थानीय सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको स्थानीय तहको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन तथा प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूत रूपमा सही र यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

२. कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

२.१. नगरपालिकाले अन्तरसरकारी अख्तियारीतर्फको विवरण महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रूपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन।

२.२. नगरपालिकाको आय-व्ययतर्फ रु.२ अर्ब ४० करोड ८३ लाख ४३ हजारको लेखापरीक्षण गर्दा रु.४ करोड ५१ लाख ४३ हजार बेरुजु देखिएकोमा प्रतिक्रियाबाट रु.३८ लाख ९१ हजार सम्परीक्षण भई असुल गर्नुपर्ने रु.५० लाख २० हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.५१ लाख ३८ हजार र प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु.१ करोड १० लाख ९४ हजार गरी जम्मा रु.४ करोड १२ लाख ५२ हजार बाँकी रहेको छ। गत वर्षसम्म कायम बेरुजु रु.२२ करोड २३ लाख ९५ हजार मध्ये रु.३५ लाख ८१ हजार सम्परीक्षण भई यसवर्षको थपसमेत हालसम्म अद्यावधिक बेरुजु रु.२६ करोड ६५ हजार बाँकी रहेको छ। बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

२.३. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले नगरपालिकाको पेस्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन। हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गरिएको छ। वित्तीय विवरण तयार

गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौँ। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौँ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

३.अन्य बेहोरा- लेखापरीक्षणबाट ऐन नियमको परिपालना, आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था, स्थानीय वित्त व्यवस्थापन,सम्पत्तिको संरक्षण, स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग, शासकीय प्रवन्ध, स्रोत सुनिश्चितता र बजेट व्यवस्थापन र विकास प्रशासन र सोको कार्यान्वियन, अनुदान वितरण तथा अनुगमन, सेवा प्रवाह, स्थानीय प्रशासन, जवाफदेहिता र सुशासन लगायतका विषयमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

४. वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखा उत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी

नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय प्रतिवेदन सारभूतरूपमा गलत आँकडारहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय सरकारमा रहेको छ। नगर कार्यपालिका, प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

५.वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणउपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडा रहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ। लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूत रूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(श्रीकुमार राई)
नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौंट			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
										असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएका	प्रमाण कागजात पेश नभएका	जिम्मेवारी नसारेका	सोधभर्ना नलिएका	जम्मा	पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			सैद्धान्तिक	लगती								
१०२	२७३	४,५१,४२,९३३	१	१०४	३८,९१,१३३	०	१०१	१६९	४,१२,५१,८००	५०,१९,८२४	२,५१,३७,६९६	१,१०,९४,२८०	०	०	३,६२,३१,९७६	०

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फस्यौंट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
खोटाङ	२२२३९५०१६		३५,८१,४४७	२१८८१३५६९	०	४,१२,५१,८००	२६००६५३६९

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८१/८२	७३	स्वरोजगार प्रवर्द्धन एवम् उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम	२२,४००
२	२०८१/८२	१२३.४	सामाजिक सुरक्षातर्फ	०
३	२०८१/८२	२९	सटर भाडाः	२२,०००
४	२०८१/८२	५१.१	शहदेउ गढी संरक्षण आयोजना बुइपा	३७,५५४
५	२०८१/८२	५३	विल वेगर पिएस आइटम भुक्तानी	५१,१८०
६	२०८१/८२	७९	बढी दरमा स्थानीय भत्ता	२१,७१,६५०
७	२०८१/८२	६१	बढी खर्च	३९,०००
८	२०८१/८२	११४	पाइप तथा टनेल खरिद तथा वितरण	१,३३,०८६

९	२०८१/८२	१००	निशुल्क पाठ्यपुस्तक	६२४
१०	२०८१/८२	६७	ठेक्का वा करारको भुक्तानीमा कर कट्टी	८३,६५६
११	२०८१/८२	४०	एकमुष्ट नापी	५,४०,६९६
१२	२०८१/८२	५०	इट्टाको संख्या	७,५३,०४५
१३	२०८१/८२	९४.१	आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु	३६,२४२
१४	२०८०/८१	१३	सक्कल विल	४०,०००
१५	२०८०/८१	३८.३	व्यवसायिक किवि खेती प्रवर्धन	१,१६,४००
१६	२०८०/८१	२४	लगतकट्टा	४७,५६०
१७	२०८०/८१	१६	बढी भुक्तानी	१८,६४४
१८	२०८०/८१	४.5	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	५,१५७
१९	२०७९/८०	४०	मु.अ.कर र जरिवाना	२९,९००
२०	२०७९/८०	७७.१	डिजिटल प्रोफाईल	३,६१,२५०
२१	२०७९/८०	४७.२	गुरुयोजना र आवधिक योजना	३,६२,८५७
२२	२०७९/८०	२४.४	खर्च मितव्ययीता	२१,५०५
२३	२०७८/७९	२१	सल्लाहाकार सुविधाः	११,४०,८१०
२४	२०७८/७९	११.४	संघीय तथा प्रदेश पूँजीगत तर्फ	१३,२७,७६४
२५	२०७४/७५	२७	प्रमाण कागजात पेश नगरेको	१०९६००
जम्मा				७४,७२,५८०

दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका, खोटाङ

(८०१०८४०१३००)

दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका , खोटाङ

परिचय

१

(क) कार्यालय परिचय :- स्थानीय शासन पद्धति सुदृढ गरी विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यास संस्थागत गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न यस पालिकाको स्थापना भएको हो। स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वय प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिकामा १५ वडा रहेको छ भने क्षेत्रफल २४६.५१ वर्ग किलोमिटर तथा ४६ हजार ९०३ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानुनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, वित्तीय व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८२।८।४ देखि २०८२।८।१७ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :- नगरपालिकाको आय – व्ययतर्फ रु.२ अर्ब ४० करोड ८३ लाख ४३ हजारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणमा परीक्षण गरिएका मुख्य विषयहरु :- लेखापरीक्षण योजना अनुसार परीक्षण गरिएका विषयहरु अनुसूची – २ मा

संलग्न छ ।

(ज) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली :- लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु.४३२३७१.४३ असुल भइ दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

सि.न.	विवरण	रकम रु.
1.	सामाजिक सुरक्षा	११५१७.५८
2.	सामाजिक सुरक्षा	१४७६५७.३५
3.	सामाजिक सुरक्षा	१२०१६.००
4.	राजश्व वापत (पुजा तिम्सिना)	१११३.५
5.	राजश्व वापत (प्रभुराम राई)	४६७५.००
6.	छात्रवृत्ति वापतको	२९६००.००
7.	दिवा खाजा वापतको	५१७९५.००
8.	पाठ्यपुस्तक वापत	१३१९९७.००
9.	पारिश्रमिक कर	४२०००.००
	जम्मा रु	**४३२३७१.४३**

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ **वित्तीय विवरण परीक्षणः**

२.१ **वित्तीय प्रतिबेदनः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) मा स्थानीय तहले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ। पालिकाले महालेखापरीक्षकबाट २०७९।८।२० मा स्वीकृत सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान(NPSAS) अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्छ।पालिकाको आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ।पालिकाले वर्षभरी गरेको सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत आर्थिक विवरण (म.ले.प.फा.नं २७०)प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गरेको छ ।तर पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम एवं अन्तरसरकारी अख्तियारी मार्फत् खर्च भएका कारोवार सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको देखिदैन । पालिकाले उपलब्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोष प्राप्ति र भुक्तानीको स्वीकृती वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.न. २७०) सम्वन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ।

प्राप्ति तर्फ			भुक्तानी तर्फ		
विवरण	रकम	रकम	विवरण	रकम	रकम
सुरु मौज्दात		३९२६६४८३	**चालु खर्च**		६२३५१३४८५
१संचित कोष	१९५३३५३८		१.पालिका तर्फ	१८३४३०९७८	
२धरौटी	९६८००२७		२.संघीय सशर्त	४३२६००४००	
३कार्य संचालन कोष	१००५२९१९		३.संघीय विशेष	०	
४ अन्य कोष	०		४.प्रदेश सशर्त	७४८२१०७	
१ यस वर्षको आय		२१३४१११५	५.प्रदेश विशेष	०	
क) आन्तरिक आय	१६३३८३९४		**पुँजीगत खर्च**		२४०३६१४१८
ख) स्थानिय नगद (मालपोतबाट प्राप्त रकम)	५००२७२१		१.पालिका तर्फ	१११२५११७८	
2. वित्तीय हस्तान्तरण (संघ)		७७८२१९१४७	२ सघीय सशर्त	३४२६११८०	
क) समानीकरण अनुदान	१२९८४०४००		३.संघीय विशेष	०	
ख) राजश्व बाँडफाँट	१२५५६५७४७		४.संघीय समपुरक	१०००००००	
ग)सशर्त अनुदान	५१७८१३०००		५.प्रदेश सशर्त	६६३०८८४०	
घ) समपुरक अनुदान	५००००००		६.प्रदेश विशेष	०	
ङ) विशेष अनुदान	०		७.प्रदेश समपुरक	१८५४०२२०	
च) रोयल्टी	०				
छ) अन्य	०		**अन्तर सरकारी अख्तियारी (संघ)**		
३.वित्तीय हस्तान्तरण (प्रदेश)		१२४३७८७४७	क) घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन केन्द्र	४८७५२०	२४६८९३१००
क) समानीकरण अनुदान	८९४२०००		ख) स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम-चालु	१९९४२०३	
ख) राजश्व बाँडफाँट	२०२५२७४७		ग) स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम-पुँजीगत	११३७४७५०	
ग) सशर्त अनुदान	८२१८४०००		घ) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२३३०३६६२७	
घ) समपुरक अनुदान	१३००००००		**अन्तर सरकारी अख्तियारी (प्रदेश)**		०
ङ) विशेष अनुदान	०		**ऋण फिर्ता (साँवा)**		०

च) रोयल्टी	०		**ऋणको ब्याज भुक्तानी**		०
छ) अन्य	०		**धरौटी फिर्ता सदर स्याहा**		१९२२११६
४.अन्तर सरकारी अख्तियारी (संघ)		२४६८९३१००	**कार्यसञ्चालन कोषमा भएको खर्च**		२४५७८०६०
क) घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन केन्द्र	४८७५२०		**अन्यकोषमा भएको खर्च**		०
ख) स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम-चालु	१९९४२०३		**१०.गैर सरकारी सस्थाबाट सञ्चालित योजना**		०
ग) स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम-पुँजीगत	११३७४७५०		**११.अन्य सहयोगबाट प्राप्त सञ्चालित योजना**		०
घ) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२३३०३६६२७		**अन्य खर्च भएमा**		०
५.अन्तर सरकारी अख्तियारी (पदेश)		०	**अनुदान फिर्ता**		
६.ऋण/वित्तिय व्याबस्था		०	**१.संघ तर्फ**		५०९५१४२०
७.धरौटी आय		७०४४००७	क) सशर्त अनुदान	५०९५१४२०	
८.कार्य सञ्चालन कोष तर्फको आय		३२८६८२३६	ख) विशेष अनुदान	०	
क) विपद् व्यवस्थापन कोष	२८७००००		ग) समपुरक अनुदान	०	
ख) कोरोना भाईरस तथा नियन्त्रण कोष	०		**२.प्रदेश तर्फ**		९३७९५६३
ग) कर्मचारी कल्याण कोष	५०४०००		क) सशर्त अनुदान	८३९३०५३	
घ) महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण विषेश कोष	०		ख) विशेष अनुदान	०	
ङ) मर्मत संभार विषेश कोष	४५२७३७५		ग) समपुरक अनुदान	९८६५१०	
च) सडक बोर्ड नेपाल	८६५७३८८		**अन्तिम मौज्दात**		
छ) जि.स.स. कोषबाट प्राप्त रकम	०		**१.संचित कोषको मौज्दात**		१९२६६६६२
ज) विविध कोष खर्च खाता	०		**२. धरौटी**		१४८०१९१८
झ) नगर अस्पताल संचालनकोष	२२२९६६५		**३.कार्य संचालन कोष**	०	१८३४३०९५
ञ) अपाङ्ग रोकथाम तथा नियन्त्रण कोष	५२५२०५५		क) विपद् व्यवस्थापन कोष	३२०४९३	
च) एम्बुलेन्स संचालन कोष	१६७६०००		ख) कोरोना भाईरस तथा	७६६३५०	

			नियन्त्रण कोष		
छ) भारी सवारी साधन संचालन कोष	१६५००९३		ग) कर्मचारी कल्याण कोष	५२०४०००	
ज) फुलैफुलको पहाड संचालन कोष	०		घ) महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेसीकरण विषेश कोष	२२५०००	
झ) प्रादेशिक स्थानीय सहयोग कार्यक्रम	४३६५००		ङ) मर्मत संभार विषेश कोष	४८३८९७१	
ञ) लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	३३६००		च) सडक बोर्ड नेपाल	१९७९२७१	
ट) प्रथम राष्ट्रिय बाँस सम्मेलन कोष	७३१५६०		छ) जि.स.स. कोषबाट प्राप्त रकम	८४२६०	
ठ) सामजिक विकास मन्त्रालय अन्तर्गत विपद्/जोखिम न्यूनीकरण	४०५००००		ज) विविध कोष खर्च खाता	५००००	
ड) नेपाल पर्यटन बोर्ड	२५००००		झ) नगर अस्पताल संचालनकोष	२१९२८	
९.अन्य कोषको आय		०	ञ) अपाङ्ग ररोकथाम तथा नियन्त्रण कोष	५५१५०	
१०.गैर सरकारी सस्थाबाट सञ्चालित योजना		०	च) एम्वुलेन्स संचालन कोष	९०७४०	
११.अन्य सहयोगबाट प्राप्त सञ्चालित योजना	०	०	छ) भारी सवारी साधन संचालन कोष	६२१५१२	
१२.अन्य आय भएमा	०		ज) फुलैफुलको पहाड संचालन कोष	३५०००	
		०	झ) प्रादेशिक स्थानीय सहयोग कार्यक्रम	०	०
			ञ) लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	०	
			ट) प्रथम राष्ट्रिय बाँस सम्मेलन कोष	४२०	
			ठ) सामजिक विकास मन्त्रालय अन्तर्गत विपत/ जोखिम न्यूनीकरण	४०५००००	
			ड) नेपाल पर्यटन बोर्ड	०	

			4.अन्यकोष		०
जम्मा		१२५००१०८३६	जम्मा		१२५००१०८३६

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा २.१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

२.२ **बैङ्क हिसाब विवरण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ अनुसार पालिकाको कारोबार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजस्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण अनुसार लेखाङ्कन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही बमोजिम पालिकाले कारोवारको बैङ्क हिसाब मिलान विवरण (म.ले.फा.नं. २७० को टिप्पणी ६.३) तयार गरी हिसाब भिडान गर्नुपर्दछ। पालिकाले पेश गरेको विवरण अनुसार देहाय बमोजिम यो वर्षको अन्त्यमा स्रेस्ता अनुसार रू. ५,२४,११,६७४.२६ र बैङ्क अनुसार मौज्दात रू ५,२४,११,६७४.२६मौज्दात देखियो। पालिकाले तोकिए बमोजिम बैङ्क हिसाव मिलान विवरण तयार गरी पेश गरेको छैन।

खाताको प्रकार	श्रेस्ता अनुसार बाकी रु	बैंक अनुसार बाकी रु
ग १.१, आन्तरिक राजस्व खाता	०	०
ग १.२, बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व खाता	०	०
ग १.३, आन्तरिक अनुदान खाता	०	०
ग २.२, चालू खर्च खाता- जोर वर्ष	०	०
ग २.४, पुँजीगत खर्च खाता- जोर वर्ष	०	०
ग २.७, विविध खर्च खाता	६३,६६,७६८.५०	६३,६६,७६८.५०
ग ३.१, स्थानीय तह धरौटी खाता	१,२०,७९,१९२.००	१,४८,०१,९१८.००
ग ३.१, स्थानीय तह धरौटी खाता	२७,२२,७२६.००	
ग ४.१, स्थानीय तह सञ्चित कोष खाता	१,९२,६६,६६१.७६	१,९२,६६,६६१.७६
ग ५.१, स्थानीय तह विविध कोष खाता	१,०८,८९,४८३.००	१,०८,८९,४८३.००
ग ६.१, स्थानीय तह विभाज्य कोष खाता	०	०
ग ७.२, स्थानीय तह प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	१०,८६,८४३.००	१०,८६,८४३.००
	५,२४,११,६७४.२६	५,२४,११,६७४.२६

२.३ **फरक हिसाबः** यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार, यस वर्षको प्राप्ति रु. ३४७१३६३२५।७३ र यस वर्षको भुक्तानी रु. ३३३७२४२५८।७३ फरक परेको छ । सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरु समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं.२७० ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

विवरण	गतवर्षको जिम्मेवारी	यसवर्षको प्राप्ति	यसवर्षको भुक्तानी	बैङ्क मौज्दात
सुत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन म.ले.प.फा.नं २७० अनुसार	३,९२,६६,४८३.४८	८६,३६,०८,०२६.९५	८६,३८,७४,९०३.१७	५,२४,११,६७४.२६
एकीकृत आर्थिक विवरणअनुसार	३,९२,६६,४८३.४८	१२१०७४४३५२। ६८	११९७५९९१६१। ९	५,२४,११,६७४.२६
फरक	०	३४७१३६३२५।७३	३३३७२४२५८।७३	०

२.४ **वित्तीय विवरणको यथार्थताः** पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवदेन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.२३३०३६६२७।०० , स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु१३२८८९५३।००, घरेलु तथा साना उध्धोग प्रर्वद्धन केन्द्रको रु ४८७५२०। ०० र राजस्वको रु १७१३८०८।३०समेत गरी रु २४८६०६९०८।३ सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । जसले गर्दा सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणसमेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन । तसर्थ सबै आर्थिक कारोबार सुत्र मार्फत हुने र सबै कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

३ **अनुदान प्राप्ती, वितरण, उपयोग र फिर्ताः**

३.१ **कृषी पशु अनुदानः** कृषी क्षेत्रको रुपान्तरण, कृषी तथा पशुपन्छीजन्य व्यवसाय प्रवर्धन लगायतका कृषी, पशुपन्छी, बालीनाली, मत्स्य आदि सम्वन्धी अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रमबाट विभिन्न व्यक्ति तथा समूहलाई अनुदान दिएको देखिन्छ । यस्ता कार्यक्रम संघका साथै प्रदेश तथा स्थानीय तह मार्फत तिनका समेत स्रोत साधनको सम्लग्नतामा सञ्चालन गर्न विभिन्न नीति कार्यविधी तथा निर्देशिका नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट समेत तर्जुमा भएको देखिन्छ । सोही बमोजिम लक्षित कृषक वर्गलाई अनुदान वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष यस पालिकावाट रु १५४१७३८३ खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको नाम, ठेगाना र अनुदानको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

क्र.सं.	अनुदान दिएको संस्थाको नाम र ठेगाना	अनुदान विषय	सम्झौता रकम रु.	अनुदान भुक्तानी			अनुदानको उपयोगको अवस्था
				गत वर्षसम्मको भुक्तानी रु.	यस वर्षको भुक्तानी रु.	जम्मा भुक्तानी रु.	
१	कर्चण्ड कृषि तथा पशुपन्छी कृषक समूह वडा न १४	स्कुस खेति प्रवर्द्धन	२६६०००			१९९५००	व्यवसायिक स्कुस खेति
२	आर के कृषि तथा पशुपन्छी नमुना फर्म वडा न २	स्कुस खेति प्रवर्द्धन	२५०५११			१८७८८३	व्यवसायिक स्कुस खेति
३	थापा कृषि तथा पुशुपन्छी बहुउद्धेश्य कृषि फर्म वडा न ३	जरिङ्गो खेति प्रवर्द्धन	१३३३३८			१०००००	व्यवसायिक जरिङ्गो साग खेति
४	ईसम कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा न १४	प्याज भण्डारण गृह निर्माण	३३३३३३			२५००००	व्यवसायिक प्याज उत्पादन गरि भण्डारण गरिएको
५	टेरा मृदा टारी कृषि वन कार्वन कफी उत्पादक कृषक समुह वडा न १४	कफी प्रवर्द्धनका लागि नर्सरी स्थापना तथा व्यवस्थापन	२६६७०९०			२००००००	कफी वेर्ना उत्पादन
६	रिदम बहुउदेश्यि कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा न ५	केरा खेति प्रवर्द्धन	९९९९७२			७५००००	केरा खेति विस्तार
७	सुजन बहुउदेश्यि कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा न ५	केरा खेति प्रवर्द्धन	९९९६२५			७५००००	केरा खेति विस्तार
८	सेरालुङहछाँ उत्थान सेवा समाज खोटाङ वडा नं ५	कफी खेति प्रवर्द्धन	८००५४८			६०००००	कफी खेति विस्तार
९	सुम्निमा कृषि समुह वडा न ५	कफी खेति प्रवर्द्धन	८०१५०५			६०००००	कफी खेति विस्तार
१०	दुर्गा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा नं ५	कफी खेति प्रवर्द्धन	१३३३३३			१०००००	कफी खेति विस्तार
११	सत्यहाँङ कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा नं ५	कफी खेति प्रवर्द्धन	१३३३३३			१०००००	कफी खेति विस्तार
१२	शुभम क्याफे एण्ड लज वडा नं २	रैथाने बाली प्रवर्द्धन	१००००००			५०००००	कोदोको विस्कुट तथा अन्ने परिकार उत्पादन र वितरण
१३	हातेमालो कृषि सहकारी संस्था लि वडा न १	टनेल खरिद	१९९३७४			१५००००	तरकारी खेति
१४	अनिस वहुउदेश्यीय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा न ५	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	२६७०००			१९२०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
१५	बाम्राङ कृषि सहकारी संस्था लि वडा न ३	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	४०००००			२८८०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
१६	मनोज कृषि तथा पुशुपन्छी फर्म वडा न ५	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	२६७०००			१९२०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
	मझुवागढी कृषि तथा पशुपन्छी	पाडा पाडी प्रवर्द्धन					व्यवसायिक रुपले

१७	फर्म वडा न ७		३३४०००			२४००००	पाडा पाडी पालन
१८	नातिकाजी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा न १५	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	१३४०००			९६०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
१९	विजयखर्क पशुपालन कृषक समुह वा नं १५	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	८६७०००			६३४०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
२०	जनजागरण बहुउदेश्यि कृषि समूह वडा न ३	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	६६७०००			४८००००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
२१	चारसले दाप्सा कृषक समूह वडा नं ४	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	८०००००			५७६०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
२२	तित्रिबोटे कल्चुण्डे टाकुरे कृषक समुह वडा न ५	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	९३४०००			६७२०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
२३	सिरिसे मणिचोक कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा नं ३	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	४०००००			२८८०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
२४	अल ईन बान कृषि तथा बाखा तथा कुखुरा फर्म वडा नं ३	पाडा पाडी प्रवर्द्धन	६६७०००			२८८०००	व्यवसायिक रुपले पाडा पाडी पालन
२५	राहुल बहुउदेश्यिय कृषि तथा पुन्छी फर्म वडा नं ५	वंगुर पालन	४०००००			२८८०००	व्यवसायिक रुपले वंगुर पालन
२६	नमुना विसाउने वंगुर फर्म वडा न १	वंगुर पालन	२६७०००			१९२०००	व्यवसायिक रुपले वंगुर पालन
२७	निरम कृषि नर्सीरि तथा पशुपन्छी फर्म	बाखा प्रवर्द्धन	५३४०००			३८४०००	व्यवसायिक रुपले बाखा पालन
२८	ल्हानाम्सा तामाङ कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	बाखा प्रवर्द्धन	२६७०००			१९२०००	व्यवसायिक रुपले बाखा पालन
२९	होराखालि कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा नं २	गाईभैसी स्रोत केन्द्र	१००००००			४८००००	व्यवासिहक भैसी पालन
३०	खोटाङ लाईभस्टक एजुकेसन सिसर्च एण्ड ट्रनिङ प्रालि वडा न २	गाईभैसी पकेट	२६०००००			१२४८०००	व्यवासिहक गाई भैसी पालन
३१	त्रिसक्ति बहुउदेश्यिय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म वडा नं २	गाईभैसी पकेट	२४०००००			११५२०००	व्यवासिहक गाई पालन
३२	हाम्रो साना किसान कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड वडा न ७	पशुपालन	१७३३०००			१२४८०००	व्यवसायिक भैसी, वंगुर,माछा पालन
	जम्मा रु		२३६५५९६२			१५४१७३८३	

३.२

समानीकरण अनुदानको उपयोगः राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोगले जारी गरेको मार्गदर्शनमा संघीय विभाज्य कोषबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण रकमको उपयोग गर्दा सो रकमबाट वजेट विनियोजन गरी अध्ययन भ्रमण, वैदेशिक भ्रमण र अन्य प्रशासनिक एवं सञ्चालन आदिमा खर्च गर्न नपाईने व्यवस्था छ। आयोगको

मार्गदर्शन अनुकुल नहुने गरी पालिकाले समानीकरण अनुदानवाट मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च, निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च, पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च र विवध खर्च जस्ता चालु प्रकृतिका कार्यमा रु. २,१५,९४,३१५.००वजेट विनियोजन गरी रु. १,७७,९४,३७३.०० खर्च गरेको देखिन्छ । पालिकाले प्राप्त गर्ने अनुदानको रकम पुंजि निर्माण हुने तथा दिर्घकालिन प्रकृतिका खर्चमा विनियोजन गरी खर्च गर्ने गराउने तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

क्र.सं.	खर्च संकेत नं.	खर्च शीर्षक	अन्तिम बजेट	खर्च रकम
१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान : नेपाल सरकार - नगद अनुदान		२,०३,७२,३१५.००	१,६६,०५,९४८.००
१	२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	१,५०,०००.००	१,४९,५००.००
२	२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	१०,५०,०००.००	२,९१,३६०.००
३	२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	१०,००,०००.००	९,९७,२००.००
४	२२५१२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	२,००,०००.००	०
५	२२५२१	उत्पादन सामग्री / सेवा खर्च	३,००,०००.००	४,०३०.००
६	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	१,६८,७२,३१५.००	१,४६,७५,५८८.००
७	२२७११	विविध खर्च	८,००,०००.००	४,८८,२७०.००
२	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान : कोशी प्रदेश - नगद अनुदान		१२,२२,०००.००	११,८८,४२५.००
१	२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	५०,०००.००	४९,९००.००
२	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	११,७२,०००.००	११,३८,५२५.००
		कुल जम्मा	२,१५,९४,३१५.००	१,७७,९४,३७३.००

३.३

अनुदान फिर्ता आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४५ र कोशी प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ४७ मा क्रमस सङ्घीय सञ्चित कोषबाट र प्रदेश सञ्चित कोषबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको सशर्त, समपुरक र विशेष अनुदानको रकम सम्बन्धित आर्थिक वर्ष भित्र खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा उक्त रकम सम्बन्धित सङ्घीय ईकाइका कोषहरुमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। प्राप्त विवरण अनुसार यो वर्ष संघ र प्रदेशबाट प्राप्त उल्लिखित अनुदानको रकमको विवरण निम्नानुसार छन। प्राप्त अनुदान मध्ये यो वर्ष भरी खर्च नभई बाँकी रहेको रकम मध्ये असार मसान्तमा देहाय बमोजिमको रकम फिर्ता गरेको छ।

निकाय	अनुदान	प्राप्त	खर्च	बाँकी	फिर्ता गरेको
सघीय सरकार	शसर्त अनुदान चालु	४७,६६,१२,०००.००	४३,२६,००,४००.१०	४,४०,११,५९९.९०	४,४०,११,५९९.९०
	शसर्त अनुदान पुँजीगत	४,१२,०१,०००.००	३,४२,६१,१८०.००	६९,३९,८२०.००	६९,३९,८२०.००
	समपुरक अनुदान पुँजीगत	५०,००,०००.००	५०,००,०००.००	०	०
प्रदेश सरकार	शसर्त अनुदान चालु	७६,६१,०००.००	७४,८२,१०७.००	१,७८,८९३.००	१,७८,८९३.००
	शसर्त अनुदान पुँजीगत	७,४५,२३,०००.००	६,६३,०८,८४०.००	८२,१४,१६०.००	८२,१४,१६०.००
	समपुरक अनुदान पुँजीगत	१,३०,००,०००.००	१,२०,१३,४९०.००	९,८६,५१०.००	९,८६,५१०.००
जम्मा रु		६१७९९७०००।००	५५७६६६०१७।१०	६०३३०९८२।९०	६०३३०९८२।९०

४ **बजेट तथा कार्यक्रमः**

४.१

रकमान्तरः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ मा स्वीकृत वार्षिक बजेटको अधिनमा रही कुनै शीर्षकबाट पुँजीगत शिर्षकमा २५ प्रतिशत नबढाई रकमान्तर गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले यस वर्ष थपघट समेत कार्यपालिकाको निर्णयबाट पुँजीगत तथा चालु शीर्षकका विभिन्न ७० योजना तथा कार्यक्रममा विनियोजन भएको रु ३,०२,३५,०००.०० वजेट घट गरी र विभिन्न ९९ कार्यक्रम तथा योजनामा रु. ३,०२,३५,०००.०० थप रकमान्तर गरेको छ । उक्त रकम वजेट रु. ९९,३८,९२,९९५.०० को तुलनामा ३.०४ प्रतिशत हुन आउँछ। रकमान्तर थप तथा घट गर्दा रकम फरक पर्नुको कारण पालिकाको विशेष सभाले कतिपय थप गरेका योजनामा समेत बजेट विनियोजन गर्ने र सो रकम समेत रकमान्तर थपमा देखिने भएकाले घट र थप भएको रकम फरक पर्न गएको पालिकाले जनाएको छ। कार्यापलिकाले विभिन्न समयमा रकमान्तर निर्णय गरेकोमा सुत्र प्रणालीमा सुरु विनियोजन भएकै कार्यक्रमवाट भुक्तानी भएकाले वास्तविक रकमान्तर रकम र खर्च रकमका सम्वन्धमा एकिन गर्न सकिएन । यसरी आर्थिक वर्षको अन्तमा रकमान्तर गर्ने परिपाटीमा सुधार हुनुपर्दछ ।

४.२ **बजेट सीमा निर्धारण समितिः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय,राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको गठनको व्यवस्था छ।उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कुल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्नेजस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्ष पछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समितिको गठन गरेता पनि ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमालगायत क्षेत्रगत विषय समेटी वजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालना गरेको पाइएन । ।ऐनमा भएको व्यावस्थाको पालना गर्नेतर्फ पदाधिकारीहरुको ध्यान जानुपर्दछ ।

४.३ **बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) बमोजिम गठन हुने बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता जनाएतापनि उक्त वैठकको माइन्युट माग गरिएकोमा माईन्युट लेखापरीक्षणमा पेश भएन । जसवाट वजेट तथा तर्जुमा समितिले कानुन वमोजिम कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण विषयगत कार्यक्रम लगायतका विषयमा परीक्षण गर्न सकिएन आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता गर्नेगरी वजेट तर्जुमा गर्नुपर्नेमा सो व्यवस्थाको पालना गरे नगरेको सम्वन्धमा एकिन गर्न सकिएन । पालिकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।

४.४ **त्रैमासिक पुँजीगत खर्च** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार त्रैमासिक पुँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिनाको खर्च
		प्रथम	दोस्रो	तेश्रो	चौथो	
पुँजीगत खर्चतर्फ	२४,०३,६१,४१८.००	४४,४६,७३०.००	२,३१,७९,२५५.००	७,८४,८८,७५०.००	१३,४२,४६,६८३.००	८,७६,७०,५९३.००
प्रतिशत	१००.	१.८५	९.६४	३२.६५	५५.८५	३६.४७

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार वार्षिक रु.२४,०३,६१,४१८.०० निकासा भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रु.४४,४६,७३०.०० (१.८५ प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रु.२,३१,७९,२५५.०० (९.६४प्रतिशत) तेस्रो त्रैमासिकमा रु.७,८४,८८,७५०.०० (३२.६५ प्रतिशत) र चौथो त्रैमासिक रु.१३,४२,४६,६८३.०० (५५.८५ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिएको छ। यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु८,७६,७०,५९३.०० (३६.४७ प्रतिशत) खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन। स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ। वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

४.५ **दिगो विकास लक्ष्यहरुको स्थानीयकरणः** संयुक्त राष्ट्रसंघद्वारा गठित वातावरण र विकास सम्बन्धि विश्व आयोग ब्रुटल्याण्ड कमिसनद्वारा सन् १९८७ मा प्राकृतिक स्रोत साधन, वातावरण, जनसंख्या र विकास गतिविधिहरूको उचित एवं सन्तुलित तालमेलका लागि ल्याएको हाम्रो साझा भविष्य नामक अवधारणा बमोजिम संयुक्त राष्ट्र संघका सदस्य राष्ट्रहरूले संयुक्त रुपमा अङ्गिकार गरी सन् २०१६ बाट कार्यान्वयनमा ल्याइएको आवधिक विकासका साझा मार्ग चित्रलाई दिगो विकास नाम दिइएको छ । यस अन्तर्गत तय भएका लक्ष्यहरू प्राप्तिका लागि नेपालका तिनै तहका सरकार समान रुपले जिम्मेवार छन् । यस पालिकाले तयार गरेको आवधिक विकास योजना समेत दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तिका लागि प्रतिबद्धता जाहेर गरेको छ। पालिकाको वार्षिक बजेट र संचालन गरिने कृयाकलापहरूलाई दिगो विकास लक्ष्य प्राप्ति तर्फ केन्द्रित गर्नका लागि यसका सूचकहरूलाई स्थानीयकरण गर्न अपरिहार्य हुन्छ। दिगो विकासका लक्ष्यहरू आन्तरिकीकरण नगरी योजना तर्जुमा गर्दा दिगो विकासका लक्ष्यहरूमा योगदान पुग्ने कार्यक्रमहरू तर्जुमा हुन नसक्ने जोखिम रहने भएकोले पालिकाले दिगो विकासका लक्ष्यहरूको आन्तरिकीकरण गरी दिगो विकासका मध्यमकालिन लक्ष्य निर्धारण गर्ने र सो बमोजिम भएको प्रगतिको मूल्याङ्कन गर्नुपर्दछ ।

४.६ **योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफलमुखी योजना छनौट गरी प्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूचीसमेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यो वर्ष रू.१ लाखभन्दा साना २५ योजनामा रू २१४७७४३।०० र रु.१ देखि ५ लाखसम्म १९४ योजनामा रू. ५९७७३२७५ खर्च गरेको देखियो। यो वर्ष पालिकाबाट सम्पन्न योजनाहरूको संख्यात्मक विवरण निम्नानुसार छन।

विवरण	बजेट विनियोजित योजना संख्या	विनियोजित बजेट रु.	कार्यान्वयन योजना संख्या	बजेट खर्च रु.
रु.१ लाखसम्म	२५	२२०००००	२४	२१४७७४३
रु.१ देखि ५ लाखसम्म	१९४	६४८५८३००	१८३	५९७७३२७५
रु.५ देखि १० लाखसम्म	७२	५३८७७५००	६५	४६२४१०१०
रु.१० देखि २० लाखसम्म	२१	३३०५७०००	१२	२०१३५४३०
रु.२० देखि ५० लाखसम्म	१८	६१३१५३८५	१७	५२९७५२३०
रु.५० लाख देखि माथी	५	६२१६४५००	५	५९०८८७३०
जम्मा	३३४	२७७४७२६८५	३०५	२४०३६१४१८

योजनामा बजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालिन उपलब्धि नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी दिगो प्रतिफल प्राप्त हुने योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ।

४.७ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारीः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाको *उपप्रमुखले मिति* २०८१।३।१० *मा* रु ९९ करोड ३८ लाख ९२ हजार *को बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा सभाबाट मिति* २०८१।३।१० *मा पारित भएको छ। यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले मिति* २०८१।३।१६ *मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको* देखिन्छ। आर्थिक वर्ष भित्र सबै काम सम्पन्न गरिसक्ने गरी बजेट, कार्यक्रम र योजना व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ।

५ संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापनः

५.१ **संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापनः** स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन,२०८० को दफा ६ मा स्थानीय तहमा स्थानीय सरकारी सेवाको संगठन संरचना वा दरबन्दी सृजना गर्न तथा त्यस्तो संगठन संरचना वा दरबन्दीमा पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको संयोजकत्वमा सिफारिस समिति गठन गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्नुपर्ने, संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्दा संगठनको दरबन्दी सृजना, पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्नु पर्ने देखिएमा तोकिएको आधार तथा कारण खुलाई सो समितिले नगर/गाउँ कार्यपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने र नगर/गाउँ कार्यपालिकाको सिफारिसमा नगर/गाउँ सभाले दरबन्दीको आवश्यकता र औचित्य समेतको आधारमा त्यस्तो सङ्गठन संरचना वा दरबन्दीको प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने र दफा ७ मा दफा ६ बमोजिम सङ्गठन संरचना र दरबन्दी स्वीकृत भएको मितिले तीन महिनाभित्र स्थानीय सरकारी सेवाको पदहरुको सेवा, समूह, उपसमूह तथा तह समेत खुल्ने गरी प्रदेश किताबखानामा त्यस्तो पद दर्ता गराउनुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाको नगरसभाबाट स्वीकृत भएको संशोधित संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण ,२०८१ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीपरीषदको कार्यालयमा पठाएकोमा हालसम्म पनि पद दर्ता भई नआएको पाइएको छ। स्वीकृत भएको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण, २०८१ अनुसार नगरपालिकामा १२६ नगरसभाबाट स्वीकृत भएको पाइयो। स्वीकृत दरवन्दीमध्ये नगरपालिकातर्फ ७९ दरबन्दी पदपूर्ति भइ ४७ दरबन्दी रिक्त रहेको देखिन्छ।रिक्त दरबन्दी करार सेवामा कार्यरत रहेको अबस्था छ । स्वीकृत दरवन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ।

५.२ **अवकास कोष** – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष राजस्व बाँडफाटबाट कर्मचारी अवकास कोषमा रु ५०००००। ट्रान्सफर गरेको छ। तर उक्त कोषको सञ्चालन सम्बन्धी पालिकाबाट ऐन कानुनको व्यवस्था भएको देखिएन। कानूनको व्यवस्था नगरी पालिका अनुदानबाट सोझै कर्मचारी अवकास कोषमा रकम ट्रान्सफर गर्न मिल्ने नदेखिएकाले उक्त रकम फिर्ता लिई स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा दाखिला हुनुपर्दछ।

६ **धरौटी र कोषः**

नेपाल सरकारले कुनै आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा विनियोजन बजेट भित्रबाट गर्ने, विभिन्न कोषमा रकम मौज्दात राख्ने, उक्त कोषबाट खर्च गर्ने पद्धतिमा नियन्त्रण गर्ने बेहोरा उल्लेख गरेपनि यो कार्यालयले यो वर्ष विविध कोष लगायत १८ कोषमा गत वर्षबाट जिम्मेवारी सारेको रु १००५२९१९।०० सहित रु ४२९२११५४।०० आय र रु. २४५७८०६०।०० खर्च गरी रु १८३४३०९५।०० मौज्दात देखाएको छ। यसरी कोषमा रकम राखेर खर्च गरी खर्चमा दोहोरा पना आउने, खर्चमा मितव्ययिता कायम नहुने हुँदा अत्यावश्यक बाहेकमा यसरी कोषमा रकम राख्ने, ट्रान्सफर गरेर खर्च गर्ने पद्धतिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

सि.न.	कोष/ खाताको नाम	सुरु मौज्दात	यो वर्ष थप	जम्मा आम्दानी	यो वर्षको खर्च	बाँकी
१	विविध खर्च खाता ग-२-७	६६२५८१	२३३१६७६८	२३९७९३४८	१७६१२५८०	६३६६७६९
क	प्रदेशिक स्थानीय तह सहयोग कार्यक्रम	०	४३६५००	४३६५००	४३६५००	०
ख	सडक बोर्ड नेपाल	१०२५१३	८६५७३८८	८७५९९०१	६७८०६३०	१९७९२७१
ग	जि.स.स कोष बाँडफाड	८४२६०	०	८४२६०	०	८४२६०
घ	अपाङ्ग रोकथाम तथा नियन्त्रण कोष	२३६७७६	५२५२०५५	५४८८८३१	५४३३६८१	५५१५०
ङ	एम्बुलेन्स सञ्चालन कोष	२५३००	१६७६०००	१७०१३००	१६१०५६०	९०७४०
च	नगर अस्पताल सञ्चालन कोष	१२८७३२	२२२९६६५	२३५८३९७	२३३६४६९	२१९२८
छ	फुलैपुलको पहाड सहयोग कोष	३५०००	०	३५०००	०	३५०००
ज	विविध कोष खर्च खाता	५००००		५००००	०	५००००
झ	लधुउद्यम विकास कार्यक्रम	०	३३६००	३३६००	३३६००	०
ञ	नेपाल पर्यटन बोर्ड	०	२५००००	२५००००	२५००००	०
ट	प्रथम राष्ट्रिय बाँस सम्मेलन	०	७३१५६०	७३१५६०	७३११४०	४२०
ठ	सामाजिक विकास म.विपत ब्याबस्थापन	०	४०५००००	४०५००००	०	४०५००००
२	प्रकोप ब्याबस्थापन कोष -ग-७-२	१००३८४३	२८७००००	३८७३८४३	२७८७०००	१०८६८४३
क	कोरोना भाइरस तथा नियन्त्रण कोष	७६६३५०	०	७६६३५०	०	७६६३५०
ख	विपद्ध ब्याबस्यापन कोष	२३७४९३	२८७००००	३१०७४९३	२७८७०००	३२०४९३
३	विविध कोष खाता -ग-५-१	८३८६४९५	६६८१४६८	१५०६७९६३	४१७८४८०	१०८८९४८३
क	कर्मचारी कल्यान कोष	४७०००००	५०४०००	५२०४०००	०	५२०४०००
ख	महिला वाल विकास तथा सामाजिक समावेसीकरण.विशेष कोष	२२५०००	०	२२५०००	०	२२५०००
ग	मर्मत सम्भार विषेष कोष	३४१४२४६	४५२७३७५	७९४१६२१	३१०२६५०	४८३८९७१

घ	भारी सवारी साधन सन्चालन कोष	४७२४९	१६५००९३	१६९७३४२	१०७५८३०	६२१५१२
	कोष तर्फको जम्मा	१००५२९१९	३२८६८२३६	४२९२११५४	२४५७८०६०	१८३४३०९५

७ **आर्थिक सहायता र अन्य विविध खर्चः**

७.१ **विविध खर्चः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) अनुसार खर्चको पुष्ट्याई हुने प्रमाण, कागजात संलग्न गरेर मात्र खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले यो वर्ष विविध खर्च बापत रु २८६०४००।०० खर्च गरेको छ । उक्त खर्च पालिकाको कुल आन्तरिक आय रु १६३३८३९४।२५ को तुलनामा १७.५० प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यस्तो खर्च खाना खाजा लगायतमा खर्च हुने गरेको देखिन्छ । पालिकाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमको सन्दर्भमा कार्यक्रममा सहभागी हुनेलाई खाना र खाजाको दर तोकेको भएतापनि अन्य अवस्थामा त्यस्तो खर्च कसरी गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी कुनै निर्णय भएको देखिएन ।कानूनी रुपमा मापदण्ड तोकेर मितव्ययी रुपमा खर्च गर्न सकिने भएतापनि पालिकाले यस्तो खर्चमा कुनै मापदण्ड बिकास नगरेको, बिल बिजक भौचर साथ राख्ने गरेतापनि प्रयोजन र औचित्यता तथा आधार पुष्टी गर्ने नगरेको जस्ता कमजोरीहरु देखिएका छन । विविध खर्चको उद्देश्य र खर्चको यथार्थता प्रमाणित नहुने गरी खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

७.२ **आर्थिक सहायताः** पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ। पालिकाले मापदण्ड र कार्यविधि तयार गरी विभिन्न व्यक्तिहरुलाई रु१४५४९८० आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ । उक्त रकम पालिकाको कुल आन्तरिक आय रु. १६३३८३९४।२५ को ८.९०प्रतिशत हुन आउँछ । यस्ता आर्थिक सहायता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी आर्थिक सहायता प्राप्त गर्नेको नाम, ठेगाना र प्राप्त रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

आर्थिक सहायता रकम			
कुल खर्च रकम	(कार्यविधि तयार भए नभएको)	वितरणको मुख्य शिर्षक खुलाउने	प्राप्त गर्नेको संख्या
१४५४९८०	कार्यविधि तयार भएको	विपन्न /अति गरिव/औषधि उपचार/ दैनिक गुजारा	१२५

८ **सम्पत्ति उपयोग र संरक्षणः**

८.१ **जिन्सी निरीक्षण** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने, प्रतिवेदनमा उल्लेखित सामान मध्ये मर्मत गर्नुपर्ने सामान मर्मत र लिलाम गर्नुपर्ने सामान लिलाम गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले यस वर्ष जिन्सी निरीक्षण गराई प्रतिवेदन तयार गरेको छैन। जसले गर्दा पालिकाको जिन्सीको अवस्था बारे यकिन गर्न सकिएन। नियमावलीको व्यवस्था अनुसार जिन्सी निरीक्षण गराई सोको आधारमा मर्मत सम्भार, लिलामी लगायतका कार्य गरी जिन्सी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।

८.२ **सरकारी सम्पत्ती अभिलेख** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ९७(४) मा पालिकाले आफ्नो चल तथा अचल सम्पत्तिको उपयोग सम्बन्धमा अभिलेख अध्यावधिक राख्नु पर्दछ । पालिकाले आफ्नो मातहतको सार्वजनिक जग्गा, भवन लगाएतका सार्वजनिक सम्पत्तिको विवरण (PAMS) प्रणालिमा अध्यावधिक गरेको देखिएन । पालिका अन्तर्गतका सम्पुर्ण भवन तथा सरकारी जग्गाको सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा पुर्ण रुपमा विवरण अध्यावधिक गर्नु पर्दछ । स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र

संरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन:

• पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरेको एवं अभिलेख राखेको पाइएन । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सम्पत्तिको रेखदेख मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गर्नु/गराउनु एवं अभिलेख राख्नु पर्दछ।

• पालिकाले सार्वजनिक स्थलमा सामुदायिक भवन निर्माण गर्दा वा अन्य भौतिक संरचना निर्माण गर्दा संरचना निर्माण गर्ने स्थलको जग्गा सरकारी वा सार्वजनिक के हो सो को बारेमा नापी र मालपोत कार्यालयवाट एकिन गरेर मात्र त्यस्तो संरचना निर्माण गर्नुपर्दछ ।

• पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक जग्गामा उक्त जग्गा सार्वजनिक जग्गा भएको उल्लेख गरी सूचना पार्टी टाँस गर्नुपर्दछ । भू उपयोग ऐन, २०७६ को दफा १८ मा प्रत्येक स्थानीय तहमा स्थानीय भु उपयोग परिषद गठन गर्नुपर्ने र उक्त परिषदले स्थानीय भु उपयोग योजना तर्जुमा गर्ने, भूमि सम्वन्धी लगत संकलन, बिशलेषण र प्रयोग गर्ने, आफ्नो तहको भु उपयोग सम्वन्धी नक्सा तयार गर्ने र आवश्यकता अनुसार भु उपयोग उप क्षेत्रको वर्गिकरण गर्ने लगायतका काम कर्तव्य रहने उल्लेख गरेको छ । नगरपालिकामा भु-उपयोग ऐन र नियममा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय भु उपयोग परिषद गठन गरी ऐन र नियममा उल्लेख भए बमोजिमको कार्य गरी भु उपयोग क्षेत्र बर्गिकरण कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ ।

९ अनुगमन तथा मुल्यांकनः

योजनाको अनुगमनः स्थानीय सरकार संचालन ऐन , २०७४ को दफा १६ को उपदफा (४) मा गाउँपालिका उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत योजना तथा कायक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरी सोको प्रतिवेदन बैठकमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा अनुगमन समिति गठन गरेको देखिन्छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष पालिकाको सभाले ३३४ योजना स्वीकृत गरेकोमा ३०५ योजना कार्यान्वयन गरेको देखिन्छ। नमुना छनौटका आधारमा श्रेस्ता परिक्षण गर्दा योजना अनुगमन समितिले पेश गरेको अधिकांश योजना अनुगमन फारमहरुमा योजनाको कार्य प्रगति, सुधार गर्नुपर्ने विषय तथा सुझाव सम्बन्धमा कुनै पनि विवरण उल्लेख नगरी पदाधिकारीहरुले हस्ताक्षरमात्र गरेको देखिन्छ । योजनाहरुलाई उद्देश्य अनुरुप गुणस्तरीय रुपमा सम्पन्न गर्नको लागि निरन्तर अनुगमन गरी यथार्थ अवस्थाको सम्बन्धमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ।

१० कानून निर्माण एवं कार्यान्वयनः

१०.१ **कानून निर्माणः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानुनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म १४ ऐन, नियमावली ६, कार्यविधि ६३,निर्देशिका ८, नम्स ५ लगायत ९६ कानुन निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ । पालिकाले आवस्यक कानुनहरु निर्माण गरी सभा र कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।

१०.२ **न्यायिक समिति** – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ। समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतवर्ष फस्र्योट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी शुन्य र यो वर्ष थप भएको २३ विवाद दर्ता भएकोमा १८ वटा फस्र्योट भई बाँकी ५ भएको विवरण प्राप्त भएको छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फस्र्योट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

११ सेवा प्रवाह विवरणः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ११ (२) मा पालिकाको काम कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ। पालिका तथा अन्तर्गतका वडाहरुबाट यस बर्ष सम्पादित सेवा प्रवाहको स्थिति निम्नानुसार रहेको छ। पालिकाबाट यो वर्ष नागरिकता सिफारिस, घरबाटो सिफारिस, जन्म तथा मृत्यु दर्ता, नाता प्रमाणित, बसाईसराई, सम्बन्ध बिच्छेद, बिवाह दर्ता र अन्य दर्ता तथा

सिफारीस जस्ता विषयमा पञ्जिकरण तथा सिफारिस गरेको भएतापनि सोको आर्थिक वर्ष खुल्नेगरी स्पष्ट अभिलेख उपलव्ध गराउन सकेन। पालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयबाट सम्पादित सेवालाई सरल सहज र व्यवस्थित तुल्याउँदै सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधिमा आधारित सरल र प्रभावकारी बनाउने र सोको अद्यावधिक अभिलेख समेत तयार गरी राख्नुपर्दछ।

विवरण	जम्मा
स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास	१६
पञ्जिकरणतर्फ	
जन्मदर्ता	१४८७
मृत्युदर्ता	३९०
बसाईसराई दर्ता	३००
विवाह दर्ता	४९७
सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	१०१
पूर्वाधार विकास सडक निर्माण	
कालोपत्रे सडक निर्माण (कि.मि.)	०
कालोपत्रे सडक मर्मत (कि.मि.)	०
ग्राभेल सडक निर्माण (कि.मि.)	५
ग्राभेल सडक मर्मत (कि.मि.)	0

१२ **सफ्टवेयर खरिद र परिचालन**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद कार्य गर्दा आवश्यकताको पहिचान, खरिद विवरण, परिणाम र क्षेत्र यकिन गरी लागत अनुमान तयार गरेर विभिन्न सफ्टवेयरहरूमा गत वर्षसम्म रु९२५१८०।०० भुक्तानी गरेको छ। ती सफ्टवेयरको खरिदको अतिरिक्त वार्षिक मर्मत सुधारमा यस वर्ष सम्म रु३४३५२०।०० खर्च गरेकोमा यो वर्ष रु८५८८०।०० समेत हाल सम्म सफ्टवेयर खरिद र वार्षिक मर्मत सुधारमा रु.३४३५२०।०० खर्च गरेको देखियो।सफ्टवेयर खरिदको आवश्यक्ता यस्तो लागत अनुमान त्यसको पूर्ण प्रयोग,उक्त सफ्टवेयर संचालनको स्वीकृति नलिएको तथा सफ्टवेयरको अडिट गराएको छैन। उक्त सफ्टवेयर प्रयोगमा आन्तरिक जनशक्ति परिचालन भन्दा पनि बाह्य परामर्श दाता माथि निर्भर रहेको छ। तसर्थ यस्ता सफ्टवेयर खरिद प्रयोग र वार्षिक मर्मत सुधार खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने र त्यसको नतिजालाई सेवा प्रवाहसँग आबद्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ।

क्र.सं	कार्यक्रमको नाम	खरिद गरेको वर्ष	सफ्टवेयर खरिद खर्च	यो वर्षको वार्षिक मर्मत सम्भार खर्च	हाल सम्मको मर्मत सम्भार खर्च
1	योजना व्यवस्थापन प्रणाली (PMIS)	२०७९।१२।२४	रु.३७९६८०।-	०	०
2	स्मार्ट रोड सफ्टवेयर (Smart Road Software)	२०८०।०१।११	रु.१५००००।-	०	०
3	एकीकृत कर संकलन प्रणाली	२०७७।६।२२	रु.३९५५००।-	रु.८५८८०।-	रु.३४३५२०।-

१३ **लेखाप्रणालीको प्रयोग**

सार्वजनिक निकायमा एक भन्दा बढी लेखा प्रणाली भएमा आय व्ययलाई एकीकृत गर्न, विश्लेषण गर्ने र प्रतिवेदन गर्ने ती लेखा प्रणालीका बीच अन्तरसम्बन्ध कायम गरिनुपर्दछ । पालिकाले हाल दुई लेखा प्रणाली SUTRA (Sub-National Treasury Regulatory Application) र CGAS (Computerized Government Accounting System) बाट लेखा राख्ने गरिएकोमा प्रयोग भएका दुबै प्रणालीका बीच एकै कार्यक्रमका खर्चलाई एकीकृत गर्ने र प्रतिवेदन दिने व्यवस्था रहेको छैन। पालिकामा संघ, प्रदेश र स्थानीय बजेटमध्ये अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरणको रकम CGAS प्रणालीमा र स्थानीय श्रोतलाई SUTRA प्रणालीमा प्रविष्टि गर्दा एकै कार्यक्रम/योजनाको हकमा दुवै प्रणालीमा बजेट खर्च अलग अलग अभिलेखन हुने र उल्लिखित दुई प्रणालीबीच अन्तरसम्बन्ध कार्यान्वयन हुने नहुँदा त्यस्ता आयोजनाको कुल खर्चसमेत यकिन गर्न नसकिने स्थिति छ। अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरणको रकम CGAS मा मात्र अभिलेख गरिने हुँदा SUTRA प्रणालीबाट प्रतिवेदन गरिने वार्षिक वित्तीय प्रतिवेदन म.ले.प.फा.नं २७० मा समावेश हुने अवस्था देखिएन । एक निकायमा एक लेखाप्रणाली लागू गर्नुपर्ने र दुई लेखाप्रणाली लागू गर्न आवश्यक भए ती प्रणालीका बीच अभिलेख एकीकृत हुने व्यवस्था लागू गर्ने व्यवस्था गर्न सम्बन्धित निकायको ध्यान जानुपर्दछ ।

१४ **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रमुख उद्देश्य अनुसार पालिकाले निर्धारित विधि र प्रक्रिया अनुसार कार्यसम्पादन गरी लक्ष्य प्राप्त गर्नुपर्नेमा सो नभएको, सम्भावित जोखिमहरूको समयमै पहिचान, रोकथाम र नियन्त्रण प्रभावकारी हुन नसकेको, कार्य सञ्चालन व्यवस्थित, सिलसिलावद्ध हुन नसकेको, स्रोत साधन र सम्पत्तीको उपयोगमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता ल्याउन नसकेको, प्रचलित ऐन, नियम लगायतका कानूनी व्यवस्था तथा कार्यविधिको पालनामा प्रभावकारिता आउन नसकेको, वित्तीय जिम्मेवारी र अनुशासन कायम गरी वित्तीय पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन प्रभावकारी हुन नसकेको अवस्था समेत देखिएको छ । जसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

कमजोर रहेको र सोमाथि विश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन । छलफलको क्रममा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली पालिकाले तर्जुमा गरेको जानकारी गराए पनि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रतिवेदन पेश भएन । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धमा देखिएका केही व्यहोरा देहायबमोजिम रहेका छन्:

<u>वजेट व्यवस्थापन तर्फ</u>

·स्थानीय तहबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार नगरेको,

· दिगो बिकास लक्ष्य (२०१६-३०)लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्न एकीकृत दिर्घकालिन योजना तयार नगरेको र मध्यकालीन लक्ष्यहरू तोकि मूल्याङ्कन नगरेको,

· अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा स्थानीय तहले सो बमोजिमको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरेको नदेखिएको,

· आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को अनुसूची -११ बमोजिम स्थानीय तहले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको नदेखिएको,

·पालिकाले आयोजना वा कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुटाई त्यस्ता आयोजनालाई प्राथमिकता दिएको नदेखिएको,

·वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको नदेखिएको,

·शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला व्यवस्थापन स्थल पहिचान एवं कार्ययोजना तयार गरेको नदेखिएको,

<u>खरिद व्यवस्थापनतर्फ</u>

· उपभोक्ता समितिबाट सम्झौता बमोजिमको समय, लागत र गुणस्तरमा कार्य सम्पन्न हुन नसकेमा सोको मूल्याङ्कन नगरेको,

·पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राख्ने नगरेको,

·पालिकाले पालिका अन्तर्गतका सडकहरू मर्मत गरेको अभिलेख नराखेको,

· सञ्चालित योजनाहरुको उपभोक्ताको योगदान र कार्य सम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गरिएतापनि त्यसको कार्यान्वयन र उपयोग पृष्ठपोषणका लागि भएको नदेखिएको,

· स्थानीय तहले उपभोक्ता समितिमार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको नदेखिएको,

·स्थानीय तहले विगतमा परामर्शदाताबाट विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरेकोमा सोको कार्यान्वयन र अभिलेख अवस्था अद्यावधिक गरेको नदेखिएको,

·स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ अनुसार न्यूनतम दररेट निर्धारण गर्ने व्यवस्था अनुरुप जिल्ला दरलाई स्वीकृत गरेकोमा स्थानीय स्तरमा सहजै उपलव्ध हुने निर्माण सामाग्री-ढुङ्गा, वालुवा, गिट्टी, माटोलगायत र वनजन्य विभिन्न काठ दाउरा जस्ता सामाग्रीको दर सार्वजनिक निर्माणको खर्चमा मितव्ययी हुने गरी पुनरावलोकन गरेको देखिएन,

· पालिकाले विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरी कार्यान्वयन गरेका आयोजनाहरुको कार्यान्वयन अवस्था खुल्ने गरी एकीकृत रुपमा नापी किताब तयार गरेको देखिएन,

· सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७)को अनुसूची १ अनुसार निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा स्टाफ खर्चमा २ प्रतिशत र सानातिना अन्य खर्चमा २ प्रतिशत समावेश गरी तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा ठेक्का अनुसारको कन्टिन्जेन्सी खाता नराखेकोले उल्लेखित अनुसार खर्च भएको पुष्टयाई हुने देखिएन,

· सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (१२) अनुसार उपभोक्ता समितिवाट कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको रेखदेख र मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारीसमेत तोकी दिगोपना र संरक्षणका आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा सो नगरेको,

· उपभोक्ता समितिलाई दिएको कामको अनुगमन पालिका र वडास्तरमा गर्ने गरिएतापनि अनुगमन प्रतिवेदन पुर्ण रुपमा तयार नगरेको र अनुगमनको क्रममा प्रतिवेदन फारम प्रत्येक योजनामा कस्ता कैफियत देखिए र सोको

सुधारका लागि के कस्ता प्रयास भए पुष्ट्याई हुने अवस्था उल्लेख नगरेको,

· सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १४९. मा हरेक खरिद कारवाहीको छुट्टै फाइल खडा गरी नियम १४९.(२) मा उल्लिखित कागजातहरु संलग्न राख्नुपर्ने, नियम १४९(३) मा उक्त अभिलेख खरिद कारवाही टुङ्गो लागेको कम्तिमा सात वर्षसम्म सुरक्षित राख्नुपर्ने व्यबस्था रहेकोमा सो अनुसार सबै अभिलेख अद्याबधिक गरी राखेको पाइएन,

<u>शिक्षातर्फ</u>

· स्थानीय तहले विद्यालय अनुगमन गर्ने मापदण्ड तयार गरी नियमित अनुगमन गर्ने र अनुगमन प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था नगरेको,

· कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका मा IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई कक्षागत विद्यार्थीहरूको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन (भिडान) गराइ शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा विद्यालयहरूलाई अनुदान निकासा दिनुपर्नेमा कक्षागत विद्यार्थीहरूको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन पूर्ण रूपमा नभएको,

· संस्थागत विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको तथ्यांक शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (IEMIS) मा अद्यावधिक नगरेको,

· शिक्षा नियमावली, २०५९ को परिच्छेद ३ नियम १६ (झ) र (ञ) मा शिक्षा सेवा आयोगबाट नियुक्ति वा बढुबाको लागी सिफारिस भई आएका शिक्षकलाई नियुक्त गर्ने, सामुदायिक तथा सरकारी विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको नोकरी तथा अन्य विवरण अभिलेख अद्याबधिक गरि राख्नुपर्नेमा नियमावलीको व्यवस्था अनुसारका उक्त अभिलेखहरु व्यवस्थित गरि राखेको नदेखिएको,

· संस्थागत विद्यालयहरूको दर्ता, नवीकरण, शुल्क निर्धारण, अनिवार्य निशुल्क छात्रवृत्ति, वर्गीकरण, अनुगमन, लेखापरीक्षणको अबस्था र अभिलेख व्यवस्थित गरेको नदेखिएको,

<u>विविधतर्फ</u>

· कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरू पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको,

· विषयगत क्षेत्रमा सञ्चालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रीत भई उपभोग र वितरणमुखी रहेको देखिएको छ । साथै, दैनिक भ्रमण भत्ता अभिलेख खाता अद्यावधिक नरहेको तथा अनुगमन खर्च भुक्तानी गर्दा पदाधिकारी एवं कर्मचारीलाई एकै कार्यक्रममा प्रशिक्षक, अनुगमनकर्ता, संयोजक र प्रतिवेदकको भुक्तानी दिने गरिएबाट के कति कार्यक्रम र भुक्तानी दोहोरो पर्न गएको छ सो को यकिन गर्न सक्ने अवस्था नरहेको,

· सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, नियमावली तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन बमोजिम नागरिक वडापत्रमा उल्लिखित सेवाहरूको कार्यान्वयन स्थिति अनुगमन संयन्त्र तयार नगरेको तथा गुनासो व्यबस्थापन गरेको अद्याबधिक अभिलेख नराखेको,

· विविध खर्च गर्दा विभिन्न होटलका विल पेश भएता पनि कतिपय खर्चको पुष्टि हुने स्पष्ट उद्देश्य र यथार्थता प्रमाणित हुने प्रमाण संलग्न नगरेको,

· विषयगत क्षेत्रमा सञ्चालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रित भई वितरणमुखि रहेको,

· यस स्थानीय तहमा समाहित भएका साविक गाउँविकास समितिको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरूजुको अभिलेख समायोजन भएको स्थानीय तहमा कायमगरी नियमानुसार असुल फस्यौंट तथा सम्परीक्षण कार्य नगरेको,

· राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत नगरेको,

· खर्चको स्पष्ट उद्देश्य र यथार्थता प्रमाणित हुने आवश्यक प्रमाण संलग्न गरेर खर्च गर्ने र बिल भरपाई सहित पर्याप्त प्रमाण र आधार समावेश गरी सबै कार्यक्रममा खर्च गर्ने गरेको नदेखिएको,

· पालिकाले आर्थिक वर्षको समग्र आर्थिक कारोवारको वार्षिक प्रतिवेदन तयार नगरेको, कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता नराखेको, संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार नगरेको,

· बेरुजु लगतका लागि तयार गरीएको म. ले. प. फाराम ८०१ देखि ८०५ सम्मका फाराम तयार गरी सो अनुरुप बेरुजुको अभिलेख नराखेको,
· सबै कर्मचारीहरुको कार्य विवरण वनाई लागू नगरेको,

- आर्थिक प्रशासन शाखामा भुक्तानीको लागि आवश्यक कागजपत्रसहित म.ले.प. फाराम नं 202 को ढाँचामा सम्बन्धित शाखाबाट भुक्तानी कारोवारको सिफारिस पत्र लिएर भुक्तानी दिनुपर्नेमा सबै भुक्तानी सो वेहोरा पालना गरेको पाइएन,
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायी नियमावली, २०७७ को नियम ३९.(५) बमोजिम सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने विल, भरपाई, प्रमाण र कागजात सम्लग्न हुनु पर्ने नियम ३९.(१०) बमोजिम खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आबश्यक बिल भरपाई र कागजात सम्लग्न भए वा नभएको तथा रित पुगे नपुगेको जाँच गर्नुपर्नेमा भुक्तानीका सबै भौचरमा सो वेहोरा पालना गरेको पाइएन,

अतः पालिकाको कार्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा सुधारको लागि ऐनले तोके बमोजिमको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

१५ अनुगमन, मूल्यांकन र भ्रमण खर्च परीक्षण

भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ मा भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण प्रारम्भ गरेपछि सम्बन्धित कार्यालयले अनुसूची—६ बमोजिमको ढाँचामा भ्रमण अभिलेख राख्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले विभिन्न पदाधिकारी तथा कर्मचारीले विभिन्न स्थानमा अनुगमन तथा भ्रमण गरेको भनी अनुगमन तथा मूल्यांकनमा रु३१६७७०।०० र भ्रमण खर्चमा रु४२२७८६०।०० लेखेकोछ। नियमाबलीमा उल्लेख भए बमोजिम भ्रमण अभिलेख तथा भ्रमण प्रतिबेदन राखेर मात्र भ्रमण खर्च लेख्ने र एकैदिन जान आउन सकिने स्थानमा बास बस्ने गरी काज खटाउने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

१६ खरिद तथा ठेक्का अभिलेखः

१६.१ **वार्षिक खरिद योजना/ गुरु योजनाः** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने नियम ८ ले वार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खारिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु. २४ करोड ३ लाख ६१ हजार पूँजीगत खर्च खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । पालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम वार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/ गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।

१६.२ **खरिद अभिलेख** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १४९ (१) मा सार्वजिनक निकायले हरेक खरिद कारबाहीको निम्ति छुट्टै फाईल खडा गरी उपनियम २ ले तोके बमोजिमका कागजातहरु सहित अद्यावधिक अभिलेख राख्नु पर्ने र उपनियम ३ मा यस्तो अभिलेख खरिद कारबाही टुङ्गो लागेको सात वर्ष सुरक्षित राख्नु पर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले बोलपत्र र सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट भएका खरिद कारवाहीका लागी फाईल खडा गरेको भएता पनि खरिद नियमावलीले तोके बमोजिमका सबै कागजातहरु सिलसिलेबार मिलाएर उक्त फाईलमा राखेको देखिएन। साथै ठेक्का सम्बन्धी गोश्वरा लगत (म.ले.प.फा.नं.५०७) समेत अद्यावधिक गरी राखेको पाइएन। जसले गर्दा खरिद कारबाही, ठेक्का व्यवस्थापन र सम्झौता कार्यान्वियन सम्बन्धी कारोबारको पारदर्शिता र प्रभावकारीताको खरिद कारवाहीको अद्यावधिक अभिलेख राखी खरिद कारवाहीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानु पर्दछ ।

१७ स्थानीय सामाग्रीको उत्खनन् र विक्रिः

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ (क) वमोजिम गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र वातावरणीय प्रभाव मूल्याँकन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणबाट तोकिएको परिमाणमा स्लेट, ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको बिक्रि गर्नसक्ने व्यबस्था छ

। पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेको खोला, खोल्सी तथा जमिनबाट संकलन गर्न सकिने स्लेट, ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको परिमाण यकिन गर्न वातावरणीय प्रभाव मूल्याँकन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण गराएको देखिएन। पालिका क्षेत्रभित्र रहेको विभिन्न परियोजनाका कार्य सञ्चालन गर्न र पालिकाले उपभोक्ता समिति तथा विभिन्न माध्यमबाट सञ्चालन गर्ने योजनाहरुमा पालिका क्षेत्र भित्रका ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको निशुल्क प्रयोग भई रहेको छ तापनि पालिकाले ती सामग्रीको जिल्ला दरको आधारमा भुक्तानी दिएको छ। निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिले पालिकाको स्रोत निशुल्क प्रयोग गरी पालिका तथा अन्य योजना व्यवस्थापनबाट रकम भुक्तानी लिने गरे तापनि पालिकालाई सामग्रीको रोयल्टी तथा शुल्क बुझाएको देखिदैन । यस सम्बन्धमा गत वर्षको प्रतिबेदनमा समेत व्यहोरा औंल्याइएकोमा सुधार भएको देखिएन । अतः पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा एवम् माटोजन्य वस्तुमा प्रदेश कानून बमोजिम कर लगाई आम्दानी वढाउने तथा उपलव्ध सामग्रीको अव्यवस्थित उत्खनन्, संकलन तथा उपयोग स्थितिलाई व्यवस्थित वनाउने तर्फ ध्यान दिनु पर्ने देखियो ।

१८ **आय अनुमान** -

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर बेरुजु वापत अनुमानित रु. २,००,००,०००.०० प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा रु. १,६३,३८,३९४.२५ अर्थात अनुमान भन्दा रु ३६६१६०५।०० कम आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

१९ **नक्शा पास** -

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ३९. बमोजिम पालिका क्षेत्र भित्र निर्माण गरिने भवन नेपाल सरकारबाट स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम अनुमति लिई निर्माण गरी रहेको छ छैन पालिकाले जाँचबुझ र कारबाही गर्न सक्ने व्यबस्था छ । ऐनमा उक्त व्यबस्था भए पनि यस पालिकाले पालिका क्षेत्र भित्र निर्माण गरिने भवन नेपाल सरकारबाट स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम अनुमति जारी नै नगरेकोमा स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम निर्माण भए नभएको जाँचबुझ र कारबाही गरेको अद्यावधिक अभिलेख तयार गरी राखेको पाइएन ।पालिका भित्र निर्माण गरिने भवन स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम निर्माणका लागि स्वीकृत दिने र स्वीकृति दिए बमोजिम काम भए नभएको निरन्तर अनुगमन मुल्याँङ्कन गर्ने व्यबस्था कार्यान्वियनमा ल्याउनु पर्दछ ।

२० **सामुदायिक वनको अभिलेखः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ (ख) १ अनुसार सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावर विक्री तथा उपयोग सम्बन्धि आफ्नो वार्षिक कार्य योजना बनाई सम्बन्धित स्थानीय तहबाट स्वीकृति गराउनुपर्ने र उक्त कार्य योजना अनुसार वन पैदावरको विक्री वापत प्राप्त हुने रकमको १० प्रतिशत रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाक्षेत्रमा रहेका सामुदायिक वनले कार्ययोजना पेश गरी स्विकृत गरेको पाइएन । पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रमा सामुदायिक वनको वार्षिक कार्य योजनाको अभिलेख तयार गरी सोको कार्यान्यिवन अवस्था सम्बन्धमा अनुगमन मूल्याङ्कन नगरेको, प्राप्त हुनुपर्ने राजश्व यकिन नगरेको र यसको लागि नीतिगत व्यवस्था तथा कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वियन गरेको देखिएन। कानुन वमोजिम आन्तरिक आयको अभिवृद्धि गर्न पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ।

२१ **आन्तरिक राजस्व अनुमान र असुलीः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५,५६, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, भूमिकर (मालपोत), घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाको आ.ब. २०७९।८० र २०८०।८१ र २०८१।८२ को आन्तरिक राजस्वको प्रक्षेपण तथा असुलीको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ ।

विवरण	आर्थिक बर्ष २०८१।८२	आर्थिक बर्ष २०८०।८१	आर्थिक बर्ष २०७९।८०
अनुमान रु	२,००,००,०००.००	१,८०,००,०००.००	१,५०,००,०००.००
प्राप्ती रु	१,६३,३८,३९४.२५	१,२३,२४,८५४.९१	१,०३,४८,५९०.१७
प्रतिशत	८१.६९	६८.४७	६८.९९

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाले आ. व. २०७९।८० मा आन्तरिक राजस्वको अनुमान रु. १ करोड ५० लाख गरेकोमा रु. १ करोड ३ लाख(६८.९९प्रतिशत) असुली भएको देखिन्छ भने आथिक वर्ष २०८०।८१ यस्तो राजस्व रु.१ करोड ८० लाख अनुमान गरेकोमा रु.१करोड २३ लाख २४ हजार (६८.४७प्रतिशत) असुली भएको विवरणबाट देखिएको छ यस आर्थिक वर्ष २०८१।८२ यस्तो राजस्व रु. २ करोड अनुमान गरेकोमा रु. १करोड ६३ लाख ३८ हजार (८१.६९ प्रतिशत) असुली भएको विवरणबाट देखिएको छ । आन्तरिक राजस्व अनुमान गर्दा तथ्यपरक ढंगबाट अनुमान गरी असुली गर्ने तथा राजस्वका दायरा बढाई आय वृद्धि गर्नेतर्फ पालिकाले थप पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

२२ **आन्तरिक आय -**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष नेपाल सरकारबाट प्राप्त समानिकरण अनुदान र राजस्व बाँडफाटबाट प्राप्त रकमको तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदान (समानिकरण अनुदान र राजस्व बाँडफाटको योग)	आन्तरिक आय रु.	आन्तरिक आय प्रतिशत
६९,६४,४८,४१७.१०	१६३३८३९४.२५	२.३५

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा २.३५ प्रतिशत मात्र रहेको छ। स्थानीय वित्तीय आधारलाई फराकिलो बनाउदै आन्तरिक आय सङ्कलन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

२३ **आन्तरिक आयः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ।

२४ **व्यवसाय कर -**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रु २४,१४,८४८.२७ कर सङ्कलन गरेकोमा पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन । जसबाट पालिकाले सङ्कलन गरेको व्यवसाय कर यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन। तसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।

२५ **खर्च स्थितिः**

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ ।पालिकाले चालु खर्चमा विनियोजन रु ७१,६४,२०,३१०.०० को ८७.०३ प्रतिशत प्रगति गरेको छ । यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम सञ्चालनमा रु२७,७४,७२,६८५.०० विनियोजन गरी ८६.६२ प्रतिशत खर्च रु२४,०३,६१,४१८.०० गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

क्र.सं.	विवरण	चालु	पूँजीगत	जम्मा
१	बजेट	७१,६४,२०,३१०.००	२७,७४,७२,६८५.००	९९,३८,९२,९९५.००
२	खर्च	६२,३५,१३,४८५.१७	२४,०३,६१,४१८.००	८६,३८,७४,९०३.१७
३	खर्च प्रतिशत	८७.०३	८६.६२	८६.९१

२६ **खर्च बिश्लेषणः**

पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु १६३३८३९४।२५ राजस्व बाँडफाँट र अनुदानबाट प्राप्त समेत रु ८४७२६९६७।२५ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु ६२,३५,१३,४८५.१७ र पूँजिगत तर्फ रु २४,०३,६१,४१८.०० समेत रु ८६,३८,७४,९०३.१७ खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा १.८९ प्रतिशत रहेको छ । यसवर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु १२८६२२९६।०० खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको ७८.७२ प्रतिशत रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँटको रकमबाट ७५.६५प्रतिशत चालु र २४.३५ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम सञ्चालनमा न्यून खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँटको रकम अधिकरुपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

२७ **कार्यालय सम्बन्धि खर्चः**

कार्यालयलाई वर्षभरमा आवश्यक पर्ने सामानको एकमुष्ठ विवरण बनाई सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको प्रावधान वमोजिम खरिद योजना बनाई प्रतिस्पर्धात्मक तवरले खरिद गर्नुपर्नेमा यस बर्ष मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री खरिदमा रु ४२९२०८०।०० खर्च लेखेको छ । सामानको आवश्यकता तथा परिमाण शुरुमै निश्चित गरी प्रतिस्पर्धात्मक रुपले खरिद कारवाही अवलम्बन गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिन जरुरी छ । पटक पटक बिभिन्न मितिहरुमा सोझै खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गरी कानुनको पालना गरी खरिदलाई मितव्ययी तथा प्रतिस्पर्धी बनाउनुपर्दछ ।

२८ **ईन्धन खर्चः**

अर्थ मन्त्रालयबाट जारी कार्य संचालन निर्देशिका, २०८१ मा सवारी साधन प्रयोग गर्ने व्यक्तिलाई सोही अनुसार विभिन्न परिमाणमा ईन्धन उपलव्ध गर्न सकिने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार ४ पाङ्ग्रे सवारी साधन ३ थान , एम्बुलेन्स १ थान, व्याकहोल्डर १ थान,रोलर १ थान मोटरसाइकल , ४४ थान रहेकोमा इन्धन कार्यालय प्रयोजन शिर्षकमा रू १६७६२००।०० र इन्धन अन्य शिर्षकमा रू १४०८००।०० र इन्धन पदाधिकारी रु २९५८१८०।०० गरी जम्मा रू. ४७७५१८०।०० इन्धनमा खर्च गरेको छ। सवारी साधन प्रयोग गर्ने पदाधिकारीहरुले प्रयोग गरेको ईन्धनको अभिलेख र दमकल, ब्याकहो लोडर जस्ता मेशिनको प्रयोग अवधि र उक्त मेशिनहरुले खपत गर्ने ईन्धनको मापदण्ड समेत नबनेकोले ईन्धन खपतको वस्तुगत परीक्षण गर्न सकिने अवस्था देखिएन। ईन्धन खपत सम्बन्धमा Public Asset Management System (PAMS) को पूर्णरुपमा प्रयोग गरी इन्धन खर्चको व्यवस्थित अभिलेखाङ्कन गरी ईन्धन खर्चलाई मापदण्डमा आधारित बनाउनु पर्दछ।

२९ **सटर भाडाः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९मा वित्तीय अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत विभिन्न कर तथा शुल्क लगाउने र आय ठेक्का बापत बक्यौता रकम समेत असुली गर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले विगतदेखि र यो वर्ष बन्दोबस्त गरेको सपिङ्ग कम्प्लेक्स ठेक्कामा निम्नानुसार ठेकेदार सँग रु. ९२१०००।०० असुल गर्न बाँकी रहेको छ। ऐन तथा सम्झौता अनुसार सटरबाट प्राप्त गर्न रकम जरिवाना सहित असुल गर्नुपर्ने रु.

सि नं.	विवरण	ठेकेदारको नाम	गत बर्ष सम्मको बाँकी	गत बर्षको यस बर्ष अशुली	गत बर्षको बाँकी रु	यस बर्षको थप	जम्मा बाँकी
१	सटर नं. १	निस्ता ताम्राकार	२२५०००।००	१५००००।००	७५०००।००	१८००००।००	२५५०००।००
२	सटर नं २	निस्ता ताम्राकार	२२५०००।००	१५००००।००	७५०००।००	१८००००।००	२५५०००।००
३	सटर नं ३	निस्ता ताम्राकार	२२५०००।००	१५००००।००	७५०००।००	१८००००।००	२५५०००।००
४	सटर नं ७	निस्ता ताम्राकार	१५६०००।००	१५६०००।००		१५६०००।००	१५६०००।००
							९२१०००.००

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-४** को निर्णयले रू **२२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	९,२१,०००

३० **पदाधिकारी सुविधाः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७३. मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र औचित्य समेत कायम राख्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाको यस वर्ष पदाधिकारी सुविधाको वापत रु१२२६४०००।०० खर्च गरेकोमा पालिकाको आन्तरिक आय रू.१६३३८३९४।०० रहेको छ।जुन आन्तरिक आयको ७५.०६ प्रतिशत हुन जान्छ। पालिकाले आफ्नो आन्तरिक आयको आकार र कर्मचारी तथा पदाधिकारी सुविधा बीचमा आवश्यक तादम्यता मिलाई चालु खर्चलाई व्यवस्थित र मापदण्डमा आधारित बनाउनु पर्दछ।

सि. नं.	विवरण	प्रमुख	उपप्रमुख	वडाअध्यक्ष १५ जना	कार्यपालिका सदस्य ८ जना	सभाका सदस्य ५३ जना	जम्मा
१	यातायात खर्च	०	०	२७००००	२४००००	१५९००००	२१०००००
२	टेलिफोन मोबाइल	४८०००	४८०००	४५००००	१४४०००	९५४०००	१६४४०००
३	पुस्तक पत्रीका ईन्टरनेट	२४०००	२४०००	३६००००	९६०००	९३६०००	११४००००
४	समन्वय तथा सहजीकरण	०	०	०	०	०	०
५	अतिथि सत्कार	१२००००	७२०००	९०००००	२४००००	१५९००००	२९२२०००
६	खानेपानी/ बिजुली	७८०००	६६०००	३६००००	१९२०००	६३६०००	१३३२०००
	सरसफाई						
७	चाडपर्व खर्च	०	०	०	०	०	०
८	अनुगमन	१३२०००	१३२०००	८१००००	१९२०००	०	१२६६०००
९	खाजा खर्च	६६०००	६६०००	६३००००	१४४०००	९५४०००	१८६००००
	जम्मा	४६८०००	४०८०००	३७८००००	१२४८०००	६३६००००	१२२६४०००

३१ **बैठक भत्ता भुक्तानी** -

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र औचित्यसमेत कायम राख्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष पदाधिकारी बैठक भत्ता वापत रू.२२२३५६९।०० र कर्मचारीको बैठक भत्ता वापत रू.८७४०००।०० समेत जम्मा रू.३०९७५६९।००।खर्च गरेको देखियो। जुन आन्तरिक आयको तुलनामा २० प्रतिशत पदाधिकारी तथा कर्मचारीको बैठक भत्ताको रुपमा खर्च लेखेको देखियो। पालिकाले आफ्नो आन्तरिक आयको आकार र कर्मचारी तथा पदाधिकारी सुविधा बीचमा आवश्यक तादम्यता मिलाई चालु खर्चलाई व्यवस्थित र मापदण्ड आधारित बनाउनु पर्दछ।

३२ **पेश्की व्यवस्थापन**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५२ मा पेश्की रकमको विवरण तयार गरी म्याद नाघेको र म्याद ननाघेको छुट्टाछुट्टै अभिलेख राखी एकीकृत लगत तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। विगत ३ वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार र संपरीक्षण प्रमाणका आधारमा निम्नानुसार पेश्की बाँकी रहेको छ ।

आ. व.	२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२
म्याद नाघेको बाँकी रू	६२०७६१७१	६१६१७१७१	७५२५७५०१
यस आ.व.मा थप	११३४१०००	१४५७३३३०	३६९९८८०
म्याद ननाघेको बाँकी रू			
जम्मा	७३४१७१७१	७६१९०५०१	७८९५७३८१
पेश्की फस्यौंट रू	११८०००००	९३३०००	१३२५९४००
कुल अद्यावधिक पेश्की बाँकी	६१६१७१७१	७५२५७५०१	६५६९७९८१

म.ले.प.फा.नं. २७० को टिप्पणी १२ पेश्की बाकीको विवरण र म.ले.प.फा.नं. २११ फर्छ्यौट गर्न बाँकी पेश्कीको मास्केवारी अनुसार पेश्की रु१५३९४८२४ भएबाट पेश्कीको जिम्मेवारी कम सारेको रु ५०३०३१५७।०० सम्बन्धमा पेश्की एकीन गरि पेश्की जिम्मेवारी सार्नुपर्दछ ।

३३ **कन्टिन्जेन्सी खर्चः**

निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७) सँग सम्बन्धित व्यवस्था सोही नियमावलीको अनुसूची १ मा तोकिएको छ। उक्त अनुसूचीमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा वर्क चार्ट स्टाफ खर्च २ प्रतिशत र सानातिना अन्य खर्च २ प्रतिशत गरी ४ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी बापत थप गर्ने व्यवस्था रहेको छ। कार्यालयले कन्टिन्जेन्सी खर्च सवारी साधन मर्मत तथा इन्धन खर्चमा रु रु १०८३५३०।००,कार्यलय सञ्चालन अनुगमन भ्रमण भत्तामा रु१०३२०६०।०० , विवध खर्च रु१७६६००।००,वैठक भत्ता रु२५०३८०।०० सूचना प्रकाशनमा रु७३८५००।०० समेत यस वर्ष रु ३५ लाख ७३ हजार कन्टीन्जेन्सी खर्च गरेको छ।

सार्वजनिक खरिदमा कन्टिन्जेन्सी रकम खर्चलाई व्यवस्थित गर्ने निर्देशिका, २०७४ अनुसार कन्टिन्जेन्सीबाट भएको खर्च ठेक्का एवं योजना अनुसार नापी किताबमा उल्लेख गर्नु पर्नेमा गरेको देखिएन। योजना वा ठेक्का प्याकेज अनुसार कन्टिन्जेन्सी खर्च छुट्याई नापी किताबमा प्रविष्टि गर्नुपर्छ।

महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले २०७४ सालमा जारी गरेको एकीकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ अनुसार विभिन्न खर्च संकेत नम्बरबाट खर्च लेखाङ्कन गर्नुपर्ने रकमहरू जस्तै मर्मत संभार, स्टेशनरी छपाइ, सूचना प्रकाशन, इन्धन, दैनिक भत्ता जस्ता कार्यमा रु समेत सार्वजनिक निर्माण शीर्षकबाट खर्च लेखेको देखिएको छ। जुन उक्त खर्चको संकेत तथा वर्गीकरण अनुसार मेल खाने देखिँदैन।

कन्टिन्जेन्सी रकमको सीमा सबै निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा वर्क चार्ट स्टाफ खर्च २ प्रतिशत र सानातिना अन्य खर्च २ प्रतिशत गरी ४ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी बापत थप गर्ने व्यवस्था गरेको छ। वर्क चार्ट स्टाफ खर्च र र सानातिना अन्य खर्चका प्रकृतिका आधारमा निश्चित रकमको लागत अनुमान तयार गर्दा मात्र उक्त प्रतिशत कायम गरी बढी मूल्यको लागत अनुमान तयार गर्दा यस्तो प्रतिशतमा पुनरावलोकन गर्नु पर्दछ।

कन्टिन्जेन्सी रकमबाट, कार्यालय मालसामान, इन्धन, विविध लगायतका चालू खर्च शीर्षकका खर्चहरू समेतलाई पुँजीगत बजेट शीर्षक तर्फ समावेश गरी खर्च गरेकोले सार्वजनिक खरिदमा कन्टिन्जेन्सी रकम खर्चलाई व्यवस्थित गर्ने निर्देशिका, २०७४ ले उल्लेख गरे बमोजिम अन्य सानातिना खर्च छुटयाएर मात्र कन्टिन्जेन्सी रकम खर्च भएको यकिन गर्ने विवरण समेत तयार गर्नुपर्दछ।

कार्यक्रमको नाम	कन्टिन्जेन्सी खर्च		कन्टिन्जेन्सी खर्च शीर्षकगत					
	गत वर्षसम्मको	चालु वर्षको	सुचना/ विज्ञापन/ छपाई	सवारी मर्मत तथा इन्धन	कार्यलय सञ्चालन अनुगमन/ भ्रमण भत्ता	विविध खर्च	बैठक भत्ता	अन्य
विभिन्न	३८५४१९५	३५७३३४०	७३८५००	१०८३५३०	१०३२०६०	२९२२७०	१७६६००	२५०३८०

३४ **आन्तरिक आयः**

आन्तरिक आय अवस्थाः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

क्र.सं.	राजस्व संकेत	आम्दानी शीर्षक	अनुमान	प्राप्ती रकम
१	११३१३	सम्पती कर	७,००,०००.००	१५,२४९.६७
२	११३१४	भुमिकर/मालपोत	२०,००,०००.००	२२,३२,६३८.३०
३	११३१७	वहाल कर	३५,००,०००.००	४२,२१,६७४.६०
४	११३१८	वहाल विटौरी कर	१५,००,०००.००	३,३०,१६७.००
५	११४५१	सवारी साधन कर (साना सवारी)	१०,०००.००	१,१००.००
६	११६३१	कृषितथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	३,००,०००.००	२८,२१८.००
७	११६९१	अन्य कर	०	४१,०५३.००
८	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	१,००,०००.००	२७,२३,८३७.००
९	१४२२१	न्यायिक दस्तूर	५,०००.००	०
१०	१४२२४	परीक्षा शुल्क	२,००,०००.००	४७,६००.००
११	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	३,५०,०००.००	१,११,३४५.००
१२	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	७,००,०००.००	३,२७,४६२.९४
१३	१४२४३	सिफारिश दस्तुर	२५,००,०००.००	१६,६६,४८६.३४
१४	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५,००,०००.००	२००.
१५	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	५,००,०००.००	७७,९६०.००
१६	१४२४९	अन्य दस्तुर	१०,००,०००.००	९,३४०.००
१७	१४२५३	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१५,००,०००.००	०
१८	१४३११	न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	१९,१००.००
१९	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	८४,५८३.००
२०	१४५२९	अन्य राजस्व	४३,३५,०००.००	१३,३४,३२९.१३
२१	१४६११	व्यवसाय कर	०	२४,१४,८४८.२७
२२	१५१११	बेरूजू	३,००,०००.००	६,५१,२०२.००
		जम्मा	२,००,००,०००.००	१,६३,३८,३९४.२५

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा न्यून रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

३५ **खर्च व्यवस्थापनः**

क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थितिः स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०८१।८२ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ । उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये **सामाजिक विकासमा** सबैभन्दा बढी ९१.१६प्रतिशत र **आर्थिक विकासमा** सबै भन्दा घटीमा ७५.०९ प्रतिशत रहेको छ।

क्र.सं.	विवरण	बजेट	खर्च	बजेट । खर्च प्रतिशतमा
१	आर्थिक विकास	१०,५४,८९,६१५.००	७,९२,१८,१८८.००	७५.०९
२	सामाजिक विकास	६२,६१,४८,७७०.००	५७,०८,५५,०४९.९०	९१.१६
३	पूर्वाधार विकास	८,८५,२२,५००.००	७,८८,६३,१६३.००	८९.०८
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	३,१४,०५,५९०.००	२,६१,४१,२७३.२०	८३.२३
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१४,२३,२६,५२०.००	१०,८७,९७,२२९.०७	७६.४४
६	जम्मा	९९,३८,९२,९९५.००	८६,३८,७४,९०३.१७	८६.९१

३६ **पुँजीगत खर्चः**

प्राविधिक बिल र कार्य सम्पन्न सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बरावर परिमाण र रकम उल्लेख भएको, लागत अनुमान बरावर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक कामको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन। प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/ नभएको विषयमा यकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक बनाउनुपर्ने देखिन्छ। कानुनमा भएको सवै व्यवस्थाको पालना गरी विल, कार्य सम्पन प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

३७ **सम्भाव्यता अध्ययन/डी.पी.आरः**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ र ९ मा प्रतिस्पर्धात्मक प्रस्ताव माग गरि परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्ने, यस्तो खरिदमा आवश्यकताको पहिचान समेत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यसरी परामर्श सेवा खरिद गर्दा विभागीय जनशक्तिले सम्भव नहुने विषयमा मात्र परामर्श सेवा लिनुपर्नेमा कार्यालयले सम्भाव्यता अध्ययन, अध्ययन प्रतिवेदन लगायतमा गत वर्ष कार्यमा रु ४५३२५६१।०० खर्च गरेको छ। यसरी कार्य गर्दा सो को आवश्यकता, खरिदमा मितव्ययिता, विभागीय जनशक्तिको परिचालन जस्ता पक्षमा विश्लेषण गरेको छैन। यस्ता परामर्श तथा प्रतिवेदन खरिद गर्दा ती आयोजना एव कार्यक्रमको लागि बजेट व्यवस्था गरेर कार्यान्वयनमा जाने विषयमा समेत कार्यक्रमले ध्यान पुऱ्याएको छैन। प्रत्येक वर्ष अध्ययन गर्दै जाने, प्रतिवेदनको गुणस्तर र कार्यान्वयनको सुनिश्चितता पनि नगरिएको अवस्थामा सुधार एवं नियन्त्रण गर्न यस्ता खर्चका सम्बन्धमा ध्यान पुऱ्याउनु पर्दछ।

३८ **शुन्य प्रगतिः**

कार्यालोलयले त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला तथा केन्द्रीय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रगति तयार नगर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ । पालिकाले निम्नानुसार कार्यक्रममा शुन्य प्रगति गरेको छ ।लक्ष्य अनुरुप कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	संकेत	मुख्य कार्यक्रम	बजेट विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	लधु उद्यम विकास कार्यक्रम	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२,४०,०००.००	०	०
२	कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	६०,०००.००	०	०
३	पशु सेवा विभाग	महामरी/आकास्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	८०,०००.००	०	०
४	गरिबसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम	गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमको लागि सामाजिक परिचालकको मसलन्द खर्च	१०,०००.००	०	०
५	विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना - (प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वियन	५,००,०००.००	०	०
६	एकीकृत महिला स्वास्थ्य तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम	IMNCI को सचेतनात्मक कार्यक्रम	१,००,०००.००	०	०
७	रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम	करार कर्मचारीहरूको बीमा शुल्क बापतको खर्च	१०,०००.००	०	०
८	युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	१,००,०००.००	०	०
९	युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा/ अध्यावधिक/ कार्यान्वयन तथा आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धन अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	१,००,०००.००	०	०
१०	युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	३०,०००.००	०	०
११	युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना	अन्य विविध खर्च (चिया, पानि लगायत अन्य विविध)	२४,०००.००	०	०
१२	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	करार कर्मचारीहरुको दुर्घटना बिमा ४ जना	८,०००.००	०	०
१३	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	सीप प्रमाणिकरणका क्रममा परिचालन खर्च	१,००,०००.००	०	०
१४	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	सेवा प्रदायक संस्थाहरु संग समन्वय बैठक (बिडीएस, वित्तीय संस्था)	३०,०००.००	०	०
१५	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	वैदेशिक रोजगारी बाट फर्केका व्यक्तिहरुको वहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको स्तरोन्नति सहयोग	१,००,०००.००	०	०
१६	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	वैदेशिक रोजगारी बाट फर्किएका व्यक्तिहरुको स्थानीय तह स्तरीय संजाल गठन र पुनरगठन	४०,०००.००	०	०
१७	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका ब्यक्तिद्वारा अभियान सञ्चालन (वार्षिक योजना अनुसारका कृयाकलाप- पियर ग्रुप, सचेतनामुलक दिवसिय कार्यक्रम)	१,००,०००.००	०	०
१८	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका	बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका ब्यक्तिहरुको वडा र स्थानिय स्तरको सञ्जालको	२,००,०००.००	०	०

	ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	बैठक			
१९	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	वैदेशिक रोजगारी बाट फर्किएका व्यक्तिहरु को संजाल, स्थानीय जनप्रतिनिधि, सरकारी अधिकारीहरू बीच अन्तरक्रिया बैठक	३०,०००.००	०	०
२०	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	वैदेशिक रोजगारी बाट फर्किएका व्यक्तिहरुको डिजिटल पार्श्वचित्र निर्माण तथा अध्यावधीक	३,००,०००.००	०	०
२१	बैदेशिक रोजगारिबाट फर्किएका ब्यक्ती हरुका लागी पुन एकिकरण परियोजना पहिलो चारन	उद्यमी र बैंक/वित्तीय संस्था बिच समन्वयन र छलफल कार्यक्रम	३०,०००.००	०	०
२२	साना सिंचाई कार्यक्रम	लुभुखोला चिउरीडाँडा सिंचाई कुलो योजना	१५,०८,०००.००	०	०
२३	साना सिंचाई कार्यक्रम	दिखुवाटारी सिंचाई कुलो योजना	१९,७०,०००.००	०	०
२४	साना सिंचाई कार्यक्रम	जोरधारा टौवा लङखोला तोसुम सिंचाई योजना	३६,९६,०००.००	०	०
२५	साना सिंचाई कार्यक्रम	मूल कूलो चिप्ले बर सिचाई योजना	३,१८,०००.००	०	०
२६	साना सिंचाई कार्यक्रम	राई कूलो सिचाई योजना	१८,००,०००.००	०	०
२७	साना सिंचाई कार्यक्रम	घट्टे कूलो सिचाई योजना	२६,७०,०००.००	०	०
२८	पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास आयोजना	गैरीगुठमा कन्चाबती मन्दिरमा पर्यटकको लागि खानेपानी साथै पुर्वाधार निर्माण	०	०	०
२९	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	लुभुखोला चिउरीडाँडा सिंचाई कुलो योजना, खोटाङ-७	६,०३,०००.००	०	०
३०	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	दिखुवाटारी सिंचाई कुलो योजना, खोटाङ-१४	७,८८,०००.००	०	०
३१	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	जोरधारा टौवा लङखोला तोसुम सिंचाई योजना, खोटाङ-११	१४,७८,०००.००	०	०
३२	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	राई कूलो सिंचाई योजना	१६,४५,०००.००	०	०
३३	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	घट्टे कूलो सिचाई योजना	१०,६८,०००.००	०	०
३४	सामाजिक विकास मन्त्रालय	मदन आश्रीत बाटिका तथा घेरावारा वाड नं. १५ माला वरडाँडा	८,००,०००.००	०	०
		जम्मा रु	२०५३६०००.		

३९ **खरिद विधि**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद गर्नुपर्दा भएसम्म खुल्ला रूपमा बोलपत्र माग गरी खरिद गर्नुपर्नेमा यो वर्ष. नगरपालिका पुँजिगत,संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम,प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम शिर्षकबाट रु२४०३६१४१८।००खर्च गरेकोमा रु६,९६,२१,२६०।०० अर्थात् २८.९६ प्रतिशत मात्र बोलपत्रबाट खरिद गरेको छ। कुल खरिद मध्ये सोझै खरिद रु२७२३१२३५।०० र उपभोक्ता समितिबाट रु१३५२०८९८०।६७को खरिद गरेको छ। सोझै, अमानत तथा उपभोक्ता समितिबाट खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा नहुने हुँदा सार्वजनिक खरिदलाई प्रतिस्पर्धी एवं मितव्ययी हुने गरी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ।

उपशीर्षकको नाम	खरिद विधि	संख्या	खर्च रकम
नगरपालिका पुँजिगत,संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम,प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम	खुला बोलपत्र	८	६९६२१२६०
	सिलबन्दी दरभाउपत्र	०	०
	सोझै	५०	२७२३१२३५
	अमानत	२	१९९२२७३३
	उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदाय	२४५	१३५२०८९८०.६७
	गैर सरकारी संस्था	०	०
	कन्टीन्जेन्सी (मर्मत सम्भार कोष सहित)	-	८१००७१५

४० **एकमुष्ट नापी**

(..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **५४०,६९६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

४१ **त्रुटि सच्याउने अवधिको अभिलेखः**

सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम १२५ (१) मा खरिद सम्झौता बमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ३० दिन भित्र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले निर्माण भए बमोजिमको (एज बिल्ट) नक्सा सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ। त्यस्तै सोही नियमको उपनियम २ मा त्रुटी सच्चाउने दायित्व अवधि समाप्त भएपछि ड्रइङ डिजाइन र स्पेशिफिकेशन वमोजिम भए नभएको जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ। नियममा भएको उक्त प्रावधानको प्रभावकारी रुपले कार्यान्वियन गर्न र गुणस्तरीय निर्माण कार्यमा सघाउ पुर्याउनको लागि निर्माण सम्पन्न भई डि.एल.पी मा रहेका ठेक्काको अभिलेख राखी नियममा उल्लेख भए अनुसार प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराउनुपर्नेमा डि.एल.पीमा रहेका ठेक्काको अभिलेख तयार गरेको देखिएन। यस्तो अवस्थामा डि.एल.पि समाप्त भएका ठेक्काको प्राविधिक कर्मचारी खटाई नियममा भएको प्रावधान अनुसार जाँचवुझ गराई कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार भए नभएको, ठेक्का स्वीकृत गर्ने पदाधिकारी र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्ने एउटै पदाधिकारी भएको अवस्थामा एक तह माथिको अधिकारी समक्ष कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गरे नगरेको सम्वन्धमा एकिन गर्न सकिएन। अतः नियमावलीमा भएको व्यवस्था

वमोजिम त्रुटि सच्याउने अवधिका ठेक्काहरुको अभिलेख तयार गरी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्ने गराउने, त्रुटि भएका ठेक्काहरुको त्रुटि सच्याउने लगायतका कार्यहरु गर्ने गराउने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ।

४२ उपभोक्ता समिति/टोल विकास संस्था मार्फत कार्यः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउन सक्ने व्यवस्था छ । पालिकामा उपभोक्ता समिति मार्फत भएका कार्य मध्ये केही कार्यहरुको नमूना छनौट गरी लेखापरिक्षण गरिएका व्यहोरा प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ । स्थानीय सरकार ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको स्थानीयतहको अधिकार क्षेत्रभित्रको विकास निर्माण कार्य गर्नका पालिकाले टोल विकास संस्था गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन गरेको छ । योजना तथा कार्यक्रम संचालनको क्रममा देहायको अवस्था देखिएको छ । हेभी मेशिनरी साधनको प्रयोग हुने कार्य उपभोक्ता समिति/ टोल विकास संस्थामार्फत नगराउनु पर्नेमा सो समेत गराएको छ ।संस्था मार्फत हुने सबै निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । यस्ले गर्दा सम्पन्न कार्य गुणस्तरीय छ भन्ने यकिन गर्न सकिएन ।

• योजना कार्यान्वयनको लागि संस्था र पालिकाबीच सम्झौता गरेपनि सम्झौता किताबमा रहेका ढाँचा अनुसारको सम्पूर्ण विवरण उल्लेख नगरी आंशिक र अपूर्ण विवरण भरी सम्झौता गरेको देखियो ।

• कुनैपनि उपभोक्ता समितिसँग आयोजना कार्यान्वयनको लागि कार्यतालिका लिएको छैन ।

• पालिकाले संस्थालाई एकमुष्ट भुक्तानी गरेको छ । सार्वजनिक परीक्षण भनी सम्झौता किताबमा रहेको ढाँचा आंशिकरुपमा भरी राखेको छ । अनुगमन समितिवाट अनुगमन भएको देखिन्छ तर अनुगमनबाट देखिएको व्यहोरा प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेको छैन ।

• उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता बमोजिम समय, लागत र गुणस्तरमा कार्य सम्पन्न हुन नसकेमा त्यस्ता संस्थाको लगत राख्ने काम भएको छैन ।

• उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण सम्पन्न कुनै पनि आयोजना उपभोक्तालाई हस्तान्तरण गर्ने तथा उक्त आयोजनाको स्वामित्व लिई मर्मत सम्भार गरेको देखिएन ।

• उपभोक्ता समितिमा रहेको पदाधिकारी एकाघरका भए नभएको सम्बन्धमा एकिन गर्न पालिकाले तीन पुस्ते खुलाई विवरण अध्यावधिक गर्नुपर्नेमा गरेको छैन । जसले गर्दा एकाघरका व्यक्ति भए नभएको एकिन हुनसकेन । रकम प्राप्त गर्नेको डोर हाजिर तथा अन्य खर्चको भर्पाइ गर्ने एवं ढुवानी गर्ने व्यक्तिको पहिचान खुलेको कागजात स्पष्ट छैन ।

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(६) मा हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्याङ्कन, विल भर्पाई र खर्च प्रमाणीत गर्ने अन्य प्रमाण कागजात सर्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । लागत अनुमानको तोकिएको परिमाणमा सामान खरिद नहुँदा लागत अनुमानकै आधारमा मूल्याङ्कन गर्दा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा कमी आउने हुन्छ । तर्सथ पालिकाले उपभोक्ता समितिलाई प्रशिक्षित समेत गराई यथार्थपरक विल भर्पाइ पेश गर्न लगाउनु पर्दछ ।घटी परिमाणको सामान खरिद गरेको अवस्थामा बढी मूल्याङ्कन गरी भुक्तानी गर्ने परीपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

४३ नापी किताब प्रबिष्टी एवं अभिलेखः

निर्माण कार्यको विस्तृत अभिलेखाङ्कनका लागि नापी किताबको ढाँचा म.ले.प.फा.न.५०३ मा छ। उक्त ढाँचामा ठेक्का नं., आर्थिक वर्ष, कार्यालयको नाम, निर्माण व्यवसायीको नाम, कामको नाम र स्थान, चेनेज, काम शुरु भएको मिति, सम्पन्न हुनुपर्ने मिति र सम्पन्न भएको मितिका साथै अघिल्लो बिलसम्म भएको कामको परिमाण र भुक्तानी रकम, हालको बिलबाट भएको कामको परिमाण र भुक्तानी हुने रकम समेत हालसम्म भएको कामको परिमाण र रकम समेत स्पष्ट रुपमा उल्लेख हुनुपर्ने व्यबस्था छ । पालिकाले नापी सम्बन्धी अभिलेख नापी किताबमा नराखी लुज सिटमा तयार गर्ने गरेको पाईयो । तोकिएको ढाँचामा सबै व्यहोरा खुलाई एउटै नापी किताव नराखी, सम्झौता मिति,सम्पन्न मिति, नापजाँच गरेको मिति लगायत नखुलाई, ठेक्का बिल अनुसार अलग अलग नापी किताब राख्दा नियमावलीको व्यवस्था अनुसार २० वर्षसम्म आवश्यक सूचना लिन अभिलेख व्यबस्थापन गर्न कठिन पर्ने तथा अघिल्लो रनिङ विलको रकम भुक्तानी गर्दा दोहोरीने सम्भाबना रहेन देखिन्छ। क्रमागत तथा बहुबर्षिय योजना कार्यक्रमको लागि गत बिगतसम्म के कती भुक्तानी भए सो को अध्ययन तथा जानकारीको लागि नापी किताब अत्यावश्क रहने हुनाले सम्बन्धित नापी किताब श्रेस्तासाथ मात्र नराखी अभिलेख ब्यबस्थापनमा समेत सहयोगी हुनेगरी सम्झौता मिति, सम्पन्न मिति, नापजाँच गरेको मिति लगायत खुलाई व्यवस्थित रुपमा राख्नुपर्दछ।

४४ वित्तिय जोखिम मूल्याङ्कनः

पालिकाले प्रदान गर्ने सेवाको बारेमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले गरेको स्थानीय तह वित्तिय जोखिम मुल्याङ्कनमा यस पालिकाले २०८१।८२ मा ७० प्रतिशत अङ्क प्राप्त गरेको पाइयो भने स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्याङ्कनको आधारमा पालिकाले २०८१।८२ मा प्रतिशत ७१.५ अङ्क प्राप्त गरेको पाइयो । पालिकाले क्षमता स्वमुल्याङ्कनका क्रममा संगठन तथा प्रशासन, सेवा प्रवाह, वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन, वित्तिय एवं आर्थिक व्यवस्थापन, सामाजिक समावेशिकरण, वातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन र सहकार्य र समन्वय लगायतका विषय क्षेत्रमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै जोखिम मुल्याङ्कनको क्रममा पत्ता लागेका योजना, बजेट तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन, अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा लेखापरीक्षण र राजस्व व्यवस्थापन लगायतका विषय क्षेत्रमा भएको जोखिमहरुको अभिलेख राखि नियन्त्रणको लागि कार्य योजना तयार गर्नुपर्दछ ।

४५ **सहकारी नियमन -**

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरीवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र ३४ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्। पालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरुले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) बाट विवरण दाखिला गरेको पाइएन। त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन। जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन। तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ।

सि.नं.	क्रियाकलाप	संख्या
१	कोपोमिसको पासवर्ड प्राप्त गर्ने सहकारी संख्या	३४
२	कोपोमिस मार्फत आ.ब. ८०/८१ को समष्टिगत प्रतिवेदन पठाउने सहकारी संख्या	०
३	कोपोमिस मार्फत मासिक प्रतिवेदन पठाउने औसत सहकारी संख्या	०
४	कोपोमिस मार्फत साधारण सभाको जानकारी पठाउने सहकारी संख्या	१
५	कोपोमिस मार्फत साधारण सभाको प्रतिवेदन पठाउने सहकारी संख्या	०
६	कोपोमिस मार्फत सम्पत्तिसुद्धिकरण सम्वन्धी विवरण पठाउने सहकारी संख्या	०
७	कोपोमिस मार्फत बैठक सम्वन्धि विवरण पठाउने सहकारी संख्या	०
८	कोपोमिस मार्फत निर्वाचन विवरण पठाउने सहकारी संख्या	०

४६ **कार्यक्रमको प्रभावकारिता मूल्याङ्कनः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय योजना कार्यक्रमका रकम खर्च गर्दा कानुन, मापदणड, कार्यबविधि बनाइ सोही अनुसार खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। खर्च गरिएको रकमको सदुपयोग भए नभएको यकिन गर्ने अनुदान उपलब्ध गर्ने निकायले समय समयमा अनुगमन नियमन र प्रतिवेदन जस्ता कार्य गर्नुपर्दछ । तसर्थ अनुगमन कार्यलाइ प्रभावकारी बनाइ संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरो नहुने गरी अनुदानग्रहीको जीवनस्तरमा सुधार आए नआएको यकिन गरी रकमको पुर्ण सदुपयोग गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

४७ **आयोजना बैंकः**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा २४ मा पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका बिषयमा स्थानीय स्तरको विकासको लागि आवधिक, बार्षिक, रणनीतिगत बिषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने, त्यस्ता योजना संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका योजना अनुकूल हुनुपर्ने विभिन्न अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिई योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। योजना बनाउदा आर्थिक विकास र गरिबी निवारण प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने उत्पादन मुलक र छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, जनताको जीवनस्तरमा आम्दानी र रोजगार बढ्ने, स्थानीय स्तरका जनताको सहभागिता जुट्ने, स्वयम् परिचालन गर्न सकिने तथा

लागत कम लाग्ने, स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने, पिछडिएको वर्ग र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने योजना सञ्चालन गनुपर्नेमा पालिकाले हालसम्म आयोजना बैंक बनाई कार्यान्वियनमा ल्याएको पाइएन।आयोजना वैङ्क स्थापना गरी आयोजनाको छनौट गर्नुपर्ने व्यहोरा गत विगत वर्षको लेखपरीक्षण प्रदिवेदनमा समेत सुझाएकोमा अवस्था यथावत रहेको छ । अत: स्थानीय आयोजना बैंकको अवधारणा कार्यान्वयन गरी आयोजना छनौट र आयोजना व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता ल्याउनुपर्दछ ।

४८ **गुणस्तर परीक्षणः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपूर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेशन र गुणस्तर बमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले योजनामा प्रयोग भएका निर्माण सामाग्री लगायत निर्माण कार्यको नर्म्स तथा स्पेशिफिकेशन अनुसार तथा फ्रिक्वेन्सीमा गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन। गुणस्तर परीक्षण नहुँदा निर्माण कार्य गुणस्तरीय भएको सुनिश्चित हुन नसक्ने देखिन्छ। निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने निर्माण सामाग्री लगायत निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरी निर्माण गुणस्तरीय भएको सुनिश्चित हुनुपर्दछ ।

४९ **शिक्षक विद्यार्थी अनुपातः**

शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम ७७ को उपनियम (१) मा सामुदायिक विद्यालयको प्रत्येक कक्षामा सामान्यतया उपत्यका तथा तराई, पहाडी र हिमाली क्षेत्रमा क्रमश: ५०, ४५ र ४० विद्यार्थी हुनुपर्ने व्यवस्था छ।सोही नियमावलीको नियम १२क मा अधिकांश कक्षामा नियम ७७ बमोजिमको विद्यार्थी संख्या नभएकोमा विद्यालय गाभ्न सक्ने व्यवस्था छ। विद्यालय समायोजन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७० ले न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालयलाई जिल्ला शिक्षा समन्वय अधिकारीको सिफारिसमा जिल्ला शिक्षा समितिले बन्द गरी अर्को पायक पर्ने विद्यालयमा नियमानुसार समायोजन गर्न सक्ने उल्लेख छ।निर्देशिकाको बुँदा नं १४.१ मा विद्यालय समायोजन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि विद्यालयको तथ्याङ्क संकलन गरी सम्भाव्य अध्ययन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिका अन्तर्गत रहेका ९३ सामुदायिक विद्यालयबाट प्राप्त विवरण अनुसार न्यून शिक्षक विद्यार्थी अनुपात भएका विद्यालयहरुको विवरण निम्नानुसार छन।

यस पालिकामा रहेका विद्यालयमध्ये उल्लिखित विद्यालयहरुमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १ देखि ४६ सम्म रहेको र समग्रमा १३ रहेको प्राप्त विवरणबाट देखिन्छ। सो अनुसार कतिपय विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी न्यून रहेको र कतिपयमा न्यून विद्यार्थी संख्या रहेका कारण प्रति विद्यार्थी लागत बढ्ने गरेको अवस्था देखियो। अतः न्यून विद्यार्थी संख्या भएको विद्यालय समायोजन एवम शिक्षक दरवन्दी मिलान गरी पठनपाठन व्यवस्थित गर्न सम्बन्धित निकायले ध्यान दिनुपर्दछ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ४९ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

५० **इट्टाको संख्या**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा नियम ९ को अधीनमा रही तयार गर्नु पर्ने र निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण सम्बन्धी नर्म्स भए त्यस्तो नर्म्स बमोजिम र त्यस्तो नर्म्स नभएको अवस्थामा आवश्यक नर्म्स तयार गरी त्यस्तो नर्म्स नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत गराई स्वीकृत नर्म्स बमोजिम लागत अनुमान तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । नेपाल सरकारले भवन निर्माणको लागि शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागले जारी गरेको नर्म्सको प्रयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ। भवन विभागले जारी गरेको नर्म्समा इट्टाको संख्या इट्टाँको साइजमा निर्भर गर्ने उल्लेख गरेको छ। पालिकामा यस वर्ष निर्माण भएका विभिन्न आयोजनाहरुमा इट्टाको गारो लगाउने कार्यमा भवन विभागले जारी गरेको नर्म्सको प्रयोग गरी प्रति घनमिटर ५६० वटा इट्टाको मुल्य भुक्तानी गरेको दर विश्लेषणबाट देखिन्छ।हाल बजारमा उत्पादन हुने इट्टाको साइज अनुसार प्रति घनमिटर ४१० देखि ४३० वटा सम्म लाग्ने र यसै जिल्लाका अन्य पालिकाहरुले (जस्तै ऐसेलुखर्क गाउँपालिका) समेत अधिकत ४३० लाग्ने गरी दर विश्लेषण गरेको र निर्माण कार्य समेत भएको देखिन्छ। यस नगरपालिकाले इट्टाको साइजको एकिन नगरी प्रति घनमिटर ५६० वटा इट्टाको मुल्य भुक्तानी गर्दा बजारमा प्राप्त हुने इट्टाको साइज र अन्य पालिकाले समेत निर्माण कार्य गराएको अधिकतम ४३० इट्टालाई आधार मान्दा प्रति घनमिटर १३० वटा इट्टाको प्रति इट्टा रु.३१ को दरले प्रति घनमिटर रु.४०३०।०० ले निम्न आयोजनामा भुक्तानि भएको रकमको सम्बन्धमा आवश्यक प्रमाण(प्रयोग भएको इट्टाको साइज र सो साइज बमोजिम प्रति घनमिटर इट्टाको संख्या) पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.

सि.न.	गो.भौ.न./ मिति	आयोजना/ उपभोक्ता समितिको नाम	इट्टाको गारो(घमि)	प्रति घमि बढी इट्टाको मुल्य रु.	जम्मा रु.
१.	२८७,२०८२।३। २४	सरस्वती भवन निर्माण आयोजना उ स	१४.७२	४०३०	५९३२२
		जम्मा			**५९३२२**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **८६,७२६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **७१,७७४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **१४५,८८६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **५७,९९१** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **१९६,४६२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **११६,१८५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **७८,०२१** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	५९,३२२

५१ **शहदेउ गढी संरक्षण आयोजना बुइपा**

यस आयोजनमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छन:

५१.१ **एम एस एन्गलको बढी परिमाण**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **३७,५५४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

५१.२ **फरक नर्म्सको प्रयोग** २०,२०८१।१२।१८ सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १० को उपनियम (१) मा सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा नियम ९ को अधीनमा रही तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र उपनियम २ मा उक्त लागत अनुमान तयार गर्दा प्रयोग गरिने नर्म्स सम्बन्धी व्यबस्था रहको छ। पालिकाले सञ्चालन गरेका योजनाहरुको लागि आफ्नै छुट्टै नर्म्स नभएकोले यस सम्बन्धमा प्राविधिक शाखासँग छलफल गर्दा सडक तथा भवन विभागको नर्म्स प्रयोग गर्ने गरेको जनाएको छ। पालिकाले सडक निर्माण कार्यमा सडक विभागले जारी गरेको नर्म्स प्रयोग गर्नुपर्नेमा भवन विभागले जारी गरेको नर्म्स प्रयोग गर्दा पिसिसि १:२:४ मा प्रति घन मिटर रु.१९७५.६४(भवनको नर्म्स बमोजिम प्रति घनमिटर रु.१८७९९.८८ र सडक विभागको

रु.१६८२४.२४) थप भुक्तानी गर्नुपरेको देखिन्छ।यसरी यस आयोजनमामा फरक नर्म्सको प्रयोग गर्दा पिसिसि १:२:४ को ४१.९५ घनमिटरको प्रति घनमिटर रु.१९७५.६४ को दरले रु.८२८७८।०० पालिकालाई थप व्ययभार परेको रु

अनियमित भएको	८२,८७८

५२ **माटिकोरे स्टेडियम निर्माण योजना**

पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा माटिकोरे स्टेडियम निर्माणको लागि रु.४८६४१११४.१५(मुअकर सहित) लागत अनुमान तयार गरी ठेक्का नम्बर02/DRMM/NCB/WORKS/2078/79 मार्फत मिति २०७९।१।२९ मा श्री आशिर्वाद/ मोहन एण्ड व्यसिगाँउ जेभिसंग रु.२९६४१४९५।०१ मा मिति २०८१।१।२९ सम्म कार्य सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा लेखापरीक्षणको अवधिसम्म पहिलो रनिङ्ग विल वापत रु.५३८७२९०।०० मात्र भुक्तानी भएको छ। विभिन्न मितिमा ठेक्काको म्याद समाप्त भए पश्चात कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम २०८२ चैत्र मसान्त सम्म म्याद थप गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम छन:

५२.१ **कार्यसम्पादन जमानत:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११०(४) बमोजिम खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक उपनियम (१) बमोजिमको कार्यसम्पादन जमानतको मान्य अवधि त्यस्तो सम्झौतामा उल्लिखित मालसामान आपूर्ति वा हस्तान्तरण गर्नु पर्ने अन्तिम अवधि वा प्रत्याभूति (वारेन्टी) को अवधि वा निर्माण कार्यको त्रुटी सच्चाउने दायित्व (डिफेक्ट लायबिटिज) को अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिना बढी अवधिको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले माटिकोरे स्टेडियम निर्माणका लागि निर्माण व्यवसायि सँग सम्झौता गर्दा कार्यसम्पादन जमानत वापत राखेको जमानत वापतको रु.६६,४४,००० को कार्य सम्पादन जमानतको मान्य अवधि २०२६ जुलाई ८ अर्थात २०८३।३।२४ सम्म मात्र रहेको देखियो । पालिकाले निर्माण कार्यको म्याद थप गरी २०८२ चैत्र मसान्त कायम गरेकोमा अवस्थामा कार्यसम्पादन जमानतको म्याद २०८४ वैशाख मसान्तसम्म थप गर्नुपर्ने भएकाले कार्यसम्पादन जमानतको म्याद थप गर्नुपर्दछ।

५२.२ **पेश्की जमानत:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११३(१) वमोजिम निर्माण व्यवसायिलाई सार्वजनिक खरिद ऐनको दफा ५२ (क) को अधिनमा रही खरिद सम्झौतामा व्यवस्था भए वमोजिम पेश्की दिनसक्ने साथै उपनियम ३ बमोजिम पेश्कि दिँदा वाणिज्य बैङ्कबाट जारी भएको बैङ्क जमानत एवम त्यस्तो जमानत लिई पेश्की दिनु पर्ने र उपनियम ४ बमोजिम उपनियम (३) बमोजिम बैङ्क जमानतको मान्य अवधि खरिद सम्झौतामा उल्लेख भएको पेश्की फछ्र्यौट गर्नुपर्ने अवधिभन्दा कम्तीमा एक महिना बढी अवधिको हुनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले माटिकोरे स्टेडियम निर्माणको लागि निर्माण व्यवसायि श्री आशिर्वाद/मोहन एण्ड व्यसिगाँउ जेभिलाई दिएको पेश्की रकम रु.२९,००,०००।०० को म्यान्य अवधि २०२४ मे ११ अर्थात २०८१।१।२९ सम्म मात्र रहेको देखियो। नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम उक्त पेश्की फछ्र्यौट हुनुपर्ने अन्यथा सोको जमानतको म्याद थप गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	२९,००,०००

५२.३ **न्यून कार्य प्रगति** - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली २०६४ बमोजिम सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता बमोजिम तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। निर्माण व्यवसायि सँग भएको सम्झौता वमोजिम उक्त निर्माण कार्य २०८२ चैत्र मसान्त सम्मा सम्पन्न गर्नुपर्ने देखिन्छ। निर्माण व्यवसायीलाई लेखापरीक्षणको अवधिसम्म पहिलो रनिङ्ग विल वापत रु.५३८७२९०।०० मात्र भुक्तानी दिएको देखिन्छ। पालिकाले सम्झौताका शर्त तथा खरिद कानुन वमोजिम निर्माण व्यवसायिलाई समयमा निर्माण कार्य सम्पन्न गराउने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ।

५३ **विल वेगर पिएस आइटम भुक्तानी**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **५१,१८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

५४ **फोहरमैला व्यवस्थापन**

नगरको फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यको लागि भूगर्भ क्लिन नेपाल टिम क्लिन जे.भि. सँग मिति २०८०।११।१६ गतेदेखि लागु हुनेगरी २०८०।११।२० मा वार्षिक रु.२००००००।०० वरावरको ठेक्का सम्झौता भएको पाइयो। नगरको फोहरमैला व्यवस्थित ढंगले संकलन, ढुवानी, विसर्जन गर्ने तथा कम्पोष्ट प्लान्ट संचालन गरी सो बाट आम्दानी समेत प्राप्त गर्नेगरी लागत अनुमान स्वीकृत भएको र सोही लागत अनुमान वरावरको रकम प्रस्तावदाताले कवोल गरी ठेक्का सम्झौता भएको पाइयो। पालिकाले फोहर संकलनको कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा इन्धनको लागि दैनिक १२ लिटरको प्रति लिटर १९० को दरले दरले वार्षिक ३२० दिनको रु.७२९०००।०० कायम गरेको पाइयो। तर सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम परामर्श दाताले पेश गरेको प्रगति विवरणमा नगर क्षेत्रलाई ४ क्लष्टरमा विभाजन गरी हप्ताको एक दिन फोहर संकलन गरिरहेको जनाएकोले ४ क्लष्टरको वार्षिक २०८ दिनको मात्र इन्धन खर्च भुक्तानी दिन मिल्ने देखिन्छ। साथै कम्पोष्ट प्लान्ट संचालनको लागि कम्पोष्ट प्लान्ट विद्युत र खानेपानीको लागि वार्षिक रु.५००००।००, कामदारको लागि वार्षिक रु.२४००००।०० तथा कच्चा पदार्थको लागि वार्षिक रु.२०००००।०० गरी कुल रु.४९००००।०० लागत अनुमानमा राखी लागत अनुमान तयार गरेको पाइयो भने प्लान्ट संचालन गरी वार्षिक रु.५०००००।०० पालिकालाई आम्दानी हुने प्रक्षेपण गरेको पाइयो। तर प्लान्ट संचालन वापतको वार्षिक रु.४९००००।०० परामर्शदातालाई भुक्तानी भइरहेको अवस्थामा हालसम्म पनि प्लान्टको तयारी तथा संचालन भएको पाइएन। अतः इन्धन वापत वार्षिक ११२ दिनको रु.२५५३६०।०० तथा प्लाण्ट संचालन वापत वार्षिक रु.४९००००।०० को दरले सम्झौता लागु भएको मिति २०८०।११।१६ देखि लेखापरीक्षण अवधि २०८२।३।३२ सम्म परामर्शदातालाई बढी भुक्तानी भएको निम्नानुसारको रकम सम्बन्धित परामर्शदाताबाट असूल हुनुपर्ने रु.

भुक्तानी अवधि	वापत	बढी भुक्तानी रकम	कुल जम्मा	बढी भुक्तानी रकमको १००। ९० प्रतिशत	कैफियत
२०८०।११।१६ देखि २०८१।११।१५	इन्धन	२५३३६०	७४३३६०	७४३३६०	
	प्लान्ट संचालन	४९००००			
२०८१।११।१६ देखि २०८२।३।३१	इन्धन	९३४८०	२७४७१२	२४७२४०	दोस्रो वर्षदेखि सम्झौता रकममा हरेक वर्ष रु.दुई लाख घट्ने भएकोले बढी भुक्तानी रकमको ९० प्रतिशत कायम गरिएको
	प्लान्ट संचालन	१८१२३२			
			जम्मा	**९९०६००**	

असुल गर्नुपर्ने	९,९०,६००

५५ **सोझै खरिदः**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८.(२) मा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा गरी खरिद गर्नु हुदैन भन्ने उल्लेख छ । त्यसै गरी सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३ मा खरिदलाई बढी सुविधाजनक समुहमा विभाजन गर्ने वा प्याकेजमा समावेश गर्ने व्यवस्था छ । नियमावलीको नियम ८५ मा एक आर्थिक वर्ष भित्र एकै पटक वा पटक पटक गरी तोकिएको सीमाभन्दा बढी रकमको एउटै व्यक्तिबाट सोझै खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । नियम ८ मा खरिद योजना बनाउदा खरिदको सम्भावित प्याकेज बनाउनु पर्ने र नियम ९ मा खरिद सम्बन्धी सम्पुर्ण काम एउटै सम्झौताबाट हुन सक्ने नसक्ने एकिन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यो वर्ष पालिकाले निम्नानुसार मालसामान तथा निर्माण कार्यमा रु२७२३१२३५ सोझै खरिद गरेको देखियो। सोझै खरिद हुदा लागत अनुमानकै हाराहारीमा सम्झौता तथा भुक्तानी हुँदा पालिकालाई प्रतिस्पर्धाको लाभ प्राप्त नहुने अबस्था रहने हुँदा सार्वजनिक निकायले खरिदमा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने कुनै पनि कार्य गर्नुहुदैन ।

क्र.सं.	गो.भौ.नं.	कार्यक्रम/ आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	भुक्तानी पाउनेको नाम	विनियोजन	खर्च	कैफियत
१	न.पा. पूंजीगत-222	कम्प्यूटर तथा अन्य मेशिनरी तथा औजार खरिद	३११२२	TEJASWI REAL ESTATE AND SUPPLIERS PVT LTD	१००००००.	९८८१००.	
२	न.पा. पूंजीगत-119	वायोमेट्रिक डिभाईस र आँखा स्क्यानर खरिद तथा व्यवस्थापन	३११२२	GARUN INCORPORATE PRIVATE LIMITED	४०००००.	३११०००.	
३	न.पा. पूंजीगत-92	स्वास्थ्य संस्थाहरुको लागि कम्प्युटर, प्रिन्टर खरिद तथा कम्पुटर मर्मत समेत	३११२२	ALL IN ONE BUSINESS HUB PVT.LTD	७०००००.	६९९०००.	
४	न.पा. पूंजीगत-225	बेसार तथा अदुवा प्रशोधनका लागि मेसिन वितरण	३११२२	P.D.K.GHIMIRE TRADE AND SUP.	१०००००.	९८५२०.	
५	न.पा. पूंजीगत-23	दिक्तेल बहुमुखी क्याम्पसको प्रशासनिक भवन पछाडी वाल निर्माण	३१११३	रुपाकोट निर्माण सेवा प्रा.लि.	१००००००.	९७८५००.	
६	न.पा. पूंजीगत-71	कृषि सामग्री खरिद तथा वितरण	३११३१	SUNRISE TRADE AND SUPPLIERS	१००००००.	९४८०००.	
७	न.पा. पूंजीगत-31	अल्छेढुङ्गा-अस्पताल चोक सडक मर्मत	३११५१	माईला नेवार निर्माण सेवा	५०००००.	४८९७२०.	
८	न.पा. पूंजीगत-20	जिप्रका परिसर देखि खाल्ले जाने ढल निर्माण	३११५१	पि.आर.कन्ट्रक्सन	५०००००.	४८२५००.	
९	न.पा. पूंजीगत-223	दिरुमनपा वडा नं. १ राजन खड्काको घर नजिकबाट बस्नेत गाउँ हुँदै घिमिरे धारा जोड्ने सडक स्तरोन्नति	३११५१	BIG B CONSULT AND BUILDERS PVT LTD	४०००००.	३९३३४०.	
१०	न.पा. पूंजीगत-297	साकेला थान सडक बाम्राङ	३११५१	MAYUMI CONSTRUCTION PVT LTD	५०००००.	४७२०००.	
११	न.पा. पूंजीगत-298	वडा नं. ५ कार्यालय हुँदै ओखे खोलासम्म सडक स्तरोन्नती	३११५१	P.K. GROUP OF CONSTRUCTION PVT.LTD	१००००००.	९७२०००.	
१२	न.पा.	दश मुरे राके दह	३११५५	सन्तोष निर्माण सेवा	५५००००.	५२२०००.	

	पूंजीगत-148	कुना खेत सिंचाई योजना, दिरुमनपा-5					
१३	न.पा. पूंजीगत-248	महुरेगढी बहु प्राविधिक शिक्षालयमा स्व. भानु पौडेल प्रतिमा स्थापना वडा नं १३	३११५९	पवित्रा निर्माण सेवा	५०००००.	४८९१३०.	
१४	न.पा. पूंजीगत-149	वी.पि स्मृति भवन निर्माण	३११५९	SUPER SAUGAT SUPPLIERS AND CON PVT. LTD.	१००००००	९७८०००.	
१५	न.पा. पूंजीगत-28	कालिका भगवती परिसरमा प्रतिक्षालय निर्माण	३११५९	डि.जी. निर्माण सेवा	२०००००.	१९१७३५.	
१६	न.पा. पूंजीगत-32	खेल मैदान निर्माण तथा स्तरोउन्नती, लफ्याङ	३११५९	EKIMA CONSTRUCTION PVT.LTD.	८०००००.	७७१८००.	
१७	न.पा. पूंजीगत-275	पाइप तथा टनेल खरिद तथा वितरण	३११५९	E.T.C. ELECTRONICS AND SUPPIERS	१००००००	९५०५००.	
१८	न.पा. पूंजीगत-144	हाटडांडा कृषि बजार निर्माण	३११५९	SUDEMU CONSTRUCTION	८०००००.	७८१५००.	
१९	न.पा. पूंजीगत-18	वडा न.1 का 4 वटा समुदायिक विद्यालयमा सि.सि. क्यामरा जडान कार्यक्रम	३११२२	EAST HIMALAYAN ENTERPRISES AND SUPPLIERS PVT.LTD.	३०००००.	२९७८६०.	
२०	न.पा. पूंजीगत-17	दिक्तेल बजार भित्र सि.सि. क्यामरा व्यबस्थापन	३११२२	EAST HIMALAYAN ENTERPRISES AND SUPPLIERS PVT.LTD.	२९३८००.	२९३८००.	
२१	न.पा. पूंजीगत-7	महिला कृषकहरुलाई टनेल वितरण कार्यक्रम	३११३१	KHOTANG AGRO TRADE AND SUPPLIERS	३०००००.	२९८९००.	
२२	न.पा. पूंजीगत-72	फायर हाईड्रेन्टका लागी पाईप खरिद कार्यक्रम	३११५९	RAMBAKHOLA MAJKHOLA SANA SAHARI KHANEPANI TATHA SARSAFAI UPA.SA.	४०००००.	४०००००.	
२३	न.पा. पूंजीगत-164	खानेपानी टुक्रे पाइप तथा पाल खरिद	३११५६	P.D.K.GHIMIRE TRAD AND SUP.	२०००००.	१९६४००.	
२४	न.पा. पूंजीगत-226	वडा कार्यालय फर्निचर खरिद	३११२३	ACHARYA TRADE AND SUPPLIRES	१५००००.	१४८०००.	

२५	न.पा. पूंजीगत-27	लफ्याङका विभिन्न स्थानमा रहेका सडक मर्मत	३११५१	खोक्चिलिपा कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.	७५००००.	७५००००.	
२६	न.पा. पूंजीगत-250	विद्यालयहरुको लागि मेशिनरी सामाग्री खरिद	३११२२	XENON COMPUTER SUPPLIERS	३२००००.	३१७५००.	
२७	न.पा. पूंजीगत-21	वडाभरीका सडक मर्मत	३११५१	ACHARYA SONS BUILDERS AND ENGINEERING PVT.LTD	६०००००.	५९०५००.	
२८	न.पा. पूंजीगत-259	वालि संरक्षण तथा कृषकका लागि प्लाष्टिक टनेल खरिद	३११३१	P.D.K.GHIMIRE TRAD AND SUP.	५५००००.	५४९६००.	
२९	न.पा. पूंजीगत-278	खानेपानी सिंचाई पाईप र सिमेन्ट खरिद	३११५७	RASHIK AND ROHAN SUPPLIARS	३०००००.	३०००००.	
३०	न.पा. पूंजीगत-283	लक्षित वर्गका लागि टनेल घर निर्माण तथा करेसाबारी निर्माण	३११३१	MIN PRASAD ACHARYA	३०००००.	३०००००.	
३१	न.पा. पूंजीगत-24	गोल्डेन चक्रपथ सडक मर्मत तथा विस्तार योजना	३११५१	यूनिक निमार्ण सेवां	४५००००.	४४७५००.	
३२	न.पा. पूंजीगत-107	सवारी साधन मोटर साईकल खरिद	३११२१	EKIMA ENTERPRISES PVT.LTD	३२००००.	३१६७५०.	
३३	न.पा. पूंजीगत-60	मोटरसाईकल खरिद	३११२१	KHOTANG AUTO LINK PVT LTD	४०६०००.	४०५०००.	
३४	न.पा. पूंजीगत-281	वडा कार्यालय फर्निचर तथा फिक्चर्स तथा कार्यालय व्यवस्थापन	३११२३	SOFA STORE SURKHET	४०००००.	३८७०००.	
३५	संघीय पूंजीगत-35	सामी कार्यक्रम जिल्ला कार्यक्रम संयोजकको लागि Laptop, Printer लगायत खरिद	३११२२	ACHARYA PHOTOCOPY & COMPUTER MA.CE.	२००००.	२००००.	
३६	संघीय पूंजीगत-35	सामी कार्यक्रम जिल्ला कार्यक्रम संयोजकको लागि	३११२२	ACHARYA PHOTOCOPY & COMPUTER MA.CE.	१०००००.	९९१००.	

		Laptop, Printer लगायत खरिद					
३७	संघीय पूंजीगत-35	सामी कार्यक्रमको लागि जिल्ला कार्यक्रम संयोजकको लागि फर्निचर खरिद	३११२३	ACHARYA TRADE AND SUPPLIRES	१०००००.	९८९९०.	
३८	प्रदेश पूंजीगत-14	पंचकन्या मा.वी. दिरुमनपा १५ विजयखर्क, घेराबारा	३१११३	साप्सु दोभान निर्माण सेवा एण्ड सप्लायर्स प्रा. लि.	७०००००.	७०००००.	
३९	प्रदेश पूंजीगत-10	सावित्रा मा.वि. दिरुमनपा ३ बाम्राङ, मर्मत	३१११३	दुधकोशी सप्लायर्स एण्ड कन्स्ट्रक्सन कम्पनी प्रा.लि.	५०००००.	५०००००.	
४०	प्रदेश पूंजीगत-47	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र आ.वि. डाँडाखर्क खाल्ले मर्मत संभार	३१११३	BAJARI MANAMAYA NGASOHACHHA CONSTRUCTION AND SUPPLIERS PVT. LTD.	८०००००.	८०००००.	
४१	प्रदेश पूंजीगत-81	लालकन्या आ.वि., दिरुमनपा १० पाथेका नाखम, घेराबारा	३१११३	PRATYAGRA BUILDERS	७०००००.	७०००००.	
४२	प्रदेश पूंजीगत-80	सहकाली आ.वी. रैकर दिरुमनपा १० पाथेका, शौचालय निर्माण	३११५८	MOHAN & BESHI GAUN NIRMAN SEWA	५०००००.	४९५०००.	
४३	प्रदेश पूंजीगत-13	चम्पावती मा.वी. दिरुमनपा १५ विजयखर्क, घेराबारा	३११५९	लक्ष्मी एण्ड निर्मला कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि.	७०००००.	६८३९९०.	
४४	प्रदेश पूंजीगत-44	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नपा ५ लफ्याङ सिरान क्रिकेट खेल मैदान दिरुमनपा ५ लफ्याङ, खेलमैदान निर्माण	३११५९	HOMADEVI CONSTRUCTION COMPANY	८०००००.	७७११००.	
४५	प्रदेश पूंजीगत-72	आचार्य गाँउ कवर्ड हल दिरुमनपा १ दिक्तेल, कबर्ड हल निर्माण	३११५९	SARASWATI NIRMAN SEWA	१००००००.	१००००००.	
४६	प्रदेश पूंजीगत-65	पदम ध्वज खेल मैदान दिरुमनपा ३	३११५९	HALESI LAKSHMI YUBAK KHOTANG NIRMAN SEWA	८०००००.	७९५६००.	

		बाम्राङ, खेल मैदान निर्माण					
४७	प्रदेश पूंजीगत-66	डाडेखर्क खेल मैदान दिरुमनपा १५ विजयखर्क, खेल मैदान निर्माण	३११५९	MOHAN & BESHI GAUN NIRMAN SEWA	८०००००.	७९९५००.	
४८	प्रदेश पूंजीगत-43	जुङ्गेबारी खेल मैदान दिरुमनपा १० वाक्सिला, खेल मैदान निर्माण	३११५९	PAIYUNDHARA NIRMAN SEWA	८०००००.	७६८०००.	
४९	प्रदेश पूंजीगत-12	संसरी डाँडा खेल मैदान दिरुमनपा ६ नेर्पा, खेल मैदान निर्माण	३११५९	भिमा कन्स्ट्रक्सन	८०००००.	८०००००.	
५०	प्रदेश पूंजीगत-18	नेर्पा साकेला थान दिरुमनपा ६ नेर्पा, घेराबारा	३११५९	R.D.T. CONSTRUCTION COMPANY PVT.LTD	७०००००.	६८३८००.	
				कुल जम्मा	**२७८०९८००.**	**२७२३१२३५.**	

५६ **वितरण भर्पाईः**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायी नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) बमोजिम सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने विल, भर्पाई, प्रमाण र कागजात सम्लग्न हुनु पर्ने नियम ३९(१०) बमोजिम खर्च लेखु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आबश्यक बिल भर्पाई र कागजात सम्लग्न भए वा नभएको तथा रित पुगे नपुगेको जाँच गर्नुपर्नेमा निम्नानुसार कार्यमा वितरणको भर्पाई श्रेस्ता साथ सम्लग्न नभएकोले वितरणको भर्पाई पेश हुनुपर्ने रु

गौशवरा भौचर मिति	कार्यक्रमको नाम	भुक्तानी पाउनेको नाम	रकम	विवरण
७।२०८१।६।१८	महिला कृषकहरुलाई टनेल वितरण कार्यक्रम	KHOTANG AGRO TRADE AND SUPPLIERS	२,९८,९००.००	टनेल प्लाक्ष्ट्रिक २०*४० को ३४ थान प्रति दर रु ७७८० भर्पाइ नभएको
८।२०८१।६।१८	विपन्न महिलाहरुलाई आय आर्जन मुलक कार्य्रक्रम	P.D.K.GHIMIRE TRAD AND SUP.	४,९६,०००.००	चेन स २८२ मो ब्राजिल १० थान प्रति दर ४३९५० भर्पाइ नभएको
		जम्मा रु	७९४९००	

प्रमाण पेश नगरेको	७,९४,९००

५७ कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रमः

कृषी क्षेत्रको रुपान्तरण गर्न यस पालिकाले कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरेको छ । यस्ता कार्यक्रम संघका साथै प्रदेश तथा स्थानीय तह मार्फत तिनका समेत स्रोत साधनको सम्लग्नतामा सञ्चालन गर्न विभिन्न नीति कार्यविधी तथा निर्देशिका नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट समेत तर्जुमा भएको देखिन्छ । सोही बमोजिम लक्षित कृषक वर्गलाई अनुदान वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष यस पालिकावाट रु ३९४२०००।०० खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको नाम, ठेगाना र अनुदानको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ । कृषक समुहले उत्पादन गरेको कफी विरुवा कृषकलाइ ५० प्रतिशत छुटमा विरुवा उपलब्ध गराउने उल्लेख छ। नेपाल सरकार कृषि तथा पशुपक्षी बिकास मन्त्रालयले मिति २०८१।१०।८। मा जारी गरेको कृषि तथा विरुवा उत्पादनको जिल्ला दररेट अनुसार १ देखि २ बर्षको कफिको प्रति बिरुवा रु ४० उल्लेख छ ।कफी विरुवा कृषकलाइ ५० प्रतिशत छुटमा विरुवा उपलब्ध गराइएको प्रमाण कागजात पेश नभएकोले ५० प्रतिशत छुटमा विरुवा उपलब्ध गराएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु

गौश्वरा भौचर	विवरण	भुक्तानी पाउनेको नाम	रकम	बजेट शीर्षक	विवरण
१९। २०८२। ३।२२	कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	SUMNIMA KRISHI SAMUHA	६,१९,२००.००	प्रदेश चालु	
२० । २०८२। ३।२२	कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	SATYAHANG KRISHI TAHA PASUPANGKSHI FIRM	७६,५००.००	प्रदेश चालु	
२१ । २०८२। ३।२२	कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	SERALUNGCHHA UTTHAN SEWA SAMAJ	६,१९,२००.००	प्रदेश चालु	
२८ । २०८२। ३।२२	कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	DURGA KRISHI TATHA PASHUPANCHI FIRM	९५,९००.	प्रदेश चालु	
२०९। २०८२। १।२१		टेरा मृदा टारी कृषी वन कार्वन कफी उत्पादन कृषक समुह वडा नं १४	१९,२०,०००.००	पालिका चालु	मिति २०८१।६।१७ मा प्रस्ताव आव्हान सूचनापाटी र वेभसाइटमा। २ समुहले प्रस्ताव पेश। लागत अनुमान रु २६६६६६९ कार्य सम्पन्न रु२६६६६६९ लागत साझेदारी रु ६६६६६९। पालिकाको अंश १९२००००। ३ लाख विरुवा उत्पादन हुने लक्ष्य ।कृषकलाइ ५० प्रतिशत अनुदानमा विरुवा उपलब्ध गराउने उल्लेख छ।
४०९। २०८१। १२।२१	कफी बेर्ना उत्पादन कार्यक्रम, टेरामृदा कार्बन कफी नेर्पा कृषक समूह	TERAMRUDA KARWAN KAPHI NERPA KRUSHAK SAMUH	५,९९,९००.	पालिका चालु	लागत अनुमान रु ८०००००।०० कार्य सम्पन्न रु७९९९६९ लागत साझेदारी रु२००००० पालिकाको अंश५,९९,९००. । १ लाख विरुवा उत्पादन हुने लक्ष्य ।कृषकलाइ ५० प्रतिशत अनुदानमा विरुवा उपलब्ध गराउने
२७८। २०८१। ११।५		S FOUR KRISHI FIRM	५०,०००.००	पालिका चालु	
जम्मा रु			३९४२०००।००		

प्रमाण पेश नगरेको	३९,४२,०००

५८ **गत वर्षको भुक्तानीः**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ९.२ (घ) मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्न बाँकी रकम समावेस गरेर बजेट बनाउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले गतवर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको खाता तथा कच्चावारी (म.ले.प.फा.नं.२२१) प्रमाणित गराई राख्नु पर्दछ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यो वर्षको बजेटमा गत वर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको व्यवस्था गरी रू ८११९०२०।००भुक्तानी दिएको छ। आगामी वर्ष दायित्व सृजना गर्ने गरी बजेट व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रिया१ कलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
१	सवारी साधन मर्मत खर्च	८,६४,९३०.००	४,१८,५८०.००	४८.३९
२	मेशनरी औजार मर्मत सम्भार	८०,४५०.००	६१,४५०.००	७६.३८
३	कानूनी परामर्श खर्च	१,५०,०००.००	०	०
४	कफी खेती प्रबद्धन कार्यक्रम	५०,०००.००	५०,०००.००	१००.
५	अपाङ्ग पहिचान तथा शिविर संचालन	१,०४,०००.००	१,०४,०००.००	१००.
६	कृषि तथा स्थानीय सामग्री प्रवर्द्धन	७५,०००.००	७४,०००.००	९८.६७
७	दित्तेल बजार भित्र सि.सि. क्यामरा ब्याबस्थापन	२,९३,८००.००	२,९३,८००.००	१००.
८	वडा न.१ का ४ वटा समुदायीक विद्यालयमा सि.सि.क्यामरा जडान कार्यक्रम	३,००,०००.००	२,९७,८६०.००	९९.२९
९	पशुपालान प्रवद्धन कार्यक्रम वडा न. १०	४,००,०००.००	३,९८,१००.००	९९.५३
१०	फलफुल विक्रि वितरण तथा ब्यावसाय प्रवद्धन कार्यक्रम वडा न.३	४,००,०००.००	३,९७,१००.००	९९.२८
११	तोरी प्रवद्धन कार्यक्रम वडा न.१०पाथेका	४,००,०००.००	३,९१,२००.००	९७.८
१२	महिला कृषकहरुलाई टनेल वितरण कार्यक्रम	३,००,०००.००	२,९८,९००.००	९९.६३
१३	कृषि समुहमा तरकारी पकेट / पशुविकास प्रवद्धन कार्यक्रम वडा न.१	३,५०,०००.००	३,४८,५००.००	९९.५७
१४	फलफुल तथा तरकारी उत्पादन र बाली संरक्षण कार्यक्रम वडा न ५ लफ्याङ	३,००,०००.००	२,९५,०००.००	९८.३३
१५	विपन्न महिलाहरुलाई आय आर्जन मुलक कार्य्रक्रम	५,००,०००.००	४,९६,०००.००	९९.२
१६	रमिते आहाले डाँडा सडक मर्मत वडा न.८	४,००,०००.००	३,७६,०००.००	९४.
१७	राधा कृष्ण मन्दिर हुदै युवा बर्ष प्रा.वी. शहरि स्वास्थ्य केन्द्र सडक स्तरोन्नती वडा न.१	५,००,०००.००	४,७१,१८०.००	९४.२४
१८	मुलकूलो चिप्ले वर सिंचाई योजना निर्मलीडाँडा	२,८८,०००.००	०	०
१९	वृक्षारोपन तथा वातावरण संरक्षण कार्यक्रम वडा न. ७	१,००,०००.००	१,००,०००.००	१००.
२०	कालिका मा.वि. नेर्पा शौचालय निर्माण वडा न.६	१०,००,०००.००	९,८०,०००.००	९८.
२१	पर्यटकीय क्षेत्रमा फोहोरमैला व्याबस्थापन वडा न. ९ निर्मलीडाँडा	१,५०,०००.००	१,४७,०००.००	९८.
२२	सास्कृतिक संग्राहालय जालपा भवन निर्माण तथा ब्याबस्थापन वडा न.१२ जालपा	४,००,०००.००	३,९०,२००.००	९७.५५
२३	साकेला पार्क निर्माण योजना वडा न.६ नेर्पा	१०,००,०००.००	९,८०,३५०.००	९८.०४
२४	फायर हाईड्रेन्टका लागी पाईप खरिद कार्यक्रम	४,००,०००.००	४,००,०००.००	१००.
२५	महिला जनजाती अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रमडा वडा न. ९ निर्मलीडाँडा	३,५०,०००.००	३,४९,८००.००	९९.९४

	जम्मा रु	९१५६१८०.	८११९०२०.	

५९ **सब कन्ट्र्याक्टरबाट कामः**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम १० मा उपभोक्ता समिति वा लाभ ग्राही समुदायले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नुपर्ने र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सव कन्ट्याक्टरबाट काम गराउन सकिने छैन भन्ने उल्लेख छ । नियम ९७. मा (१३क) उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले प्राप्त गरेको काममा निर्माण व्यवसायीलाई संलग्न गराइएको पाइएमा सार्वजनिक निकायले उक्त उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायसँग भएको सम्झौता रद्ध गरी त्यस्तो उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई भविष्यमा कुनै काम गर्न नदिने अभिलेख राखी सो काम गर्ने निर्माण व्यबसायीलाई कालो सूचीमा राख्न सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयमा सिफारिस गर्नुपर्ने व्यबस्था छ ।कार्यालयले उपभोक्ता समितिसँग बिभिन्न काम गर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा, उपभोक्ता समितिले देहायका निर्माण व्यावसायी मार्फत काम गराएको देखियो। नियमावलीमा भएको व्यवस्था विपरित काम गराउने उपभोक्ता समिति, जाँचपास गर्ने प्राविधिक तथा सिफारिसकर्ता एवं अनुगमनकर्तालाई यस सम्बन्धमा जिम्मेवार वनाउदै नियमावलीमा भएको व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ।

क्र सं	गो.भौ नं/ मिति	उपभोक्ताको नाम	भुक्तानी रकम रु	निर्माण व्यवसायीको नाम	बिजक रकम रु
१	२९। २०८१। ८।२४	सावालुङ सडक मर्मत जालपा उस	१९२०००	पि आर कन्स्ट्रक्सन खोटाङ	२००३८९
२	३५। २०८१। ९।१८	फोहरमैला ब्यबस्थापन तथा मर्मत संभार योजना	२८७९००	मेरुङ कन्स्ट्रक्टन प्राली खोटाङ	३३३४८४
३	४६। २०८१। ९।२६	भंकुखोला पान्धारा खरपाखा सडक निर्माण उ.स	४,८०,०००.००	सजिब निर्माण सेवा प्रा ली खोटाङ्ग	५४१७९८
४	५२। २०८१। १०।१३	SHREE KALIKA MA BI KHEL MAIDAN NIRMAN YOJANA UPABHOKTA SAMIT	६७१६००।००	भिमा कन्स्ट्रक्सन प्राली खोटाङ	७४९६४४। ००
५	५६। २०८१। १०।२०	SOTI KHOLA DADELI LEKALIGAU HUDAI BARHE JANE SADAK NIRMAN UP	३,८४,०००.००	सजिब निर्माण सेवा प्रा ली खोटाङ्ग	४२९९४२
६	६२। २०८१। १०।३०	DHODE PUCHHAR TRAYAK KHOLNE UPABHOKTA SAMITI	२८७०००।००	मेरुङ कन्स्ट्रक्टन प्राली खोटाङ	३३१२०६
७	६५। २०८१। ११।१	NIRMALIDADA SADAK MARMAT UPABHOKTA SAMITI	२८७५००।००	सुपर सौगात कन्स्ट्रक्सन प्राली	३४६५४८
८	६७। २०८१। ११।१	SHANKU SADAK NIRMAN UPABHOKTA SAMITI	२९४०००।००	पि आर कन्स्ट्रक्सन खोटाङ	३२५२१३
९	६९। २०८१। ११।४	SABRU KOTHIKA SADAK YOJANA UPABHOKTA SAMITI	६८६०००।००	भिमा कन्स्ट्रक्सन प्राली खोटाङ	७४७६५८
१०	७६। २०८१। ११।८	AAHALE REGMITAR TRACK NIRMAN UPBHOKTA SAMITI	१४,०१,३००.००	खोटाङ हलेसी कन्स्ट्रक्सन प्रा ली खोटाङ	१५३२३६१।
११	८८। २०८१। ११।२१	WAKLIM BHALUSWARA SADAK BISTAR U.S.	२९४०००।००	प्रतिज्ञा निर्माण सेवा एण्ड सप्लायर्स प्राली खोटाङ	३२०२५२
१२	९४।	CHANDIDANDA DHEKHI KHAMLUNG KHET JAMUNE JODNE SADAK	२६८४००।००	आर डी टी कन्स्ट्रक्सन	२९९१५३

	२०८१। १२।६	NIRMAN T		कम्पनी प्रा ली काठमाडौ	
१३	९९। २०८१। १२।१८	WADA VITRAKA GRAMIN KRUSHI SADEAK MARMAT TATHA STARONNATI R	७७८२००	सुपर सौगात कन्स्ट्रक्सन प्राली खोटाङ	८४३३५७
१४	१०४। २०८१। १२।१९	KUMPE KHOLA DEKHI DURYODHAN RAIKO GHAR HUDAI TAMANG GAU SAMM	२८६४४०	सजिव निर्माण सेवा खोटाङ	२८६४४०
१५	१२०। २०८२। १।४	BIBHINA SADAK MARMAT TATHA NAYA TRACK NIRMAN UP BHOKTA SAMI	१०४२१००।	सुपर सौगात कन्स्ट्रक्सन प्राली खोटाङ	११६२२८९
१६	१३१। २०८२। १।१५	खिरि राम्चे सडक मर्मत तथा स्तरोन्नती वडा न. १४	७८२०००।	पि आर कन्स्ट्रक्सन खोटाङ	८८४०८९
१७	१५०। २०८२। २।२	खानिडाडा हुलुम निभारे रुदालुङ ताप खोला सडक स्तरोन्नती ११	२९४०००।	भिमा कन्स्ट्रक्सन प्राली खोटाङ	३२५२१२
१८	१५४। २०८२। २।११	छरवली हुदै जुरेथुक्का र भुतेपहरा रातमाटे सडक विस्तार दि.रु.न.पा ५	२९४०००।	साप्सु भान निर्माण सेवा एण्ड सप्लार्यस प्राली	३२२२५०

६० **मु.अ.कर कट्टिः**

मुल्य अभिवृद्दि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६(ग) मा सरकारी निकायले ठेक्का वा करार अन्तर्गत आपुर्ति हुने वस्तु वा सेवाको मुल्य वा रकम भुक्तानी गर्दा भुक्तानी गरिने मु.अ.कर रकमको ३० प्रतिशत कट्टी गरी सम्बन्धित भुक्तानी प्राप्त गर्ने व्यक्तिको नामबाट सम्बन्धित राजस्व शिर्षकमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष निम्नानुसार कार्यको लागि मु.अ.कर रकम भुक्तानी गर्दा नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप ३० प्रतिशत कट्टी गरी दाखिला गरेको नदेखिएकोले सम्बन्धित आपुर्तिकर्ता निर्माण व्यवसायीबाट मु.अ.कर समायोजन पत्र पेश गर्नुपर्ने रु.

क्र.सं.	**भौ न / मिति**	ब उ शी नं/ कार्यक्रम	मु.अ.कर **भुक्तानी प्राप्त गर्ने**	**मुअकर नं.**	**भुक्तानी भएको मु.अ.कर रकम**	**३० प्रतिशत मुअकर**
१	७१।२०८१। ११।४	पालिका पूँजिगत	सनराईज ट्रेड्र एण्ड सप्लार्यस	६१८०९८८००	११४८८६	३४४६५

प्रमाण पेश नगरेको	३४,४६५

६१ **बढी खर्च**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **३९,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६२ **उपभोक्ता समितिको कार्य निर्माण व्यवसायीबाट गराएको**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (१०) मा उपभोक्ता समितिले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नुपर्नेछ र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सब-कन्ट्र्याक्टरबाट गराउन सकिने छैन। कुनै कारणवश सो समिति आफैले समयमा सो काम सम्पन्न गर्न नसक्ने भएमा सो कुराको सुचना सार्वजनिक निकायलाई दिनु पर्ने र त्यसरी सूचना प्राप्त भए पछि सार्वजनिक निकायले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँच गरी समितिसंग भएको सम्झौता तोडी बाँकी काम ऐन र यस नियमावली बमोजिम गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले यस वर्ष उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गरेको निर्माण कार्यको नमुना परीक्षण गर्दा देहाय बमोजिका कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत सम्पुर्ण कार्य निर्माण व्यवसायिले गरेको देखियो। उपभोक्ता समितिसंग सम्झौता गरी उक्त कार्य निर्माण व्यवसायी मार्फत गराउँदा सार्वजिनक खरिद ऐन,२०६३ बमोजिम सार्वजनिक खरिद प्रक्रियामा प्रतिस्पर्धा र मितव्ययीता विपरित हुने भएकोले यस्तो कार्यमा सुधार गर्नुपर्दछ।

सि.न.	गो.भौ.न/ मिति	निर्माण कार्य	कुल भुक्तानी रकम रु.	निर्माण व्यवसायीको नाम	निर्माण व्यवसायिको बिजक रकम रु.
१	३८,२०८२।३।१२	डाँडावरी पुराना गाउँ भदौरे फड्कने देउराली हुदै दोभान सडक स्तरोन्नती	२८१०३६०	आर.डि.टी.कन्स्ट्रक्सन कम्पनी प्रा.लि.	११७९५८५

६३ **कर कार्यालयको गेट देखी खाल्ने जाने बाटो सडक स्तोन्नती**

४४,२०८२।३।२४ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (१०) मा उपभोक्ता समितिले कुनै कारणवश सो समिति आफैले समयमा सो काम सम्पन्न गर्न नसक्ने भएमा सो कुराको सुचना सार्वजनिक निकायलाई दिनु पर्ने र त्यसरी सूचना प्राप्त भए पछि सार्वजनिक निकायले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँच गरी समितिसंग भएको सम्झौता तोडी बाँकी काम ऐन र यस नियमावली बमोजिम गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ। यस आयोजनाको कुल लागत अनुमान रु.४२,९१,७३४।२४ रहेकोमा पालिकाले रु.३८०००००।०० बेहोर्ने र बाँकी रकम रु.४९१७३४।२४ उपभोक्ता समितिले बहोर्ने गरी २०८२।३।१५ मा सम्पन्न गर्ने गरी २०८२।१।११ मा कर कार्यालयको गेट देखी खाल्ने जाने बाटो सडक स्तोन्नती उपभोक्ता समितिसंग सम्झौता भएकोमा २०८२।३।१५ मा जम्मा रु.२२१८०१२।३५ को मात्र कार्य गरी सम्झौता बमोजिम रु.२०७२९९१।८९ को कार्य गरेको देखिएन। यसरी सम्झौता बमोजिम कार्य नगरेको अवस्थामा उपभोक्ता समितिलाई पालिकाले कुनै कानुनी कारबाही गरेको देखिएन। सम्झौता बमोजिम कार्य नगर्ने उपभोक्ता समितिलाई जिम्मेवार तथा कानुनी कारवाही गरी बाँकी निर्माण कार्य पुरा गर्नुपर्ने देखिन्छ।

६४ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**

स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्वेश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यो वर्ष नगरपालिकामा कुल ८०० जना वेरोजगार सुचिकृत भएको देखिन्छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका अन्तर्गत १५ वडामा १५ योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष ९४ जनालाई औसत ५३ दिनले ४९८३ दिन रोजगारी उपलब्ध गराई रु.३४,३८,२७०.०० श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ। पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन। योजनामा दोहोरो नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ। उक्त खर्चबाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिँदैन। तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ। यस वर्ष प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन भएका योजना र सोमा लागेको खर्चको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ:

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	श्रमिक संख्या	रोजगारी दिन (औषत)	ज्यालामा भएको खर्च	स्रोत
१	हाटडाँडा घघरुडाँडा सडक निर्माण योजना	७	४८	२३१८४०	IDA
२	सोल्मा रिंगरोड सडक मर्मत	६	५०	२०७०००	IDA
३	वडा कार्यालय बाट झिसेपु हुदै बुईपा टारी जाने बाटो मर्मत	७	५०	२४१५००	IDA
४	वडा कार्यालय देखी डाँडाखर्क सम्म पैदलमार्ग निर्माण	७	४९	२३६६७०	IDA
५	वडा कार्यालय, माझा गाउँ ,साकेला थान हुँदै सार्कीगाँउ श्री मावि बास्वोटे सम्म सडक स्तरोन्नती	७	४९	२३६६७०	IDA
६	संसारीडाँडा देखि वडा कार्यालय हुँदै बंगुर फर्म सम्म सडक स्तरोन्नति	६	४९.५	२०४९३०	IDA
७	छिताताल चम्पा सुगुरुवा मुलडाँडा हुदै दुम्ली सडक खण्ड सडक स्तरोन्नती	६	५६	२३१८४०	नेपाल सरकार
८	वडा कार्यालय आसपास स्टेज सहितको फुलबारी व्यवस्थापन तथा ढल व्यवस्थापन	६	५६	२३१८४०	नेपाल सरकार
९	छेतिखाम सडक स्तरोन्नति	६	५६	२३१८४०	नेपाल सरकार
१०	पाथेका नाखाम छोके सडक मर्मत संभार	६	५६	२३१८४०	नेपाल सरकार
११	स्कुलडाँडा- स्वास्थ्य चौकी हुलुमहाँङ्गे सोलिङ	६	५६	२३१८४०	नेपाल सरकार
१२	वडा भित्रका पैदल मार्ग निर्माण तथा मर्मत	६	५६	२३१८४०	नेपाल सरकार
१३	बगले चौतारा-घुम्ती डाँडा-नुनथला सडक सोलिङ सहित स्तरोन्नती	६	५६	२३१८४०	नेपाल सरकार
१४	बुईपा बजार देखि प्रहरी चौकि सडक स्तरोन्नती	६	५५	२२७७००	नेपाल सरकार
१५	वडा कार्यालय देखि स्वाथ्य चौकी बिजय खर्क सम्म सडक सोलिङ तथा नालि निर्माण	६	५५.३३	२२९०८०	नेपाल सरकार
	जम्मा	**९४**	**७९८**	**३४३८२७०**	

६५ किरात सांस्कृतिक संग्रहालय रुपाकोट

३३,२०८२।३।५ २०८१।१२।१८ सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३(१)(ख) बमोजिम सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता बमोजिम रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बीजकको भुक्तानी गर्दा करारका शर्त बमोजिम भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।यस संग्रहालय निर्माणको लागि कुल रु.३५९५०३५।००(भ्याट सहित) लागत अनुमान तयार भएकोमा खोक्चिलिया कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रालि संग रु.३१४५६९१।०० मा सम्झौता भइ निर्माण कार्य भएको देखिन्छ।उक्त निर्माण कार्यको लागत अनुमान तथा विओक्यु बमोजिम Flagstone कार्यको लागि सोलिङ्ग र पिसिसि गर्ने गरी तयार गरेको देखिएन। तर निर्माण व्यवसायिले Flagstone कार्यको लागि विभिन्न लम्बाइमा गरी कुल १०.७१ घनमिटरमा सोलिङ्ग र पिसिसिको कार्य गरेको नापी किताबमा उल्लेख छ। लागत अनुमान तयार गर्दा तथा सम्झौता गर्दाको वखतमा उक्त कार्य गर्ने उल्लेख नगरेको तर निर्माण कार्य गरेको सम्बन्धमा लेखापरीक्षणको क्रममा पहिले तोकिएको ठाउँमा निर्माण कार्य गर्न असहज भएकोले नयाँ कार्य गर्नुपरेको प्रतिक्रिया दिए तापनि उक्त कार्य गर्ने गरी लागत अनुमान तथा सोहि बमोजिम सम्झौता समेत नभएकोले १०.७१ घनमिटर सोलिङ्गको प्रति घनमिटर रु.३०००।०० को दरले

रु.३२१३०।०० र १०.७१ घनमिटर पिसिसिको प्रति घनमिटर रु.१३०००।०० को दरले रु.१३९२३०।०० गरी जम्मा रु.१७१३६०।०० को लागत अनुमान तथा सम्झौताभन्दा फरक कार्य (Flagstone कार्यको लागि सोलिङ्ग र पिसिसि) गरेको रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	१,७१,३६०

६६ **उपभोक्ता मार्फत निर्माण**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४४ मा काममा मितव्ययी, गुणस्तरीय, रोजगारी श्रृजना गर्ने तथा दिगोपना हुने भएमा त्यस्ता आयोजना उपभोक्ता समितिमार्फत गराउन सकिने उल्लेख छ। साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको कामको स्वामित्व लाभग्राही समुदायलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले आफै निर्माण गर्नुपर्ने भवन निर्माणको कार्य उपभोक्ता समितिमार्फत गराइ देहायअनुसार रु.१३०२३५०२ खर्च गरेको छ। उपभोक्ता समितिमार्फत् कार्य गराउँदा लाभ प्राप्त गर्ने र दिगोपना आउने योजनाको कार्य गर्न दिनुपर्नेमा हस्तान्तरण नहुने र अनिवार्यरुपमा पालिकाले नै गर्नुपर्ने कार्यहरु उपभोक्ता समितिमार्फत् गराउँदा नियमावलीमा भएको व्यवस्थाको प्रतिकुल हुने देखिएकोले उपभोक्ता समितिमार्फत् सरकारी भवनहरु निर्माण कार्य गराई भुक्तानी गरेको रकम नियमसम्त नदेखिएको रु

सि.न.	गो.भौ.न./ मिति	निर्माण कार्य	लागत अनुमान रु.	भुक्तानी रकम रु.
१	८,२०८२।३।२३	खार्मि स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण उ स	६५७४३२०	५५७७०६८
२	११,२०८२।३।२४	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण उ स	३९४३६८३	३६१२०००
३	१३,२०८२।३।२३	स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण उ स नुनथला	४११७१४३	३८३४४३४
		जम्मा		**१३०२३५०२**

अनियमित भएको	१,३०,२३,५०२

६७ **ठेक्का वा करारको भुक्तानीमा कर कट्टी**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२७** को निर्णयले रु **८३,६५६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६८ **खेल मैदान निर्माण**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३(१) ख मा सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बीजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले संसारीडांडा खेलमैदान निर्माण वापत गो भौ नं १२।२०८१।९।२८ बाट भिमा कन्स्ट्रक्सनलाई रु.७८३२२०।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। खेलमैदान निर्माण तथा रोडको कटिङ कार्यको E/W excavation in all types of soil कार्य वापत ३२८२।५० घन मिटर कार्यको प्रति घन मिटर रु.९३ को दरले रु.३०५२७२।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। यसै कार्यमा Providing and laying granular sub base on prepared surface कार्य भनी ६८।०९ घन मिटरको प्रति घन मिटर रु.१६३६ को दरले रु.१११३९९।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। यसरी ठूलो परिमाणमा कटिङ कार्य भई सो बाट निस्कने पदार्थबाट बाटो फिलिङ गर्नसक्ने अवस्थामा Providing and laying granular sub base on prepared surface वापत भुक्तानी भएको रु.१११३९९।०० को प्राविधिक पुष्ट्याई हुनुपर्ने अन्यथा निर्माण व्यवसायीबाट असूल हुनुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	१,११,३९९

६९ **कन्टेन्जेन्सी रकम कट्टा नगरेको**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(६) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्यांकन, बिल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायवाट अनुमोदन गराई सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ भने नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले सडकवोर्ड नेपालसंगको साझेदारी उपभोक्ता समितिमार्फत संचालन गरेका निम्नानुसारका सडक निर्माण तथा मर्मत आयोजनामा कन्टीन्जेन्सी रकम समेत जोडी कुल मूल्यांकन रकम निकालेकोमा भुक्तानीको वखत कन्टीन्जेन्सी रकम कट्टा नगरी भुक्तानी गरेको पाइयो। यसरी कट्टा गरेको मात्र भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम कट्टा नगरी भुक्तानी भएको निम्नानुसारको रकम सम्बन्धित उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने रु.

क्रम संख्या	गो भौ नं मिति	योजना।उपभोक्ता समितिको नाम	कन्टिन्जेन्सी रकम	उपभोक्ता समितिको अंश कट्टी पछिको रु
१	१६।२०८१।११।११	दुम्ली मेवाखोला सडक उ स	२६००३	१८०७६
२	११।२०८१।१०।२८	कगेनी चौतारा विरासे सडक उ स	३८७५१	२६०८०
३	९।२०८१।१०।२८	जालपा लमर्खु लम्जुखोला सडक उ स	२२१६८	१५७४३
४	१५।२०८१।११।१	पेलुङ्ग साप्सुढाप सडक मर्मत उस	४४२५९	३२०००
५	८।२०८१।१०।२०	मेया खोला युवा वर्ष सडक उ स	१४२२५	९८८७
६	५।२०८१।१०।१३	डल्ले पन्चदोवाटो दिवा सडक	३८८३४	२६८८४
७	४।२०८१।१०।९	हर्कपुर वसेखा दिक्तेल सडक उ स	३८८३०	२६९२३
			जम्मा	**१५५५९३।००**

असुल गर्नुपर्ने	१,५५,५९३

७० **साकेला भिलेज पार्क निर्माण**

समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, ०८१ को बुँदा नं १२(२) मा समपूरक अनुदान बापत प्राप्त रकम उपभोक्ता समिति मार्फत् खर्च गर्न पाइने छैन भन्ने व्यवस्था छ। त्यसैगरी कोशी प्रदेश सरकारद्वारा जारी कोशी प्रदेश समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ को बुँदा नं १२(१) मा समपूरक अनुदान बापत प्राप्त रकम उपभोक्ता समितिमार्फत खर्च गर्न पाइने छैन भन्ने व्यवस्था छ। पालिकाले साकेला भिलेज पार्क निर्माण वापत गो.भौ.नं. ३९।२०८१।१।२१ बाट रु.१८३९१०० तथा गो.भौ.नं. ६०।२०८२।३।६ बाट रु.२६५४३९०।०० गरी कुल रु.४४९३४९०।०० साकेला भिलेज पार्क निर्माण तथा मर्मत उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिएको पाइयो। कोशी प्रदेश सरकारबाट समपूरक अनुदान वापत प्राप्त रकम समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधिले उपभोक्ता समितिमार्फत खर्च गर्न नपाइने भनी स्पष्ट व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले उपभोक्ता समितमार्फत निर्माण कार्य गराई भुक्तानी दिएको पाइयो। यसरी समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधिले गरेको व्यवस्था विपरित उपभोक्ता समितिमार्फत निर्माण कार्य गराएको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	४४,९३,४९०

७१ **बढी भुक्तानी**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(६) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्यांकन, बिल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायवाट अनुमोदन गराई सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ भने नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले गो.भौ. नं १९।२०८१।१०।२९ तथा गो.भौ. नं २८।२०८१।१२।२८ बाट गरी किराँत रिगालिङ्छा केन्द्रिय संग्रहालय निर्माण उ.स. लाई रु.२३५७६२०।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। एक तलाको भवन निर्माण कार्य भएको यस योजनामा पहिलो तलाको फर्मवर्कको ३७।८ वर्ग मिटरको प्रति वर्ग मिटर रु.६५०।५९ को दरले रु.२४५९२।०० भुक्तानी भएको पाइयो। यसरी निर्माण कार्य नभएको पहिलो तलाको कोलमको फर्मवर्कको समेत भुक्तानी भएको पाइएकोले बढी भुक्तानी भएको रकमको उपभोक्ताको अंश कट्टी गरी हुने रु.२२५०१।०० सम्बन्धित उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	२२,५०१

७२ **बढी भुक्तानी**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(६) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्यांकन, बिल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायवाट अनुमोदन गराई सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ भने नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले वालकन्या प्रा.वि. सुधार तथा निर्माण कार्य वापत गो.भौ. नं ४५।२०८२।२।१३।१३ बाट रु.३८७०२००।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। यस निर्माण कार्यमा protection wall निर्माण कार्यमा Stone masonry को औषत चौडाई १.४५ (PCC को Top र Bottom को औषत) राख्नुपर्नेमा १.५० राखी नापी किताव उठाउँदा १.८६ घन मिटरको प्रति घन मिटर रु.१३७८४।९४ को दरले रु.२५७७७।०० बढी भुक्तानी भएको पाइयो। यसरी बढी भुक्तानी भएको रकमबाट उपभोक्ताको अंश कट्टा गरी हुने रु.२३६८४।०० सम्बन्धित विद्यालयबाट असूल हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	२३,६८४

७३ **स्वरोजगार प्रवर्द्धन एवम् उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम**

प्रशिक्षक भत्ता (सात दिने सिप विकास तालिम र सात दिने पुन एकिकरण कार्यक्रम)

(..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-४** को निर्णयले रू **२२,४००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

७४ **अनुपातिक कट्टा नगरेको**

फर्मसँगको सम्झौता अनुसार तालिम संचालन वापत पालिकाले रु.५०००००।०० भुक्तानी दिने र सम्बन्धित फर्मले रु.५००००।०० लागत साझेदारीको रकम व्यहोर्ने उल्लेख छ। पालिकाले गो.भौ.नं. ७०३।२०८२।३।२५ बाट होटल तालिम संचालन वापत दिक्तेल हलेसी ट्रेनिङ सेन्टरलाई रु.५०००००।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। संलग्न फाँटवारी अनुसार कुल रु.५१३७५४।०० मात्र खर्च भएकोमा पालिकले व्यहोर्ने रकमबाट अनुपातिक कट्टी गरी रु.४६७०४९।०० भुक्तानी दिनुपर्नमा रु.५०००००।०० अर्थात रु.३५९५१।०० बढी भुक्तानी भएको पाइएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धित फर्मबाट असूल हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	३५,९५१

७५ **नपाउने बैठक भत्ता**

कोशी प्रदेश सरकारद्धारा जारी गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धि ऐन, २०७५ को दफा ३ (२) गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिकाका सदस्य तथा वडा सदस्यले अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिमको बैठक भत्ता वापतको रकम पाउने व्यवस्था भए तापनि अन्य कर्मचारीलाई वडा समिति सदस्यसरह बैठक भत्ता उपलब्ध गराउन मिल्ने व्यवस्था छैन। यसरी वडा समिति बैठकमा नियमित रुपमा अन्य कर्मचारीलाई समेत सहभागी गराई बैठक भत्ता भुक्तानी दिन नमिल्नेमा पालिकाले निम्नानुसारका वडाको वडा समिति बैठकमा समिति सदस्य लगायत अन्य कर्मचारीलाई बैठक भत्ता वापत भुक्तानी भएको रकम रु.२७१४०५।०० सम्बन्धित कर्मचारीबाट असूल हुनुपर्ने रु.

क्रम संख्या	वडा नं	कर्मचारीको नाम	बैठक संख्या	भत्ता दर	रकम	कर कट्टी पछिको रु
१	१	दिल कुमारी जोशी	१०	१०००	१००००	८५००
२		शान्ता भट्टराई	१०	१०००	१००००	८५००
३		प्रकाश राई	१०	५००	५०००	४२५०
४	२	प्रदिप वली	८	१०००	८०००	६८००
५		सिसम राई	८	१०००	८०००	६८००
६		दान बहादुर वस्नेत	१६	८००	१२८००	१०८८०
७	४	निलम जोशी	८	१०००	८०००	६८००
८		धन कुमारी गदाल	८	१०००	८०००	६८००
९		रेश्मा राई	४	१०००	४०००	३४००
१०		अजय गदाल	८	५००	४०००	३४००
११	५	निराजन खत्री	१२	१०००	१२०००	१०२००
१२	६	राजन प्रसाद दुलाल	१२	१०००	१२०००	१०२००
१३		विष्णु प्रसाद खनाल	१८	१०००	१८०००	१५३००
१४		दुब्लु प्रसाद बास्तोला	१८	५००	९०००	७६५०
१५	७	नैन कला राई	४	१०००	४०००	३४००
१६		वाल कुमार राई	४	१०००	४०००	३४००
१७	८	रामजी आचार्य	१२	१०००	१२०००	१०२००
१८		रामजी आचार्य	४	५००	२०००	१७००
१९		साराधा वि क	१२	१०००	१२०००	१०२००
२०		खेटराज अधिकारी	१२	१०००	१२०००	१०२००
२१		हरी चुहान	१७	५००	८५००	७२२५
२२	९	रन्जना राई	१०	५००	५०००	४२५०
२३		लक बहादुर चौहान	१०	५००	५०००	४२५०
२४	१०	दैव केशर कालिकोटे	१८	१०००	१८०००	१५३००
२५		सुमन कुमार देव	६	१०००	६०००	५१००
२६		मान बहादुर राई	१८	५००	९०००	७६५०
२७	११	प्रवेश बम्जन	४	१०००	४०००	३४००
२८		शुसिला भट्टराई	११	१०००	११०००	९३५०
२९		सुमन कुमार देव	१३	१०००	१३०००	११०५०
३०		रेवत राई	३	१०००	३०००	२५५०
३१		रमेश भट्टराई	२०	५००	१००००	८५००
३२	१२	मनिता राई	६	१०००	६०००	५१००

३३		सइन्द्र राई	२	१०००	२०००	१७००
३४		दुर्गा मनी वि क	१०	५००	५०००	४२५०
३५	१३	समिक्षा राई	१२	५००	६०००	५१००
३६	१४	खुमराज अधिकारी	१८	१०००	१८०००	१५३००
३७		भक्त कुमार श्रेष्ठ	१८	५००	९०००	७६५०
३८	१५	रोहित वास्तोला	१२	५००	६०००	५१००
		जम्मा				**२७१४०५**

असुल गर्नुपर्ने	२,७१,४०५

७६ **नपाउने स्वकीय सचिव सुविधा**

गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३(३) मा नगरपालिकाको अध्यक्ष/उपाध्यक्षले कार्यालय प्रयोजनका लागि नगरपालिकाको राजस्व र आन्तरिक आय एवं कार्यालयको कार्य बोझ समेतलाई ध्यानमा राखी कार्यालयको निर्णय बमोजिम एक जना कर्मचारीलाई निजी सचिवको रुपमा राख्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ। तर यस पालिकाका अध्यक्ष तथा उपाध्यक्षले ऐनमा भएको व्यवस्था विपरित वर्षभरी नै एक जना पाँचौं तहको र एक जना चौथो तहको गरी २ जना निजी सचिव राखी तलब भत्ता खर्च लेखेको पाइयो। यसरी ऐनले तोकेको भन्दा बढी संख्यामा निजी सचिव राखी मासिक रु.३२९०२।०० को दरले वर्षभरीमा तलवभत्ता वापत खर्च लेखेको रु.४३७७२६।०० नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	४,३७,७२६

७७ **करार कर्मचारी**

करार कर्मचारी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्य बोझको विश्लेषणगरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामकोलागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्तावगर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ। त्यसै गरी सोही ऐनको दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगरप्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, प्लम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैंचे लगायतका पदमा मात्र करारबाट सेवालिन सकिने व्यवस्था गरेको छ। पालिकाले पेश गरेको विवरण अनुसार कार्यक्रम तर्फका समेत गरी विभिन्न पदमा करार कर्मचारी राखी वर्षभरीमा करार कर्मचारीको तलबभत्तामा रु.११९७८९६५।०० खर्च लेखेको पाइयो। स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पदवाहेकको इन्जिनियर १, सव इन्जिनियर ३, सहायक पाँचौं १ सहायक कम्प्युटर अपरेटर १ गरी ६ जना कर्मचारी करार नियुक्त गरी वर्षभरिमा रु.२८६१६४३।०० भुक्तानी गरेको छ। स्थायी पदपुर्ती गर्नुपर्ने पदमा करारमा कर्मचारी राख्ने प्रवृत्तिमा सुधार हुनुपर्दछ।

७८ **करार कर्मचारीलाई स्थानीय भत्ता**

अर्थ मन्त्रालयको च नं ५।२०७१।०४।०२ को नयाँ तलबमान, सुविधा सम्बन्धमा भएको परिपत्रमा स्थानीय स्तरमा स्थानीय निकाय वा समितिहरुले नियुक्त गरेका कर्मचारीहरुले स्थानीय भत्ता पाउने छैनन् भनी उल्लेख छ। त्यसैगरी संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, प्रदेश तथा स्थानीय शासन सवलीकरण कार्यक्रमको च. नं. २४२, मिति २०८१।११।२३ को सूचना प्रविधि अधिकृतको करार तथा पारिश्रमिक सम्बन्धमा भएको परिपत्रमा सूचना प्रविधि अधिकृतलाई चाडपर्व खर्च, पोशाक भत्ता, स्थानीय भत्ता, महंगी भत्ता र अन्य सुविधा प्रचलित कानून र नियम अनुसार उपलब्ध गराउन सक्ने तर यस सम्बन्धी कुनै पनि थप आर्थिक दायित्व यस कार्यक्रमबाट व्यहोरिने छैन भन्ने उल्लेख छ। पालिकाले सूचना प्रविधि अधिकृत सुवास राईलाई ३ महिना मासिक रु.३७५०।०० को दरले तथा ९ महिना रु.८३८० को दरले जम्मा रु.८६६७०।०० स्थानीय भत्ता भुक्तानी गरेको पाइयो। यसरी अर्थ मन्त्रालयको परिपत्र अनुसार स्थानीय स्तरमा स्थानीय निकायले नियुक्त गरेका कर्मचारीले स्थानीय भत्ता नपाउने व्यवस्था भएको साथै संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, प्रदेश तथा स्थानीय शासन सवलीकरण कार्यक्रमको परिपत्र अनुसार समेत प्रचलित कानून तथा नियम अनुसार मात्र स्थानीय भत्ता उपलब्ध गराउन सक्ने भनी परिपत्र भएको अवस्थामा कुनै पनि कानून तथा आधार वेगर स्थानीय भत्ता

भुक्तानी भएको पाइएकोले सो को आधार पेश हुनुपर्ने अन्यथा मासिक रु.३७५० को दरले १२ महिनाको रु.४५०००।०० सम्बन्धित कर्मचारीबाट असूल हुनुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	४५,०००

७९ **बढी दरमा स्थानीय भत्ता**

अर्थ मन्त्रालयको च नं ५।२०७१।०४।०२ को नयाँ तलबमान, सुविधा सम्बन्धमा भएको परिपत्रमा स्थानीय भत्ता प्रयोजनको लागि जिल्लाहरुको नयाँ वर्गीकरण गरी सो अनुसार विभिन्न वर्गको स्थानीय भत्ताको दर समेत तोकेको पाइयो। यसैगरी अर्थ मन्त्रालयकै च. नं ६८।२०७२।५।२ को तलवभत्ता सम्बधमा भएको परिपत्र अनुसार यसअघि २०७१।४।२ मा भएको परिपत्रलाई खारेज गरी मन्त्रीपरिषद्को मिति २०७१।३।२९ को निर्णयले स्थानीय भत्ता प्रयोजनको लागि गरिएको जिल्लाको नयाँ वर्गीकरणलाई खारेज गरी पुरानै वर्गीकरण कायम गरेको उल्लेख छ। यस अनुसार २०७१ को नयाँ वर्गीकरण अनुसार खोटाङ्ग जिल्ला ग वर्गमा परेको भए तापनि उक्त वर्गीकरण खारेज भएकोले २०६६ को साविक वर्गीकरण अनुसार घ वर्गमा रहेको छ। तर पालिकाले साविकको वर्गीकरण अनुसार घ वर्गको स्थानीय भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा ग वर्गको स्थानीय भत्ता भुक्तानी गरेको पाइयो। यसरी फरक दरमा स्थानीय भत्ता भुक्तानी गर्दा निम्नानुसारका २४ जना कर्मचारीलाई बढी भुक्तानी भएको रु.५११८९९।०० स्थानीय भत्ता सम्बन्धित कर्मचारीबाट असूल हुनुपर्ने रु.

संख्या	पद	कर्मचारीको नाम	भुक्तानी भएको स्थानीय भत्ता	भुक्तानी हुने स्थानीय भत्ताको दर	फरक दर	भुक्तानी महिना	जम्मा बढी भुक्तानी
1	प्र.प्र.अ.	दिनेश कुमार राई	८३८०	५०००	३३८०	९	३०४०९
2	अधिकृत छैटौं	सिताराम खतिवडा	८३८०	३७५०	४६३०	९	४१६७०
3	अधिकृत छैटौं	मोहन प्र. आचार्य	८३८०	३७५०	४६३०	९	४१६७०
4	अधिकृत छैटौं	राम प्रसाद आचार्य	८३८०	३७५०	४६३०	९	४१६७०
5	अधिकृत छैटौं	मन्दिरा घिमिरे	८३८०	३७५०	४६३०	९	४१६७०
6	सहायक पाँचौ	वविता आचार्य	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
7	सहायक पाँचौ	चित्र कुमार सुवेदी	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
8	सहायक पाँचौ	होम नाथ खनाल	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
9	सहायक पाँचौ	होम नाथ ढकाल	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
10	सहायक पाँचौ	गोमादेवी ढकाल	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
11	सहायक पाँचौ	दिनेस कुमार राई	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
12	सहायक पाँचौ	प्रभुराम कटुवाल	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
13	सहायक पाँचौ	मिन प्रसाद आचार्य	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
14	सहायक पाँचौ	मोहन प्र. आचार्य	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
15	सहायक पाँचौ	चिरिन्जिवी आचार्य	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
16	सहायक पाँचौ	दिल कुमारी जोशी	५२५०	३०६०	२१९०	५	१८२३०
17	सहायक चौथो	पुजा तिम्सिना आचार्य	४३८०	२५६०	१८२०	९	१६३८०
18	ना.प्रा.स.चौथो	प्रदीप ओली	४३८०	२५६०	१८२०	१	१८२०
19	का.स. द्वित्तीय	राजन दुलाल	३३८०	१७५०	१६३०	९	१४६७०
20	का.स. द्वित्तीय	राम बहादुर थापा	३३८०	१७५०	१६३०	२	३२६०
21	का.स. चतुर्थ	दान बहादुर बस्नेत	३३८०	१७५०	१६३०	९	१४६७०

सशर्ततर्फ							०
22	अधिकृत छैटौं	तिर्थराज आचार्य	८३८०	३७५०	४६३०	२	९२६०
23	रोजगार सहायक	उर्मीला देउजा	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
24	सहायक पाँचौ	रंजिता राई	५२५०	३०६०	२१९०	९	१९७१०
						जम्मा	**५११८९९**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-४** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-४** को निर्णयले रू **८,७६०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-४** को निर्णयले रू **४,३८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-४** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **१६,३८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **१६,३८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१६,३८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१६,३८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१६,३८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१६,३८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **९,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१६,३८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१४,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१४,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **६,५७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **४१,६७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१५** को निर्णयले रू **१९,७१०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **२,१९०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२२** को निर्णयले रू **६,५७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	५,११,८९९

८० **कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८६(१) बमोजिम स्थानीय सेवा गठन, सञ्चालन व्यवस्थापन, सेवाका शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानून बमोजिम हुने, दफा ८६ (२) बमोजिम स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी अन्य व्यवस्था स्थानीय तहले बनाएको कानून बमोजिम हुने व्यवस्था छ। पालिकाले दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिकको सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड र मितव्ययिता समबन्धी निर्देशिका, २०७६ स्वीकृत गरी निर्देशिकाको बुँदा नं ४(छ) मा भएको व्यवस्था बमोजिम वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट पेश तथा पारित गरिने नगरसभाको तयारी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न खटाइएका कर्मचारीलाई एकमुष्ट खाइपाइ आएको आखिरी एक महिनाको तलब बराबरको रकम प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गर्न सकिने उल्लेख भए बमोजिम गो भौ नं ६२८।२०८२।३।२१ बाट विभिन्न २६ जना कर्मचारीलाई रु.७४८४४६।०० प्रोत्साहन भत्ता भुक्तानी गरेको पाइयो। कार्यविधिमा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट पेश तथा पारित गरिने नगरसभाको तयारी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न खटाइएका कर्मचारीलाई प्रोत्साहन भत्ता भुक्तानी दिने उल्लेख भए तापनि कुन कुन कर्मचारीलाई कुन कुन अवधिमा खटाइएको हो सो कुरा उल्लेख नगरी प्रोत्साहन भत्ता भुक्तानी गरेको पाइयो। अतः आगामी दिनमा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट पेश तथा पारित गरिने नगरसभाको तयारी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न कर्मचारी खटाइ उक्त कार्यमा खटिएका कर्मचारीलाई मात्र प्रोत्साहन भत्ता भुक्तानी गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।

८१ **नपाउने यातायात खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टी गर्ने बिल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न गर्नुपर्ने तथा ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल भरपाई, कागजात समावेश रहे नरहेको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यहोरा उल्लेख छ। पालिकाले गो भौ नं ७४५।२०८२।२।३२ बाट प्र.अ. कार्यशाला तथा शैक्षिक सम्मेलन खर्च शिर्षकबाट सुवास राईले लिएको रु.६०००००।०० पेश्की फस्र्यौट गरेको पाइयो। संलग्न फाँटवारी अनुसार प्रशिक्षक टिकारा घिमिरे (अभिषेक घिमिरे) लाई २०८२।२३।१८ (काठमाण्डौं - दिक्तेल) तथा २०८२।३।२२ (दिक्तेल - काठमाण्डौं) गाडी भाडा वापत रु.३०००।०० को दरले रु.६०००।०० मात्र भुक्तानी दिन मिल्नेमा रु.३२०००।०० भुक्तानी दिएको पाइएकोले बढी भुक्तानी भएको रु.२६०००।०० सम्बन्धितबाट असूल हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	२६,०००

८२ **अपाङ्गता रोकथाम तथा पुन:स्थापना कायक्रम**

८२.१ **अपाङ्गता अवस्था:** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा पालिकाले पालिकामा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको विवरण तयार गर्ने, समय समयमा अद्यावधिक तथा नविकरण गर्ने र परिचय पत्र प्रदान गर्ने व्यवस्था गरेको छ। पालकाले तयार गरेको विवरण अनुसार 'क' वर्गको २२६ जना, 'ख' वर्गको ३८७ जना, 'ग' वर्गको १२६ जना र 'घ' वगको १२० जना गरी कुल ८५९ जनाले अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गरेका छन्।आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा पालिकाबाट वितरण गरिएका परिचयपत्रको गाम्भिर्यताको आधारमा एक वर्ष भित्र 'क' वर्गको १५ 'ख' वर्गको २१ 'ग' वर्गमा १७ र 'घ' वर्गमा १० गरी जम्मा ६३ जना थपिएको देखिन्छ। पालिकाले ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिको विवरण तयार गर्ने, समय समयमा अद्यावधिक तथा नविकरण गर्ने र परिचय पत्र प्रदान गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

८२.२ **करुणा फाउण्डेसन:** अपाङ्गता रोकथाम तथा पुन:स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन २०८१/२०८२ कोशी प्रदेश अनुसार अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नगरपालिका, प्रदेश सरकार र कणा फाउडेसन, नेपालबीच भएको सझौता बमोजम खर्च रकममध्ये करुणा फाउडेसन, नगरपालका र सामाजक विकास मन्त्रालय, कोशी देशले एक एक तिहाइ रकम व्यहोर्ने व्यवस्था छ । यस आर्थिक वर्षमा करुणा फाउण्डेशनबाट रु. १८११२२७, प्रदेशबाट रु. १८११२२७ र पालिकाबाट रु. १८११२२७ समेत गरी जम्मा रकम रु. ५४३३६८१ खर्च भएको छ । कार्यक्रमले लिएको उद्देश्य अनुरुप अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि सहयोग हुने गरी प्रभावकारी कार्यक्रम सञ्चालन तथा सोको अनुगमन गर्दै समयमा, यथार्थपर र प्रभावकारी प्रतिवेदन तयार गर्नेतर्फ पालिका तथा सम्बन्धित पक्षले ध्यानदिनुपर्दछ।

८२.३ **अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग:** कार्यक्रमको क्रियाकलाप नं. २.२.३ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग कार्यक्रमको उद्देश्य अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्या कम गरी उनीहरुको दैनिक जीवनयापनमा सहजता तुल्यानु रहेको छ। सो कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया को वुँदा नं. १३ मा अपाङ्गता भएका व्यक्तिको उपचारमा लागेको खर्चको बिल, भर्पाई र उपचारसँग सम्बन्धित कागजातको प्रतिलिपिको अभिलेख राखि उपचार खर्च नगद वा बैँकमार्फत भुक्तानी गरी सोको भरपाईमा अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा निजको परिवारको सहिछाप गराई उनिहरुको अपाङ्गता परिचय खुल्ने कागजात पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ। उक्त शिर्षकको रकमबाट शिभिर सञ्चालन तथा समितिको निर्णय वमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सोझै भुक्तानी गरेको देखिन्छ। अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्वास्थ्य उपचार सहयोग कार्यक्रम, अपाङ्गता रोकथाम तथा पुन:स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन २०८१/२०८२ को उद्देश्य अनुरुप तोकेको प्रक्रिया अपनाएर सञ्चालन गर्नुपर्दछ।

८२.४ **बढी भुक्तानी:** १९ २०८१/११/१२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल भरपाई, कागजात समावेश रहे नरहेको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यहोरा उल्लेख छ। विद्यालय स्वास्थ्य परीक्षणका लागि स्वास्थ्यकर्मी , विद्यालय नर्स वा शिक्षकलाई तालिम वापत संलग्न विल भरपाईको आधारमा रेखा राईलाई रु.२०१०३० भुक्तानी हुनुपर्नेमा रु.२१४२०० भुक्तानी भएकोले बढी भएको रकम असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	१२,९७०

८२.५ **अर्धवार्षिक समिक्षा बैठक:** १७, २०८१।११।०५ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी खर्च लेख्नु अघि संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यहोरा उल्लेख छ। अपाङ्गता रोकथाम तथा पुन:स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन २०८१/२०८२ को क्रियाकलाप नं. ३.१.६ मा पालिका स्तरीय अर्धवार्षिक समिक्षा बैठक पुस अन्तिम हप्ता सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था छ। निर्देशिका विपरित अर्धवार्षिक समिक्षा बैठक २०८१।११।०९ मा बसि उक्त शिर्षकबाट इरान राईलाई प्रदान गरिएको रु. ८२१४० पेश्की फर्छौट गरिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	८२,१४०

८२.६ **अनुगमण तथा मूल्याङ्कनः** अपाङ्गता रोकथाम तथा पुन:स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन २०८१/२०८२ को क्रियाकलाप नं. ३.२.१० मा अनुगमण तथा मुल्याङ्कण गर्दा क्रियाकलाप भए/नभएको सम्बन्धमा वास्तविक समयमा अनुगमण गरी सोको मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिका अन्तर्गतका कर्मचारी तथा समुदायमा आधारित पुन:स्थापन सहजकर्ता द्वारा क्रियाकलापहरुको अनुगमन गरी भुक्तानी प्राप्त गरेको मा क्रियाकलाप सञ्चालन भएको समयमा नै अनुगमण गरेको सम्बन्धमा एकिन गर्न सकिएन।कार्यक्रमको उद्देश्य अनुसार क्रियाकलापहरुको अनुगमन तथा मुल्याङ्कण गरी सोको वास्तविक प्रतिवेदन गर्नेतर्फ र कार्यक्रमको प्रभावकारिता तर्फ पालिका र सम्बन्धित पक्षले ध्यानदिनुपर्दछ।

८३ **अन्य निकायको खर्च**

२७९,२०८२।३।२३ पालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएका सार्वजनिक संस्थानहरुको खर्च व्यहोर्नु पर्ने अवस्था भएमा उक्त कार्यालयको तालुक मन्त्रालयबाट स्विकृती प्राप्त गरे पछी मात्र खर्च व्यहोर्नु पर्दछ। पालिकाले यस वर्ष रेडक्रम भवन निर्माण शिर्षकमा बजेट विनियोजन गरी रु.४८९०००।०० नेपाल रेडक्रस सोसाइटिलाई भुक्तानी गरेको छ। अन्य सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयहरुको खर्च तालुक निकायका मन्त्रालयका स्वीकृती बेगर पालिकाबाट खर्च गरिएको रकम दोहोरो भए नभएको यकिन गर्न सकिएन। यसरी छुट्टै अस्तित्व र बजेट व्यवस्था भएका कार्यालयलाई विभिन्न कामको लागि भुक्तानी दिने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ । यसरी अन्य निकायको निर्माण कार्यको रकम भुक्तानी गर्दा पालिकालाई थप व्ययभार पर्ने हुदाँ यस्तो कार्यमा सुधार गरिनुपर्दछ।

८४ **अन्य संघ संस्थावाट तालिम**

सार्वजनिक निकायद्धारा संचालन गरिने तालिम, सेमिनार, गोष्ठी¸कार्यशाला लगायतका कार्यक्रममा खर्च गर्दा अर्थ मन्त्रालयद्वारा जारी कार्य संचालन निर्देशिका, २०८१ मा तोकिए वमोजिमको दरमा खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ। सार्वजनिक निकायले यस किसिमका तालिम, गोष्ठी, सेमिनार तथा अभिमुखीकरण तालिम लगायतका कार्यक्रम गर्दा निर्देशिकाले तोके अनुसारको दरमा सम्पूर्ण खर्च रकमको लागत अनुमान तयार गरी कार्यालय प्रमुखवाट स्वीकृत गराई सोही अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सार्वजनिक निकायले विविध कारणले कार्यक्रम संचालन गर्न नसक्ने अवस्थामा समेत लागत अनुमान तयार गरी सोही लागत अनुमानको परिधिभित्र रही सुचिकृत फर्मसँग प्रस्ताव माग गरी पेश भएका प्रस्ताव मध्येवाट उपयुक्त प्रस्ताव छनौट गर्नुपर्नुपर्दछ। पालिकाले गो भौ नं ७०३।२०८२।३।२५ बाट होटल तालिम संचालन वापत दिक्तेल हलेसी ट्रेनिङ सेन्टरलाई रु.५०००००।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। यस तालिम कार्यक्रममा पालिकाले लागत अनुमान तयार गरेको सुचीकृत फर्मसंग प्रस्ताव माग गर्नुपर्नेमा सो नगरी एकमुष्ट रु.५०००००।०० को सम्झौता गरेको पाइयो। यसरी पालिकाले आफ्नो लागत अनुमान तयार नगरी तथा संस्थासँग प्रस्ताव समेत माग नगरी एकमुष्ट सम्झौता गरी भुक्तानी दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	५,००,०००

८५ **सम्झौता वेगरको भुक्तानी**

पालिकाले गो.भौ.नं. १३७।२०८१।८।२४ बाट एन्फा एकेडेमी धरान अर्गनाइजलाई रु.१२००००।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। फुटवल खेलाडी एन्जल राई एन्फा एकेडेमीको १३ वर्ष मुनीको छनौट प्रतियोगितामा छनौट भई निज खेलाडीको परिवारसँग संस्थाको सम्झौता भए अनुसार निज विद्यार्थीको शिक्षा, वीमा, आवास, खानपिन तथा फुटवल खेलको प्रशिक्षण लगायतको सम्पूर्ण जिम्मेवारी एन्फा एकेडेमीको हुने भनी उल्लेख छ। तर सम्झौतामा उल्लेखभन्दा फरक हुनेगरी पालिकाले थप प्रोत्साहन भनी एन्फा एकेडेमी धरान अर्गनाइजलाई रु.१२००००।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। यसरी खर्च रकमको सम्पूर्ण दायित्व व्यहोर्नेगरी खेलाडी छनौट भएकोमा थप प्रोत्साहन भनी संस्थालाई भुक्तानी दिंदा पालिकालाई थप व्ययभार परेको देखिएको रु.

अनियमित भएको	१,२०,०००

८६ **जनयुद्ध दिवस कार्यक्रम**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा वितरणमूखी खर्चलाई नियन्त्रण गर्दै संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकमलाई स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पूँजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले जनयुद्धका घाइते वेपत्ता शहिद परिवारसँग भेटघाट तथा अन्तरकृया शिर्षकमा बजेट विनियोजन गरी गो भौ नं २८८।२०८१।११।११ बाट २०८१।११।१ को जनयुद्ध दिवस मनाउन दिल काजी ठुलकुमार स्मृति प्रतिष्ठानलाई रु.६०००००।०० भुक्तानी दिएको पाइयो। स्थानीय सरकार संचालन ऐनले गरेको व्यवस्था बमोजिम यस किसिमका खर्चलाई नियन्त्रण गरी स्थानीय पूर्वाधार निर्माण तथा दीर्घकालीन पुँजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च नगरी यस किसिमका कार्यमा खर्च गरेको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	६,००,०००

८७ **निर्देशिकाले तोकेकोभन्दा बढी दरमा भुक्तानी**

दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिकाको सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड र मितव्ययिता सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६ मा अधिकृतस्तरको तालिममा कार्यपत्र वापत रु.१०००।०० र कक्षा संचालन वापत रु.६००।०० गरी प्रशिक्षकको पारिश्रमिक प्रति सेसन रु.१६००।०० तोकिएको छ। पालिकाले न्यायिक समिति पदाधिकारी र कार्यपालिका सदस्यहरुको लागि ४८ घण्टे तालिम संचालनको लागि रेखा राईले लिएको पेश्की गो भौ नं ३०५।२०८१।११।२१ बाट फर्स्यौट गरेको पाइयो। मिति २०८१।१०।१० देखि १०।१७ सम्म संचालन भएको तालिम कार्यक्रममा प्रशिक्षक पारिश्रमिक वापत प्रति सेसन रु.३४००।०० को दरले खर्च लेखेको पाइयो भने प्रशिक्षक दैनिक भ्रमण भत्ता वापत प्रति दिन रु.१६००।०० को दरले भुक्तानी दिन मिल्नेमा रु.२५००।०० को दरले भुक्तानी दिएको पाइयो। यसरी सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड र मितव्ययिता सम्बन्धी निर्देशिका तथा भ्रमण खर्च नियमावलीले तोकेकोभन्दा बढी भुक्तानी गरेको निम्नानुसारको रकम सम्बन्धितबाट असूल हुनुपर्ने रु.

क्रम संख्या	प्रशिक्षकको नाम	भुक्तानी दर	फरक दर	सेसन संख्या	जम्मा (कर कट्टी पछिको रु.)	दैनिक भ्रमण खर्च बढी भुक्तानी	कुल जम्मा
1.	सन्तोष रानामगर	३४००	१८००	१६	२४४८०	८९५०	३३४३०
2.	विष्णु प्रसाद पाण्डे	३४००	१८००	३	४५९०	०	४५९०
3.	प्रविण नापिक	३४००	१८००	१६	२४४८०	८९५०	३३४३०
4.	विषण राई	३४००	१८००	९	१३७७०	८९५०	२२७२०
						जम्मा	**९४१७०**

असुल गर्नुपर्ने	९४,१७०

८८ **शैक्षिक सुधार कार्यक्रम**

पालिकाले शैक्षिक सुधार कार्यक्रमतर्फ गो. भौ. नं. ७१४।२०८२३।२५ बाट रु.६४६५०० गो भौ नं ६३१।२०८२।३।२१ बाट रु.१६९९६० तथा गो. भौ. नं. २५६।२०८१।१०।२९ बाट रु.२२८६०।०० गरी कुल रु.८३९३२०।०० खर्च गरेको पाइयो। यस सम्बन्धमा देखिएका थप व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन

८८.१ **कामको गुणस्तरीयता र विश्वसनीयताः** पालिकाले कार्यपालिकाको मिति २०८०।१०।१८ को निर्णयले सूर्य बहादुर राई संयोजक रहने गरी ६ सदस्यीय शैक्षिक सुधार कार्यदल गठन गरेको पाइयो। कार्य अवधिभर आवश्यक स्रोत साधन नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराउने गरी गठन भएको कार्यदलको उद्देश्य नगर क्षेत्रभित्रका सामुदायिक विद्यालयको भौतिक अवस्था अध्ययन गर्ने, नगरक्षेत्रभित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुको खस्कँदो शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार ल्याउन रणनीति विकास गर्ने, विद्यमान नीति, योजना तथा कार्यक्रम तयार गर्न र कार्यान्वियन गर्न सहयोग पुर्याउने रहेको पाइयो। साथै यस समितिको तोकिएको सन्दर्भ निर्देशिकामा परीक्षा प्रणालीमा

देखिएका विविधताको अध्ययन, विद्यालयको भौतिक, शैक्षिक, व्यवस्थापकीय र वातावरणीय अवस्थाको तुलनात्मक अध्ययन गरी सिफारिस गर्ने, समुदाय, शिक्षक र विद्यालयबिचको अन्तरसम्बन्ध अध्ययन गरी सिफारिस गर्ने, अनुगमन मूल्यांकन प्रणालीको विकास र कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने, वर्तमान शिक्षा नीति कार्यान्वयनका लागि सहयोग गर्ने आदि रहेको पाइयो। लामो अवधि तथा रु.८३९३२०।०० खर्च गरेको यस कार्यक्रमबाट यसको उद्वेश्य अनुरुपको कार्य भएको पाइएन भने समितिले पेश गरेको प्रतिवेदनमा पालिकाको शिक्षा शाखा तथ EMIS प्रणालीबाट सजिलै प्राप्त गर्न सकिने तथ्यांक तथा विवरणहरु संलग्न गरी प्रतिवेदन तयार गरेको पाइयो भने प्रतिवेदनमा समितिलाई तोकिएको सन्दर्भ निर्देशिकामा उल्लेख गरिएका सम्पूर्ण कुराहरु उल्लेख गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको पाइएन। यसरी पालिकाले पालिकाको समग्र शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार ल्याउने उद्वेश्यले गरेको यस कार्यक्रमबाट अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुन सकेको पाइएन। अतः यस प्रकारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा विभिन्न अनुभवी विज्ञ समूह तथा फर्मबाट प्रस्ताव माग गरी उत्कृष्ट मध्येबाट छनौट गरी गुणस्तरीय कार्य गराउनेतर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ।

८८.२ **दोहोरो भत्ताः** समितिका निम्नानुसारका पदाधिकारीहरुलाई निम्नानुसारको अवधिमा बैठकमा उपस्थित भएको अवधिको दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध गराएको तथा दोहोरो दैनिक भ्रमण भत्ता समेत उपलब्ध गराएको पाइयो। यसरी भ्रमणमा नखटीएको अवधिको भ्रमण आदेश स्वीकृत गर्ने पदाधिकारी तथा त्यस्तो अवधिको तथा दोहोरो भ्रमण खर्च भुक्तानी लिने व्यक्ति समेतलाई जिम्मेवार वनाई निम्नानुसारको नपाउने भ्रमण खर्च वापतको रकम सम्बन्धितबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.

क्रम संख्या	भ्रमण गर्ने कर्मचारी।पदाधिकारीको नाम	भ्रमण अवधि	भुक्तानी रकम	कैफियत
1.	सूर्य बहादुर राई	२०८१।९।१५ देखि ९।२१	११०००	२२०००
2.		२०८१।११।०५ देखि ११।११	११०००	
3.	कृष्ण कुमार बुढाथोकी	२०८१।९।१५ देखि ९।२१	११०००	२२०००
4.		२०८१।११।०५ देखि ११।११	११०००	
5.	दमन राई	२०८१।९।१५ देखि ९।२१	११०००	२२०००
6.		२०८१।११।०५ देखि ११।११	११०००	
7.	प्रकाश कुमार श्रेष्ठ	२०८१।९।१५ देखि ९।२१	११०००	२२०००
8.		२०८१।११।०५ देखि ११।११	११०००	
9.	दिलिप खत्री	२०८१।९।१५ देखि ९।२१	११०००	२२०००
10.		२०८१।११।०५ देखि ११।११	११०००	
11.	सुवास राई	२०८१।९।१५ देखि ९।२१	८५००	१७०००
12.		२०८१।१२।३ देखि १२।९	८५००	
जम्मा				**१२७०००**

असुल गर्नुपर्ने	१,२७,०००

८९ **रसिद नियन्त्रण खाता**

पालिकाले स्वीकृत ढाँचाको रसिद नियन्त्रण खाता पेश नगरेकाले नगदि रसिद नियन्त्रण खाता म.ले.प फा.न. ९०४ साविकको १०८ अनुसार तयार गरेको देखिएन। रसिद नियन्त्रण खाता व्यवस्थित र अद्यावधिक तवरले नराखेको कारण नगदी रसिदको जम्मा प्राप्त, खर्च भएको ठेलि तथा नगदि रसिद र सोबाट प्राप्त आम्दानी एकीन गर्न सकिएन। गत बर्षको मौज्दात ठेलि सङ्ख्या, यो बर्ष छापिएको ठेलिको सङ्ख्या र जिन्सी दाखिलाको प्रमाणित विवरण लेखापरीक्षणको क्रममा उपलब्ध भएन।पालिकाले नगदि रसिदको उपयोग गरी

प्राप्त आयलाई समयमा बैंक दाखिला गर्ने तथा रसिदको प्राप्ति, खर्च र बाँकिको विवरण स्पष्ट हुनेगरी रसिद नियन्त्रण खाता व्यवस्थित बनाई राख्नुपर्दछ।

९० आर्थिक सहायता

नगरपालिकाले दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिकाको आर्थिक सहायता कार्यविधि,२०७९ मिति २०७९ भाद्र १५ गते स्थानी राजपत्रमा प्रकाशन गरी लागु गरेको छ।कार्यविधिको बुँदा नं.११ मा सहायता उपलब्ध गराएको विवरण अनुसूची २ वमोजिमको ढाँचामा तयार गरी मासिक र वार्षिक रुपमा सार्वजनिक गर्नुपर्ने उल्लेख छ।पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा आर्थिक सहायता प्रदान गरेको विवरण तयार गरेको देखिएन। कार्यविधिको अनुसूची १ मा सबै किसिमको आर्थिक सहायताको लागि निवेदन, नेपाली नागरिकको परिचय खुल्ने कागजात र सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस अनिवार्य राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा सो नगरी सोझै निवेदनमा नगर प्रमुखको तोक आदेशमा आर्थिक सहायता प्रदान गरेको देखिन्छ। पालिकाले आगामी दिनमा कार्यविधिको पालना गरी आर्थिक सहायता शिर्षक रकम खर्च लेख्ननुपर्दछ।

९१ नगर अस्पताल सञ्चालन कोष

पालिकाले नगर अस्पताल सञ्चालन गर्न नगर अस्पताल कोष खडा गरेको छ। सो कोषको सञ्चालनको निमित्त नगर अस्पताल कोष सञ्चालन कार्यविधि तयार गरी लागु गरिएको छ। नगर अस्पताल सञ्चालन कोषमा आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा गत आर्थिक वर्षको अल्या रु.२३६७७५।५० सहित रु.५४८८८३०।५० आम्दानी जनाइएको छ विभिन्न कर्मचारीको तलब भत्ता सहित कोषबाट जम्मा रु.५४३३६८१ खर्च लेखिएको छ। नगर अस्पतालले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा गरेको आम्दानी रु.५२५२०५५ को बैंक दाखिता भौचर प्राप्त भएपनि के वापत कति आम्दानी रकम दाखिला हुनुपर्ने सम्बन्धमा यकिन भएन। नगर अस्पतालले कुन कार्य वा सेवा वापत सो रकम प्राप्त गरेको नखुलेकोले आगामी दिनमा नगर अस्पतालले प्रवाह गरेको सेवा तथा विक्री गरेको औषधिबाट प्राप्त आम्दानीलाई पारदर्शि बनाउन सोको अद्यावधिक विवरण तयार गरी राख्नुपर्दछ।

९२ कवाडी जडिबुटी, जीवजन्तु, वनपैदावर तथा प्राकृतिक बस्तुको बिक्री, निकासी वापतको आम्दानी

पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को अनुसूची ५ मा जडिबुटी, कबाडी र जीबजन्तु र अनुसूची १० मा बहाल बिटौरी शुल्कका क्षेत्र र दरहरु निर्धारण गरिएको छ। पालिकाले यस्तो शुल्क प्राप्त गर्न रसिदहको छपाई गरी आम्दानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। पालिकाले कवाडी जडिबुटी, जीवजन्तु, वनपैदावर तथा प्राकृतिक बस्तुको बिक्री, निकासी वापतको आम्दानी प्राप्त गर्न नगदी रसिदहरु छपाई गरेको भएता पनि सोको लागि कुनै निर्णय गरेको देखिदैन। पालिकाले उक्त प्रयोजनको रसिद के कति छपाई गरेको के कति रसिद उपयोग गरी कति आम्दानी प्राप्त गरेको तथा कति आम्दानी प्राप्त गरी दाखिला बाँकी छ/छैन सम्बन्धमा कुनै पनि किसिमको विवरण समेत तयार गरेको छैन। पालिकाले यस सम्बन्धमा आंशिक रुपमा अर्धकट्टि रसिद मात्र लेखापरीक्षणको क्रममा पेश गरेकोले सो सम्बन्धमा थप जाँचबुझ गरी आम्दानी सम्बन्धमा यकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

९३ स्वास्थ्य चौकीको आम्दानी

पालिकाले आर्थिक ऐन २०८१।८२ मा स्वास्थ्य चौकी ल्याव शुल्क वापत विभिन्न शुल्क तथा दस्तुर निर्धारण गरेको छ। पालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य चौकी बुइपा, पाथेका, निर्मलिडाँडामा ल्याव सञ्चालनमा रहेका छन्। सो स्वास्थ्य चौकीहरुले ल्याव सञ्चालन तथा ल्याव टेस्ट वापतको शुल्क नगदी रसिद मार्फत प्राप्त गरेको नगदी रसिदको अर्धकट्टीबाट देखिन्छ। उक्त स्वास्थ्य चौकीहरु ल्याव सञ्चालन वापतको शुल्क प्राप्त गर्न के कति रसिद छपाई भएको कति रसिद प्रयोग भई कति शुल्क प्राप्त गरेको तथा कति नगदी रसिद खर्च गर्न बाँकी रहेको र के कति रकम बैंक दाखिला हुन बाँकी रहेको सम्बन्ध यकिन हुन नसकिएकोले थप जाँचबुझ तथा अनुसन्धान गरी यकिन गर्नुपर्दछ। सो सम्बन्धमा कानुन बमोजिम मात्र रसिद छपाई गर्ने सोको खर्च घटाउने तथा रसिद मार्फत प्राप्त रकमलाई आम्दानी बाँध्ने गर्नुपर्दछ।

९४ आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु:

स्थानीय सरकार सञ्चान ऐन २०७४ को दफा ७७ मा स्थानीय तहले आय तथा व्ययको अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट गरानुपर्ने तथा स्थानीय तहले प्रचलिक कानून बमोजिम आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अन्तिम लेखापरीक्षणको समयमा प्रतिवेदन गरेको छ। पालिकाको

आन्तरक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा देखिएका व्यहोराहरु देहायबमोजिम छन्:

९४.१ नगरपालिका चालु तर्फ

सि.न	देखिएका व्यहोराहरु	असुल हुनुपर्ने रकम रु.
१	गो.भौ.नं १६३ मिति २०८१/०९/०८ मा १६ दिने लैङ्गिक हिंशा विरुद्धको कार्यक्रम संचालन गरेको भनि महिला एकता अध्ययन केन्द्रले पेश गरेका विल भर्पाईहरु मध्ये रु. गाडिभाडा रु. २००००/- साउण्ड शिष्टम भाडा रु.१००००/- गरि रु.३००००/- भाडा शिर्षकमा खर्च भएको देखिएको साथै कार्यक्रममा प्रशिक्षणा वा सहजिकरण गरेको भनि रु. ४५००/- खर्च भएको देखिएकोले भुक्तानी गर्दा वहाल कर रु. १०००/- मात्र कट्टि गरेको देखिएको र सहजिकरण भत्ता वापतको रकमको पारिश्रमिक कर कट्टि गरेको नदेखिएको ले बहाल कर रु. २०००/- र पारिश्रमिक कर रु. ६७५/- समेत गरि जम्मा रु. २६७५/- असुल उपर हुनुपर्ने रु.	२६७५
२	गो.भौ.नं.४२० मिति २०८१।०१।०४ मा जालपा मा.वि.नुनथलालाई खोसेलाक फुल वनाउनको लागि रु.२००००० तालिम खर्च भनि उपलब्ध गराएकोमा विद्यालयले पेश गरेको विल भर्पाई रु.१९३८८५ को मात्र पेश गरेको देखिएकोले विल भर्पाई भन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम रु ६११५ असुल हुनुपर्नेरु.	६११५
३	गो.भौ.नं ५१९ मिति २०८२/02/२० मा नुनथला युवा समुहलाई खेलकुद कार्यक्रम संचालन गर्नको लगि रु. १५०००० भुक्तानी गरेकोमा पेश गरेका विल भर्पाईमा गाडि भाडा भनि रु.१५००० को विल पेश गरेको तर भुक्तानी गर्दा बहाल कर कट्टि नगरि भुक्तानी गरेको देखिएकोले रु. १५००/- बहाल कर असुल गरि दाखिला गर्नु पर्ने देखिएको रु.	१५००
४	गो.भौ.नं ५२३ मिति २०८२।०२।२१ मा भाषा संस्कृति संरक्षण गर्न भनि तमु हलु छोज धि गुरुङ राष्ट्रिय परिषद लाई रु ५००००/- भुक्तानी गरेकोमा पेश भएका विल भरपाईमा प्रशिक्षण खर्च तथा हल भाडका समेत विल भर्पाई समेत देखिएको तर भुक्तानीमा कर कट्टि गरेको नदेखिएकोले रु. प्रशिक्षण वापत खर्च भएको रकम रु.६०००० को १५ प्रतिशतले हुने रकम रु. ९०० तथा हल भाडा वापत भुक्तानी भएको रकम रु. ३००० को १० प्रतिशतले हुने रकम रु. ३०० समेत गरि जम्मा रु.१२००० असुल गरि दाखिला गर्ने व्यवस्था हुनु पर्ने रु.	१२००
५	गो.भौ.नं ६०४ मिति २०८२/03/१६ मा वडा नं. १ को कृषि विउ विजन खरिद तथा वितरणको लागि पुर्णिमा एग्रोभेट वाट रु. १४९१५६ वरावरको विउ विजन खरिद गरेको तर रु.१५०००० भुक्तानी भएकोले विल भर्पाई भन्दा वढी भुक्तानी भएको रकम रु. ८४४ पुर्णिमा एग्रेभेटबाट असुल उपर हुनु पर्ने ।	८४४
जम्मा		१२३३४

(..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२६** को निर्णयले रू **३६,२४२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	१२,३३४

९४.२ **नगरपालिका पुँजीगत तर्फ**

सि.न	देखिएका व्यहोराहरु	असुल हुनुपर्ने रकम रु.
1.	गो. भौ. नं.२७ मिति २०८१/०८/२० मा वडा नं. ५ लफ्याङमा रहेका विभिन्न सडक मर्मत योजना भनि खोक्चिलिपा कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.लाई रु. ७११५०० भुक्तानी गरेकोमा प्राविधिक बाट पेश भएको ठेक्का सम्बन्धि विल तथा भुक्तानीको लागि उठान भएको टिप्पणि समेतमा रु.७०८७८५ मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने भनि किटान भएकोले वढी भुक्तानी भएको रकम रु.२७१५ असुल फिर्ता हुनुपर्ने रु.	२७१५
2.	गो. भौ. नं. २९ मिति २०८१/०८/२४ मा वडा नं.१२ जालपामा रहेको सावालवुङ सडक मर्मत योजना उपभोक्ता समितिलाई रु.१९४०००/- भुक्तानी गरेकोमा प्राविधिक बाट पेश भएको ठेक्का सम्बन्धि विल कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन तथा भुक्तानीको लागि उठान भएको टिप्पणि समेतमा रु.१९२०००/- मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने भनि किटान भएकोले वढी भुक्तानी भएको रकम रु.२०००/- असुल फिर्ता हुनुपर्ने रु.	२०००
3.	गो. भौ. नं. १४३ मिति २०८२/०१/२३ मा आहाले रेग्मिटार सडक निर्माणको लागि आहाले रेग्मिटार ट्र्याक निर्माण उपभोक्ता समितिलाई रु.९७३६००/- र गो. भौ. नं. ७६ बाट रु.१४०१३०० गरि जम्मा रु.२३७४९००/- भुक्तानी लिएको देखिन्छ ।उक्त उपभोक्ता समितिको अन्तिम विल भुक्तानी गर्दा रु.१२४०२/- वरावरको कम काम गरेको भनि प्राविधिक कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको तर आनुपातिक रुपमा उपभोक्ता समितिको लागत साझेदारी बापतको १०।८९ प्रतिशत (सम्भौतामा कवोल गरेको उपभोक्ताको अंश) रकम घटाई भुक्तानी गर्नु पर्नेमा रकम नघटाई भुक्तानी गरेको देखिएकोले वढी भुक्तानी भएको रकम रु.११०५१/- असुल फिर्ता हुनुपर्ने रु.	११०५१
4.	गो.भौ. नं. १७१ मिति २०८२/०२/२७ मा पाडा पाडि प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत अनिस बहुउद्धेश्यिय कृषि तथा पशुपन्छ फर्म वडा नं. ५ समितिलाई रु.१९९२००/- भुक्तानी दिएको देखिन्छ ।उक्त कार्यक्रममा प्राविधिकबाट स्थलगत फिल्ड निरिक्षण हुँदाका वखत पाडा पाडिको तौल नाप जाँच गर्दा प्रस्तावमा उल्लेख भए भन्दा कम तौलका पाडा पाडि खरिद गरेको पाईएको भनि प्राविधिक प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको हुँदा प्राविधिकले पेश गरे वरावरको रकम भुक्तानी नभई सम्झौतामा उल्लेख भएको पुरै रकम भुक्तानी भएकोले विल भर्पाई भन्दा रु.१२२३०/- वढी भुक्तानी भएको देखिएकोले असुल फिर्ता हुनुपर्ने रु.	१२२३०
5.	गो. भौ. नं. १९५ मिति २०८२।०३।११ मा वडा नं. १३ नुनथलामा रहेको कुलो मर्मत योजना उपभोक्ता समितिलाई रु. ९३६१०/- भुक्तानी गरेकोमा प्राविधिक बाट पेश भएको ठेक्का सम्बन्धि विल कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन तथा भुक्तानीको लागि उठान भएको टिप्पणि समेतमा रु. ९२८७७/- मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने भनि किटान भएकोले वढी भुक्तानी भएको रकम रु. ७३३/- असुल फिर्ता हुनुपर्ने रु.	७३३
6.	गो. भौ. नं. २७८ मिति २०८२/०३/२३ मा वडा नं. ७ मा खानेपानी तथा सिंचाई पाईप खरिद तथा वितरण योजनाको लागि रसिक एण्ड रोहन सप्लायर्सलाई रु. ३०००००/- भुक्तानी दिएकोमा प्राविधिक मुल्याङकन प्रतिबेदनमा रु. २८३४७१/- वरावरको मात्र कार्य भएको विवरण पेश भएको देखिएकोले वास्तविक काम भन्दा वढी भुक्तानी भएको रकम रु.१६५२९/- असुल हुनुपर्ने रु.	१६५२९
7.	गो. भौ. नं. २८२ मिति २०८२/०३/२४ मा वडा नं. १ को हातेमालो कृषि सहकारी संस्था लि. लाई टनेल खरिद तथा वितरणको लागि रु.१५००००/- रकम उपलब्ध गराएकोमा प्राविधिक मुल्याङकन विल तथा प्रतिबेदनमा रु.१४९४९९/- वरावरको मात्र कार्य भएको विवरण पेश भएको देखिएकोले वास्तविक काम भन्दा वढी भुक्तानी भएको रकम रु. ५०१/- असुल हुनुपर्ने रु.	५०१
जम्मा		४५७५९

असुल गर्नुपर्ने	४५,७५९

९४.३ प्रदेश शसर्तअनुदान पुँजिगत तर्फ

सि.न	देखिएका व्यहोराहरु	असुल गर्नुपर्ने
१.	गो. भौ. नं. ७८ मिति २०८२/०३/२४ मा रोसिहाङ्छा यलम्बर साकेला थान निर्माणको लागि रु.७५९०००/- भुक्तानी दिएको देखिन्छ । पेश भएका प्राविधिक प्रतिबेदनहरुबाट रु. ७३२०४१ मात्र भुक्तानी पाउन योग्य भएको भनि तोकिएको कार्यको काम कम भएको प्राविधिक प्रतिबेदनहरु लागायतबाट उल्लेख भएको हुँदा उक्त उपभोक्ता समितिले आफुले गरेको काम भन्दा वढी भुक्तानी लिएको रकम रु.२६,०५९/- उपभोक्ता समितिबाट असुल फिर्ता हुनु पर्ने देखिन्छ ।	26959
जम्मा		२६९५९

असुल गर्नुपर्ने	२६,९५९

९४.४ संघीय शसर्त अनुदान चालु तर्फ

सि.न	देखिएका व्यहोराहरु	असुल गर्नुपर्ने
१.	गो भौ नं ५९ मिति २०८१।०९।२२ मा आरल मार्केटिङ प्रा.लि.काठमाण्डौलाई सूचना प्रकाशन गरे बापत रु. १,१८,५८० भुक्तानी गरेकोमा उक्त आरल मार्केटिङ प्रा.लि.काठमाण्डौको रु. ८८,९८७ मात्रको विल भर्पाई रहेकोले विल भन्दा वढी भुक्तानी भएको रकम रु. २९५९३ असुल उपर हुनुपर्ने रु.	२९५९३
जम्मा		२९५९३

असुल गर्नुपर्ने	२९,५९३

९५ स्यानिटरी प्याड

स्यानिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि,२०७६ को दफा ४ मा पालिकाले खरिद गरेको स्यानिटरी प्याड गुणस्तरमा कमी नआउने गरी भण्डारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। साथै दफा ५ मा स्यानिटरी प्याड त्रैमासिक,चौमासिक वा अर्धवार्षिक रुपमा वितरण गर्न सकिने उल्लेख छ।पालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा कक्षा ६ भन्दा माथिका छात्रा विद्यार्थीहरुलाई तोकिए बमोजिम वार्षिक १० महिनाको प्रति महिना १६ पिसको दरले वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले यस वर्ष ४०००० थान सेनिटरी प्याड खरिद गरेको छ। पालिकाले गत वर्षको मौज्दात शुन्य रहेको र यस वर्षको खरिद गरेकामध्ये २२९०० प्याड विद्यालयलाई उपलब्ध गराएको र १७१०० बाँकी रहेको विवरण पेश गरे तापनि उक्त प्याड तोकिए बमोजिमका विद्यार्थिले समयमा पाए नपाएको सम्बन्धमा कुनै विवरण विद्यालयले पेश गरेको देखिएन तसर्थ उक्त प्याड विद्यार्थिले तोकिए बमोजिमको गुणस्तर र परिमाणमा समयमै पाए नपाएको सम्बन्धमा पालिकाले नियमित अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

९६ औषधी खरिद

५१,२०८१।९।८ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा पच्चिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । पालिकाकालाई आवश्यक पर्ने औषधि पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण यकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ। आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति , म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र नि:शुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ। आपूर्ति भएका औषधिको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि कम्तीमा १८ महिना वाँकी हुनुपर्ने तथा भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लेखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ। त्यसैगरी औषधि दाखिला गर्दा खरिद ईकाइका पदाधिकारी एवम् विज्ञ सहितको टोलीबाट स्पेशिफिकेशन बमोजिम भए नभएको मुचुल्का खडा गर्ने गरेको समेत देखिएन। यस वर्ष पालिकाले रु.२८६२२४६।०० को औषधि तथा औषधिजन्य सामाग्री खरिद गरेको देखिन्छ। पालिकाले यस बर्ष खरिद गरेका तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका औषधी तथा सर्जिकल सामाग्री मध्ये वर्षान्तमा रु.६१९६२१।०० मौज्दातमा रहेको विवरण पेश गरेको छ। अत: पालिकाले औषधि खरिद, उपयोग र मौज्दातको अवस्था यकिन गरी औषधि खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।

९७ बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम (सुनौला हजार दिन)

२६७,२०८२।३।२३ बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम कार्यान्वियन कार्यविधि,२०८१(७) बमोजिम कार्यविधिको अनुसूची ४ बमोजिमको स्थानीय तहको प्रोफाइलको आधारमा पोषणको अवस्था सबैभन्दा कमजोर रहेका विपन्न समूदायका घरधूरी पहिचान गरी प्रतिव्यक्ति रु.२५०००।०० सम्म अनुदान भुक्तानी गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। यस व्यवस्था बमोजिम पालिकाले सबैभन्दा कमजोर रहेका विपन्न समूदायका घरधूरीको पहिचान गरी सुनौलो हजार दिनभित्रका महिलालाई रकम भुक्तानी गर्नुपर्नेमा विपन्न परिवारको पहिचान खुल्ने प्रमाण कागजात बेगर विभिन्न २८ जना महिलालाई प्रति व्यक्ति रु.२५०००।०० को दरले रु.७०००००।०० रकम भुक्तानी गरेको देखिन्छ।यसरी विपन्न घरधुरीको पहिचान बेगर भुक्तानी गरेको रकमको सम्बन्धमा आवश्यक प्रमाण सहित नियमित गर्नुपर्ने रु.

अनियमित भएको	७,००,०००

९८ न्यानो झोला कार्यक्रम

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा सशर्त अनुदान तर्फ स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरुको मार्गदर्शनमा प्रसुतिका आधारमा अनुमान गरी न्यानो झोलाको लागि अस्पतालहरुले सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली अनुसार तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसार खरिद गरी सो अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट गुणस्तर परीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यस पालिका अन्तर्गतका छ वटा सरकारी बर्थिङ सेन्टर रहेका छन। पालिकाले गत वर्ष ६८ बाँकि झोला मौज्दातमा रहेको विवरण पेश गरेको छ। यस वर्ष १०० झोला खरिद गरेकोमा ८५ वटा झोला वितरण गरेको र ८३ वटा झोला बाँकी रहेको पालिकाले उपलब्ध गराएको अभिलेखबाट देखिन्छ। खरिद भएका त्यस्ता झोलाहरु तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट परीक्षण गरेको देखिएन। तसर्थ माग र आवश्यकताको वस्तुनिष्ठ आङ्कलन गरी गुणस्तरीय झोला खरिद गर्नुपर्दछ। लामो समय भण्डारण गर्दा सोको गुणस्तरमा ह्रास आउने हुनाले त्यसतर्फ समेत पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।

९९ **महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंमसेविका**

८८,२०८१।११।११ महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका कार्यक्रम रणनिति,२०६७ को दफा २.३.५(ख) मा स्थानीय तहले सामान्यतया तराईमा १०००,पहाडमा ६००, र हिमालमा १५० जनसंख्याको लागि १ जना रहने गरी महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका छनौट गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । यस बाहेक स्थानीय तहको भौगोलिक अवस्था, स्थानीय आवश्यकता र आफ्नो क्षमताको आधारमा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका संख्या थप गर्न सक्ने र यसरी थप गरीएको महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकाको आर्थिक भार आफैले व्यवस्था गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । राष्टिय जनगणना २०७८ बमोजिम यस पालिकामा ४३००८ जनसंख्या रहेको छ । जसको लागि पहाडी जिल्लामा ६०० जनसंख्याको लागि १ महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका अनुसार जम्मा ७२ जना महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका नियुक्ति गरी सोहि बमोजिम सेवा सुविधा भुक्तानी गर्नुपर्नेमा यस नगरपालिकामा १५८ जना महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका रहेकोले तोकिए भन्दा ८६ जना बढी महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकालाई संघीय शसर्त चालु स्रोतबाट भुक्तानी गरेका देहाय बमोजिमका सुविधा वापतको रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु.

सि.न.	सेवा/ सुविधा शिर्षक	बढी संख्या	भुक्तानी दर रु.	जम्मा भुक्तानी रकम रु.
१	पोशाक भत्ता	८६	१००००	८६००००
२	यातायात	८६	१२०००	१०३२०००
३	यातायात(भिटामिन ए वापत ४ पटकको रु.४०० को दरले)	८६	१६००	१३७६००
	जम्मा रु.			**२०२९६००**

अनियमित भएको	२०,२९,६००

१०० **निशुल्क पाठ्यपुस्तक**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ (१०) मा जिम्मेवार ब्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८१।८२ मा निशुल्क पाठ्यपुस्तकको रकम वापत विद्यालयलाई रकम भुक्तानी दिदा शैक्षिक सत्र सुरु हुँदा इमिसमा रहेको विद्यार्थीको संख्यालाई आधार मानी ७५ प्रतिशतले हुने रकम भुक्तानी गर्ने तथा विद्यालयले विद्यार्थीलाई पाठ्यपुस्तक प्रदान गरेको भरपाई पेश गरेपश्चात बाँकीको विद्यार्थीको वास्तविक संख्या तथा भरपाई अनुसार हुन आउने रकम भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। विद्यार्थीको आधिकारीक संख्या (रिजल्ट सिट वा सत्यापन) यकिन नगरेको तथा पाठ्यापुस्तक वितरण गरेको वितरण भरपाई (विद्यार्थी संख्या) विद्यालयबाट प्राप्त गरी यकिन नगरेकोले विद्यालयहरुले कति विद्यार्थीलाई कति रकम बराबरको पाठ्यपुस्तक प्रदान गरेको तथा कति रकम अपुग भएको वा बढी

भई संघीय संचित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने सम्बन्धमा पालिकाले छानविन गर्नुपर्दछ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण तथा भरपाईको संख्या यकिन गर्दा वितरण भरपाई नभएको तथा विद्यालयमा आवश्यकता भन्दा बढी पुस्तक खरिद गरी विल पेश भएकोमा विल बमोजिमकै रकम पेस भएको तथा सोही आधारमा भुक्तानी गरिएकोले बढी भुक्तानी गरिएको रकम देहायका विद्यालबाट असुल गरी संघीय संचित कोष फिर्ता गर्नुपर्ने रु.

क्र.स	विद्यालयको नाम	विल अनुसार भुक्तानी भएको रकम	विद्यालयको विद्यार्थी भरपाई अनुसार कायम भएको रकम	बढी भएको भुक्तानी
1.	विद्योदय मा वि चिउरिडाडा	१३३३४२	१११२२१	२२१२१
2.	विद्योदय आ वि चिउरीडाडा	६१३३३	६०३४१	९९२
3.	दोबेला विच आ वि= चिउरीडाडा	३५२५९	२९०६५	६१९४
4.	सेती शितला प्रावि चउरीडाडा	१५०५२	१३८३२	१२२०
5.	जनता प्रा वि दुम्ली चिउरीडाडा	१७५४४	१३५८२	३९६२
6.	पेलु प्रा वि निर्मलीडाडा	१६५८	०	१६५८
7.	जनता आ वि नेर्पा	४१७६१	३५९१६	५८४५
8.	सिद्धेश्वरी प्रावि बाम्राङ्	१०३६१	८११०	२२५१
९.	साकेलाप्रावि विजयखर्क	१२३१२	९३७७	२९३५
1०.	सहकलाप्रावि बुइपा	९३५७	८२२३	११३४
1१.	जनगगनचुम्बी प्रा वि	१०६८७	९६५६	१०३१
1२.	जनचेतना प्रावि बुईपा	१२३१४	९०२३	३२९१
1३.	जालपा मावि जालपा	३१४०१६	२३०६१४	८३४०२
1४.	राष्ट्रिय आवि जालपा	१५०९०	१३९७९	११११
1५.	शिखर प्रा वि खार्मी	९९६२	८८८८	१०७४
जम्मा		७१९९२७	५८१०८२	१३८२२१

(✂ ….. कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-४** को निर्णयले रु **६२४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	१,३८,२२१

१०१ **छात्रवृत्ती**

कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं ४.२ मा विद्यालयमा अध्ययनरथ कक्षा १-५ का छात्रा तथा दलित विद्यार्थीलाई र कक्षा १२ सम्मका अपाङ्ग विद्यार्थीलाई रु.४०० र रु.५०० का दरले छात्रवृत्ति प्रदान गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिका स्थितका विभिन्न विद्यालयले साविक वमोजिम कक्षा १-८ का विद्यार्थीको निमिप्त छात्रवृत्ति माग गरेको तथा पालिकाले सोही बमोजिम देहायका विद्यालयलाई कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा उल्लेख गरिएभन्दा बढी रकम थप यकिन गरी सम्बन्धित विद्यालयबाट असुल गरी संघीय संचित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु.

क्र.स	विद्यालयको नाम	भुक्तानी भएको	भुक्तानी हुनुपर्ने	बढी भुक्तानी
1.	अन्नपूरण मावि चिउरिडाँडा	२५२००	१००००	१५२००
2.	सावित्रा मावि बाम्राङ	६४००	४०००	२४००
3.	सहकला आवि बुइपा	२५००	२०००	५००
4.	राष्ट्रिय आवि जालपा	६०००	४०००	२०००
जम्मा		४०१००	२००००	२०१००

असुल गर्नुपर्ने	२०,१००

१०२ **दिवा खाजा**

कार्यक्रम कार्यान्वियन कार्यविधि २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं. २.७.११.१ (छ) मा औसत रुपामा प्रति विद्यार्थी बार्षिक रुपामा अधिकतम १८० दिनका खरले सामुदायिक विद्यालयका प्रारम्भिक बालविकास देखि कक्षा ५ सम्ममा विद्यार्थी लाई दिवाखाजा उपलब्ध गराउनुपर्ने उल्लेख छ। पालिका मातहतका देहायका विद्यालमा औसत अधिकतम १८० बार्षिक दिन भन्दा बढी दरमा प्रदान गरिएको दिवा खाजा वापतको रकम सम्बन्धित विद्यालयबाट असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.

क्र.स	विद्यालयको नाम	औसत विद्यार्थी संख्या	१८० दिनले हुने अधिकतम रकम	भएको भुक्तानी रकम	बढी भुक्तानी
1.	जनता प्रा वि दुम्ली चिउरिडाँडा	३०	८१०००	८५१५५	४१५५
2.	पेलुङ प्रा वि निर्मलीडाँडा	११	२९७००	३३६००	३९००
3.	बोहोरीडाँडा प्रावि निर्मलिडाँडँ	१०	२७०००	२८१४०	११४०
4.	बालकन्या पाबि तालखर्क	२४	६४८००	७२५२५	७७२५
5.	जनजागृती मावि दिक्तेल	२२	५९४००	७०७८५	११३८५
6.	जनचेतना आवि लफ्याङ्	३५	९४५००	१०३९६५	९४६५
7.	नवज्योति प्रावि नुनथला	३६	९७२००	१०६७७०	९५७०
8.	ज्योती मावि जालपा	१४१	३८०७००	४७०२६५	८९५६५
जम्मा			८३४३००	९७१२०५	१३६९०५

असुल गर्नुपर्ने	१,३६,९०५

१०३ **आइसिटी ल्याब**

१३४,२०८२।३।१९ कार्यक्रम कार्यन्वयन पुस्तिका,२०८१/८२ बमोजिम ICT ल्याब स्थापनाको लागि विद्यालयलाई छनौट गर्दा पुस्तकालय,पुस्तकालय एवं आइसिटिको सुविधा नभएको,विद्यार्थी संख्या उच्च रहेको,विद्यालयमा कम्प्युटर विषय अध्ययन गर्ने.आवश्यक कक्षाकोठा रहेको र स्थानीय तहले विद्यालयबाट प्रस्ताव माग गरी सोको मुल्याङ्कनबाट विद्यालयको छनौट गर्नुपर्ने र छनौट भएका विद्यालयले निकासा भएको रकमबाट नमुना विद्यालय विकास एवं सञ्चालन निर्देशिका,२०७४ बमोजिम आइसिटि ल्याब सम्बन्धी सामाग्रीहरु खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले यस वर्ष देहाय बमोजिमका ४ विद्यालयलाई आइसिटि ल्याव वापतको रु.२६ लाख रकम निकासा गरेकोमा कार्याक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाले तोके बमोजिमको विद्यालय छनौटको आधारको पुर्ण पालना नगरेको र विद्यालयबाट प्रस्ताव माग गरी सोको मुल्याङ्कन समेत गरेको नदेखिएको साथै विद्यालयले खरिद गरेका सामाग्री समेत निर्देशिकाले तोके बमोजिम खरिद गरेको नदेखिएकोले उक्त रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु.

सि.न.	विद्यालयको नाम	निकासा रकम रु.
१	सरस्वती मा.वि.	६५००००
२	शितला मा.वि.	६५००००
३	हिमालय मा.वि.	६५००००
४	जनता आ.वि.	६५००००
	जम्मा	**२६०००००**

अनियमित भएको	२६,००,०००

१०४ **शिक्षक दरबन्दी र पदपुर्ति**

शिक्षा तथा मानवश्रोत विकास केन्द्रको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका, २०८१।८२ मा स्थानीय तहले दरबन्दी मिलानबाट कायम भएको दरबन्दी, शिक्षक अनुदान कोटा, प्राविधिक धार, प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारी अनुदानमा कार्यरत शिक्षक, प्रशिक्षक तथा कर्मचारीको विद्यालयबाट प्राप्त मागफारम रुजु गरी निर्धारीत तलब, भत्ता, पोशाक खर्च, चाडपर्ब खर्च अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ। पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका विद्यालयको दरबन्दी मिलान नगरी तलब भत्तामा अनुदान खर्च लेख्ने गरेको छ। साथै नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदबाट साविकमा नेपाल सरकारले जिल्लागत रुपमा उपलब्ध गराएको प्राथमिक, निम्न माध्यामिक तहका शिक्षक दरबन्दी तथा राहतकोटालाई स्थानीय तहगत रुपमा बाँडफाँट भए बमोजिमको शिक्षक दरबन्दी तथा पदपूर्ति देहाय वमोजिम रहेको र सोही बमोजिम अनुदान निकाशा भएको छ। विद्यालयमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात एकीन गरी नियम बमोजिम विद्यालय व्यवस्थापन र शिक्षक दरबन्दी मिलान हुनुपर्दछ । शिक्षक दरबन्दी पदपुर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ:

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा १०४ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

१०५ **विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तरको अनुगमन**

कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका,२०८१।८२ मा सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर स्थितिको नियमित रुपमा अनुगमन गरी सो को एक प्रति प्रतिवेदन शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रमा पठाउने र सोको कार्यान्यिन गरी विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाले आ.व.२०८१।८२ मा विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर बारे मापदण्ड निर्धारण गरी अनुगमन गरेको प्रतिवेदन नदेखिएकोले आफ्नो पालिका क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर सुधारतर्फ ध्यान दिन मापदण्ड निर्धारण गरी नियमित अनुगमन गर्नुपर्दछ।

१०६ **विद्यालय अनुदान निकासाको अनुगमन**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११(२)मा सर्वमान्यतामा असर नपर्नेगरी पालिकाको काम कर्तव्य अधिकारको खण्ड (ज) (२१) मा सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सो को बजेट व्यवस्थापन, विद्यालयको आयव्ययको लेखा, अनुशासन कायम र नियमन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरुले विद्यालय लेखमान दिग्दर्शन बमोजिम नगदी तथा जिन्सीको लेखा राखे नराखेको, कट्टी गरेको कर , नागरिक लगानी कोष, कर्मचारी सञ्चयकोष सम्बन्धित खातामा दाखिला गरे नगरेको र नेपाल सरकारको २०७५।३।३२ को निर्णय बमोजिम विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारी पारीश्रमिक सुविधा अनिवार्य रुपमा बैक खाता मार्फत भुक्तानी भए नभएको, विद्यालय सुधार योजना, सामाजिक परीक्षण र आर्थिक लेखापरीक्षण गरे नगरेको जस्ता विषयहरु समेतलाई ध्यान दिई विद्यालय अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गरी विद्यालयको अनुगमन गरेको प्रतिवेदन देखिएन।पालिकाले यस वर्ष विभिन्न ९३ विद्यालयको नाममा रु.३०,०८,८८,४३२।०० निकासा गरेको छ। पालिकाले उल्लेखित विषयहरुलाई समेत आधार लिई अनुगमन मापदण्ड तयार गरी नियमित अनुगमन गरिनुपर्दछ।

१०७ **दिवा खाजा कार्यक्रम**

कार्यान्वयन पुस्तिका, २०८१।८२ को २.८.७ क्रियाकलापको बुँदा नं ङ मा विद्यालय सञ्चालन हुनासाथ दिवा खाजा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भएकाले आर्थिक वर्षको सुरुमै शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली IEMIS मा समावेश भएको प्रारम्भिक बाल विकासदेखि कक्षा ५ सम्मको विद्यार्थी सङ्ख्यालाई आधार मानी प्रति विद्यार्थीका लागि दैनिक रु.१५ का दरले पहिलो त्रैमासिकको बजेट निकासा गर्ने तथा बुँदा नं (घ) मा दोस्रो त्रैमासिकदेखि स्थानीय तहले विद्यालय भौतिक रुपमा पूरा चलेको दिन (परीक्षामा सामेल भएको दिनसमेत) खाजा उपलब्ध गराईएका विद्यालयको प्राधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्षबाट विधार्थीको सङ्ख्यात्मक विवरण प्रमाणित गराई स्थानीय तहमा सङ्कलन गरी सङ्ख्या यकिन भए पश्चात मात्र थप अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउने व्यवस्था छ। साथै प्रत्येक त्रैमासिकमा निकासा गर्दा उक्त समयभन्दा अगाडि निकासा गरिएको रकम सदुपयोग भएको सुनिश्चत गर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले दिवा खाजा वापत यस वर्ष विभिन्न ९३ विद्यालयको नामा रु.८७,६०,९७४।०० निकासा गरेको छ । थप निकासा दिनुभन्दा अगाडि पहिलो त्रैमासिकमा निकासा गरिएको रकम सदुपयोग भयो भएन बारे कुनै प्रतिवेदन जारी नगरी निकासा गरेको कार्य विश्वसनीय नभएको हुँदा कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाले व्यवस्था गरेको कुराको कार्यान्वयन गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ।

१०८ **पाठ्यपुष्तक वितरण**

कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका, २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं २.८.३ को उपक्रियाकलाप ३.१ मा स्थानीय तहले IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई स्थानीय तह अन्तरगत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १-१२ सम्मका विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गराई सत्यापित विवरण शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा आवश्यक कक्षागत र विषयगत पाठ्यपुस्तकको सङ्ख्या यकिन गर्ने तथा विद्यालयलाई पाठ्यपुस्तक व्यवस्थाका लागि कक्षा ११-१२ का लागि आर्थिक वर्षको प्रथम त्रैमासिक तथा कक्षा १-१० का लागि तेस्रो त्रैमासिक भित्र अनुदान दिने व्यवस्था छ। साथै यसरी अनुदान दिँदा पहिलो पटकमा विद्यार्थी सङ्ख्याको ७५ प्रतिशत लाई मात्र अनुदान दिने तथा शैक्षिक सत्रमा भएको नयाँ विद्यालय भर्नाको विवरण, पाठ्यपुस्तक खरिद र वितरण गरेको विवरणका आधारमा यकिन गरी नपुग हुने रकम मात्र दोश्रो पटक अनुदान दिने व्यवस्था छ।पालिकाले दोस्रो पटक निकासा गर्दा शैक्षिक सत्रमा भएको नयाँ विद्यार्थी भर्नाको विवरण, पाठ्यपुस्तक खरिद र वितरण गरेको भरपाईको आधारमा यकिन गरेर मात्र निकासा दिनु पर्नेमा नयाँ विद्यार्थी भर्नाको यकिन गरेको पाइएन।अतः पाठ्यपुस्तक खरिद गरेको विललाई मात्र आधार मानी निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान वापत विभिन्न ९३ विद्यालयहरुको नाममा पाठ्यपुस्तकको लागि निकासा गरिएको रकम रु.४९,८९,९८२।०० बमोजिमको पाठ्यपुस्तक खरिद गरी EMIS प्रणालीमा व्यवस्थित विद्यार्थीहरुलाई वितरण गरे नगरेको सम्बन्धमा पालिकाबाट प्रभावकारी अनुगमन गरिनुपर्दछ।

१०९ किराँत चाम्लिङ्ग भाषा साकेला शिली अध्ययन

यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु देहायबमोजिम रहेका छन:

१०९.१ **प्रशिक्षक भत्ता** २०८१।६।२।१ अर्थ मन्त्रालयद्वारा जारी कार्य सञ्चालन निर्देशिका,२०७७ मा सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गर्ने सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, सेमिनार तथा कार्यशालाको खर्चको मापदण्ड सम्बन्धी व्यवस्था छ। उक्त मापदण्ड अनुसार विभिन्न तालिम कार्यक्रममा प्रशिक्षकले पाउने भत्ताको दर र दैनिक प्रशिक्षकको कक्षा सम्बन्धि व्यवस्था गरेको छ। पालिकाले किराँत चाम्लिङ्ग भाषा साकेला शिली अध्ययन वापतको रु.८०००००।०० रकम सुनाखरि आमा समूहलाई भुक्तानी गरेकोमा उक्त रकम खर्च गरी आमा समुहले पेश गरेका प्रमाण कागजात परीक्षण गर्दा मिति २०८१।१२।१९ देखि १२।२७ सम्म ९ दिन चाम्लिङ्ग भाषा प्रशिक्षण,शिलिमोपा र ढोले प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन भएको देखिन्छ।उक्त प्रशिक्षण कार्यक्रममा ९ दिनको प्रशिक्षक भत्ता वापत रु.१००८००।०० खर्च भएको विवरण पेश गरेकोमा ९ दिनको दैनिक ४ शेसनको दरले ३६ शेसनको प्रति शेसन रु.१६००।०० को दरले जम्मा रु.५७६००।०० मात्र खर्च गर्नुपर्नेमा बढी खर्च गरेकोले बढी खर्च गरेको रु.४३२००।०० सुनाखरि आमा समूहबाट असूल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	४३,२००

१०९.२ **खाजा खर्च** अर्थ मन्त्रालयद्वारा जारी कार्य सञ्चालन निर्देशिका,२०७७ मा सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गर्ने सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, सेमिनार तथा कार्यशालाको खर्चको मापदण्ड सम्बन्धी व्यवस्था छ। मिति २०८१।१२।१९ देखि १२।२७ सम्म ९ दिन चाम्लिङ्ग भाषा प्रशिक्षण,शिलिमोपा र ढोले प्रशिक्षण कार्यक्रममा ३७ जना सहभागिहरु र १ प्रशिक्षक गरी ३८ जना ९ दिन सम्म उपस्थिति भएको र सुनाखरि आमा समूह यस कार्यक्रमको लागि २०८२।१।२ मा ३१ जना,२०८१।१२।९ मा १११ जना,२०८२।१।१० मा २६ जना,२०८१।१२।२७ मा ६७ बैठकमा उपस्थिति भएको देखिन्छ। उक्त उपस्थिति बमोजिम ९ दिनको ३८ जनाको ३४२ र बैठक २३५ गरी जम्मा ५७७ खाजाको प्रति खाजा रु.२५० (बिल बमोजिम स्थानीय दर) को दरले जम्मा रु.१४४२५०।०० खाजा वापत खर्च दावी गर्नुपर्नेमा रु.२५६५००।०० को खाजा/खानाको विल पेश गरी सोही बमोजिम भुक्तानी भएको छ। निर्देशिका बमोजिम खाजा वापत पाउने रु.१४४२५०।०० भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.२५६५००।०० भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रु.११२२५०।०० को सम्बन्धमा यथेष्ठ प्रमाण कागजात पेश हुनुपर्ने अन्यथा उक्त रकम सुनाखरि आमा समूहबाट असूल गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	१,१२,२५०

१०९.३ **राई ड्रेस** चाम्लिङ्ग भाषा प्रशिक्षण,शिलिमोपा र ढोले प्रशिक्षण कार्यक्रममा २० सेट राई ड्रेस प्रति सेट रु.४५००।०० को दरले रु.९००००।०० खर्च भएको विल पेश भएकोमा उक्त २० सेट ड्रेस मध्ये १४ सेटमात्र आमा समुहका विभिन्न सदस्यहरुले प्राप्त

गरेको(सामुहिक तस्विर बमोजिम) देखिएकोले बाँकी ६ सेटको सम्बन्धमा कुनै प्रमाण कागजात पेश नगरेकोले ६ सेट ड्रेसको प्रति सेट रु.४५००।०० को दरले रु.२७०००।०० को सम्बन्धमा आवश्यक प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	२७,०००

१११० **कृषी अनुदान**

प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सशर्त वित्तीय हस्तान्तरित कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धि कार्याविधि,२०८१ को दफा २६(२) बमोजिम अनुदानग्राहिलाई अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यालयले अनुदान सम्बन्धी विवरण वेबसाइटमा नियमित रुपमा अद्यावधिक गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।साथै कार्यविधिमा कार्यक्रम सञ्चालन विधि/क्रियाकलाप/न्यूनतम मापदण्ड/प्रासाङ्गिक विषय/अनुदानको सिमा लगायतको सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छ। पालिकामा यस वर्ष सञ्चालन गरेका निम्न कार्यक्रममा लाभग्राहीको छनौट विधि, मापदण्ड, आधार, मुल्याङ्कन, उक्त कार्यक्रमको लागि तोकिए बमोजिमको लागत अनुमान र उत्पादन ब्लकमा बाली उत्पादन र उत्पादित उपजको बजारीकरणमा सहयोग पुग्ने खालका क्रियाकलापहरुको सार्वजनिक सुचना आव्हान मार्फत आवेदन संकलन गरी उपयुक्त लाभग्राही छनौट गरी विगत वर्षहरुमा प्रदान गरेको लाभग्रिलाई यस वर्ष प्रदान नगर्ने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्नेमा पालिकाले यस वर्ष कृषि तर्फ सञ्चालन गरेका विभिन्न कार्यक्रममा उक्त कार्यविधिको पुर्ण पालना गरेको नदेखिएकोले आवश्यक मापदण्ड तयार गरी उपयुक्त लाभग्राहिको छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र अनुदान प्राप्त लाभग्राहीको विवरण नियमित रुपमा अद्यावधिक गरी सार्वजनिकरण गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।

सि.न.	कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	साझेदारी प्रतिशत	अनुदानग्राहिको नाम	स्रोत
१	कफी खेति प्रवर्द्धनका लागि नर्सरी स्थापना तथा व्यवस्थापन	२००००००	२५.००%	टेरा मृद्धा टारी कृषि वन कार्वन कफी उत्पादन कृषक समुह	स्थानिय तह
२	स्कुस खेति प्रवर्द्धनका कार्यक्रम	४०००००	२५.००%	कर्चण्ड कृषि तथा पशुपन्छी कृषक समूह	स्थानिय तह
				आर.के.कृषि तथा पशुपन्छी नमुना फर्म	
३	जरिङ्गो खेति प्रवर्द्धनका कार्यक्रम	१०००००	२५.००%	थापा कृषि तथा पशुपन्छी बहुउद्देश्य कृषि फर्म	स्थानिय तह
४	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०००००	५०.००%	शुभम क्याफे एण्ड लज	संघ
५	कफी खेति प्रवर्द्धनका कार्यक्रम	१५०००००	२५.००%	सुम्निमा कृषि समूह	प्रदेश
				सेरालुङहछाँ उत्थान सेवा समाज	
				सत्याँङ कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	
				दुर्गा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	
६	केरा खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१५०००००	२५.००%	रिदम बहुउदेश्यिय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	प्रदेश
				सुजन बहुउदेश्यिय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	

१११ **फलफूल बिक्रि वितरण तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम वडा न.३**

५९,२०८१।१०।२९ दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिकाको कृषि तथा पशुपन्छि व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यविधि,२०७९ को दफा ६ मा अनुदान सम्बन्धी मापदण्डको व्यवस्था रहेको छ।जसमा अनुदानग्राही छनौट गर्नुपूर्व नगरपालिकाले कम्तीमा एक जना प्राबिधिक कर्मचारी र नगरस्तरीय अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिका सदस्यलाई संबन्धित आवेदकको प्रस्तावको स्थलगत अनुगमनमा पठाउनु पर्ने र सोको आधारमा अनुदान प्रदान गर्ने उल्लेख छ। पालिकाले मिति २०८०।१२।४ मा एस.के.कृषि जन्य सामाग्री संकलन तथा बिक्री केन्द्रसंग २०८१।१।२० मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा गत वर्ष भुक्तानी नगरी यस वर्ष रु.३९७१००।०० भुक्तानी गरेको छ। पालिकाले यस कार्यक्रमको लागि एस.के.कृषि जन्य सामाग्री संकलन तथा बिक्री केन्द्रलाई छनौट गर्नुको आधार,मापदण्ड र अनुगमन

गरी प्राविधिक मुल्याङ्कनको आधारमा छनौट गरेको देखिएन। सम्झौताको बुदा नम्बर २० मा सम्झौता बमोजिमका सम्पुर्ण कार्य समयमा सम्पन्न नभएमा वा आवश्यक कागजात पेश गर्नुपर्ने कागजात पेश नभएमा र कार्यक्रमको निरन्तरता नभएको पाइएमा भुक्तानी रोक्का गरी कानून बमोजिम कारवाही हुने र सम्झौताको बुदा नम्बर २३ उत्पादन भएका फलफुल तथा तरकारीमा बजार मुल्यमा कम्तिमा १५ प्रतिशत छुटमा बिक्री गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। फलफुल व्यवसाय प्रवद्धनको लागि विनियोजित यस कार्यक्रमको लागि उक्त केन्द्रले काउन्टर टेवल,वाल सकेश,वाल र्याक,चियर,फ्रिज लगायतका समाग्री खरिद गरेको विल पेश गरेको छ।उक्त फर्मले खरिद गरेका सामाग्रीले फलफुल व्यवसाय प्रवर्द्धन गरी कार्यविधिले तोकेको समयसम्म व्यवसायले निरन्तरता पाएको,सम्झौताको बुदा नम्बर २३ बमोजिम उत्पादन भएका फलफुल तथा तरकारीमा बजार मुल्यमा कम्तिमा १५ प्रतिशत छुटमा बिक्री गरेको र उक्त फर्मलाई छनौट गर्नुको आधार,मापदण्ड र अनुगमन गरी प्राविधिक मुल्याङ्कनको सहितको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने अन्यथा उक्त अनुदान रकम एस.के.कृषि जन्य सामाग्री संकलन तथा बिक्री केन्द्रबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	३,९७,१००

११२ **रैथाने बाली प्रवर्द्धन**

२७३,२०८२।३।२४ प्रदेश तथा स्थानीय तहमा शसर्त वित्तीय हस्तान्तरित कृषी विकास कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि,२०८१ को दफा २४(२) बमोजिम यस कार्यक्रमको लक्षित समुह कृषक, कृषक समूह, कृषि सहकारी, सामुदायिक बीउ बैंक, होमस्टे संचालक, रैथाने बालीको परिकार विविधिकरण तथा कच्चा पदार्थको उत्पादन र वजारिकरणमा संलग्न व्यक्ति, फर्म तथा सामुदायिक संस्थाहरू लगायत मूल्य श्रृंखलाका अन्य सरोकारवालाहरू हुने व्यवस्था रहेको छ। साथै रैथाने बालि अन्तर्गत कोदो, कागुनो, चिनो, जौ, फापर, उवा, मकै, जुनेलो लगायतका बालीहरुलाई प्राथमिकतामा राखि कार्यक्रम सञ्चालन गरिने साथै स्थान विशेषको सम्भाव्यता र विद्यमान लोकप्रियताको आधारमा धान, मकै, दलहन बाली, तेलहल बाली, जरेबाली, फलफुल, तरकारी आदिका रैथाने एवम् स्थानीय जातहरुलाइ पनि यो कार्यक्रममा समावेश गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। यस कार्यक्रमको लागि पालिकाले २०८१।५।१२ मा सुचना प्रकाशित गर्दा कोदो र फापरको बिस्कुट तयार गरी बजारीकरण एव परिकार विविधिकरण गर्ने इच्छुकले आवेदन दिनुपर्ने गरी सूचना जारी भएकोमा एक जनामात्र शूभम क्याफे एण्ड लजले मात्र आवेदन दिएकोमा सोहि लजलाई रु.४७८७००।०० अनुदान दिएको छ। अनुदान प्राप्त गर्ने उक्त संस्था खाने वस्ने सुविधा भएको आवास सहितको होटल सेवा दिने उदेश्यले स्थापना भएको देखिन्छ।पालिकाले प्रदान गरेको अनुदान रकमबाट रैथाने बालीको परिकार विविधिकरण तथा कच्चा पदार्थको उत्पादन र वजारिकरणमा टेवा पुगेको सम्बन्धमा कुनै प्रमाण कागजात संलग्न नगरेकोले सोको प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	४,७८,७००

११३ **वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्ति अभिमुखिकरण कार्यक्रम**

२७९,२०८२।३।२४ अर्थ मन्त्रालयद्वारा जारी कार्य सञ्चालन निर्देशिका,२०८१ मा सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गर्ने सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, सेमिनार तथा कार्यशालाको खर्चको मापदण्ड सम्बन्धी व्यवस्था छ। यस कार्यक्रममा २० सहभागि र १ प्रतिशिक्षक तथा १ सहजकर्ता उपस्थिति रहेको र कार्यक्रम ७ दिन सम्म सञ्चालन भएकोमा खाजा वापत रु.७९१००।०० को विल पेश गरी रोजगार परामर्शकर्ता श्री ओजोनबाबु आचार्यलाई रकम भुक्तानी भएको छ। निर्देशिका तथा पालिकाको तयार गरेको मापदण्ड बमोजिम प्रति व्यक्ति प्रति दिन खाजा वापत रु.३०० को दरले ७ दिनको २२ जनाको रु.४६२००।०० सम्म खर्च गर्नुपर्नेमा रु.७९१००।०० खर्च गरेकोले बढी खर्च गरेको रकम रु.३२९००।०० को सम्बन्धमा यथेष्ठ प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने अन्यथा उक्त रकम रोजगार परामर्शकर्ता श्री ओजोनबाबु आचार्यबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	३२,९००

११४ **पाइप तथा टनेल खरिद तथा वितरण**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१०** को निर्णयले रू **१३३,०८६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

११५ **गाई/भैसी पकेट विकास कार्यक्रम**

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना परियोजना कार्यान्वयन म्यानुअल,२०७७ को परिच्छेद ४.१.१० बमोजिम सम्झौता र अनुदान रकम भुक्तानी गर्दा स्वीकृत भएका लाभग्राहीसँग स्थानीय तहले सम्झौताका द्विपक्षीय शर्तहरु बारे छलफल गरी संक्षिप्त कार्ययोजना सहित अनुसूची-१२ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गरी कायदिश दिनुपर्ने र सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पन्न भए पश्चाध सम्बन्धित लाभग्राहीलाई प्रचलित कानून अनुसार अनुदान रकम भुक्तानी गरिने व्यवस्था रहेको छ।पालिकाले यस कार्यक्रम अन्तर्गत खेटाङ्ग लाईभष्टक एजुकेशन रिर्सच एण्ड टेर्निङ्ग प्रा.लि.लाई जर्सी गाइ २ वटा,जर्सि गाइ क्रस ४, साढे १, भैसि ३, रागो १,पराल २०४ भारी र पिठो १०० बोरा ५० प्रतिशत अनुदान वापत रु.१२४५३००।०० भुक्तानी गरेको छ। उक्त प्रालि संग भएको सम्झौता बमोजिम उक्त अनुदानबाट उत्पादन भएको बस्तु नगरवासिलाई १० प्रतिशत छुटमा उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा उक्त छुट प्रदान गरेको सम्बन्धमा अनुगमन गरी सोको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	१२,४५,३००

११६ **न्यून कर कट्टी**

१८,२०८२।०३।२२ आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ (१) अनुसार बासिन्दा व्यक्तिले नेपालमा स्रोत भएको ब्याज, प्राकृतिक स्रोत,भाडा,रोयल्टी, सेवा शुल्क, कमिशन, बिक्रि बोनस, अवकाश भुक्तनी र अन्य कुनै प्रतिफल तथा अवकाश भुक्तानी गर्दा कुल भुक्तानी रकमको पन्ध्र प्रतिशतका दरले कर कट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्याविधि,२०७५ को दफा १८ बमोजिम विभिन्न प्रकारका खोप कार्य गर्दा प्रत्येक भ्याक्सिनेटरलाई तोकिए बमोजिमको दरमा सेवा शुल्क दिनु पर्ने व्यवस्था बमोजिम निम्न भ्याक्सिनेटरहरुलाई देहाय बमोजिमको सेवा शुल्क भुक्तानी गर्दा १५ प्रतिशतको दरले कर कट्टी गर्नुपर्नेमा १ प्रतिशत मात्र कर कट्टी गरेकोले न्यून कर कट्टी १४ प्रतिशत रकम सम्बन्धित भ्याक्सिनेटरबाट असूल गर्नुपर्न रु.

सि.न.	भ्याक्सिनेटरको नाम	भुक्तानी रकम रु.	न्यून कर रु.
१	सिताराम रिजाल	३३०००.००	४६२०
२	बुद्ध सिह तामाङ	३३०००.००	४६२०
३	गणेश प्रसाद आचार्य	३३०००.००	४६२०
४	नवल किसोर कुश्वाहा	३३०००.००	४६२०
५	देव किसोर विक	३३०००.००	४६२०
६	रन्जना राई	३३०००.००	४६२०
७	मनिता राई	३३०००.००	४६२०
८	धन कुमारी गदाल	३३०००.००	४६२०
९	सारा विक	३३०००.००	४६२०
	जम्मा	**२९७०००**	**४१५८०**

असुल गर्नुपर्ने	४१,५८०

११७ **पाडापाडी प्रवर्द्धन कार्यक्रम**

दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिकाको कृषि तथा पशुन्छीजन्य व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्याविधि,२०७९ को बुदा नम्बर ६(घ) बमोजिम खण्ड (ग) बमोजिमको स्थलगत प्राबिधिक प्रतिवेदन सहित नगरपालिकाले तोकिएको छनौट समिति मार्फत दफा ५ को खण्ड (ख) बमोजिमको मापदण्ड अनुसार उपयुक्त अनुदानग्राही छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ।तस्तै सोहि कार्यविधिको बुदा नम्बर ५ मा अनुदान वितरण प्रक्रियाको व्यवस्था रहेको छ। यस कार्यविधि बमोजिम उपयुक्त लाभग्राहीको छनौटको लागि पालिकाको लाभग्राही छनौट समितिले विभिन्न १० सुचाङ्कहरुको विकास गरी प्राविधिक मुल्याङ्कन समेत गरेको देखिन्छ। उक्त मुल्याङ्कन उल्लेख गरेका सुचाङ्कको मुल्याङ्कन गरी अङ्क दिदाँ सोलाई पुष्टि गर्ने कुनै प्रमाण कागजात समेन संलग्न गरेको देखिएन। साथै उक्त मुल्याङ्कनबाट प्राप्त गरेको अङ्कको

आधारमा अनुदान रकम उपलब्ध गराउनुपर्नेमा कम अङ्क प्राप्त गरेकोलाई बढी रकम, बढी अङ्क प्राप्त गरेको लाभग्राहीलाई कम रकम र समान अङ्क प्राप्त गरेको लाभग्राहीलाई फरक फरक अनुदान रकम भुक्तानी गरेको देखिन्छ। यसबाट अनुदान ग्राहीलाई अनुदान रकम उपलब्ध गराउँदा अवलम्बन गरेको विधि,मापदण्ड र प्रक्रियाको सम्बन्धमा विश्वस्त हुन सकिएन साथै लाभग्राहीले उक्त अनुदान रकमको पुर्ण एवम प्रभावकारी उपयोग गरेको सम्बन्धमा समेत विश्वस्त हुन नसकिएकोले उक्त अनुदान रकम उपलब्ध गराउँदा अवलम्बन गरेको विधि,प्रक्रिया र मापदण्डको खुलासा गरी सोको पुर्ण एवम प्रभावकारी कार्यान्वियन गर्ने र सोको उपयोगको सम्बन्धमा अनुगमन गरी अनुदान उपयोगको सम्बन्धमा प्रतिवेदन तयार गरी पालिका विश्वस्त हुनुपर्ने देखिन्छ ।

सि.न.	मिति	भौ,न	फर्मको नाम	भुक्तानी रकम रु.	मुल्याङ्कन समितिको अङ्क
१	२०८२/ ०१/ ०५	१२१	विजय खर्क पशुपालन कृषक समुह	६,२४,०००.००	७२
२	२०८२/ ०१/ ०५	१२२	नातिकाजि कृषी तथा पशुफर्म -	९६,०००.००	७०
३	२०८२/ ०२/ २१	१६०	मनोज कृषी तथा पशुफर्म	१,९२,०००.००	७१
४	२०८२/ ०२/ २१	१६२	बाम्राङ कृषी सहकारी संस्था	२,८८,०००.००	७१
५	२०८२/ ०२/ २६	१६७	चारसले दाप्सा कृषक समुह वडा न.४	५,६६,२७०.००	७२
६	२०८२/ ०२/ २७	१६९	बझुवागढी बहुउदेश्यिय कृषी तथा पशुपछी फार्म	२,१८,६६०.००	७१
७	२०८२/ ०२/ २७	१७१	अनिस बहुउदेश्यीय कृषी तथा पशुपनरछी फर्म	१,९२,०००.००	७१
८	२०८२/ ०३/ १२	१९९	शिरीसे मणीचोक कृषि तथा पशुपक्षी फर्म	२,८८,०००.००	७२
९	२०८२/ ०३/ १२	२००	जनजागरण बहुउदेश्यीय कृषी समुह	४,६९,६४०.००	७१
१०	२०८२/ ०३/ १७	२१५	तित्रिबोटै कल्चुडे टाकुरे कृषक समुह	६,१८,०००.००	७२
११	२०८२/ ०३/ २४	२९२	अल इन वान कृषि बाखा तथा कुखुरा फर्म	२,९९,९००.००	७२
			जम्मा रु.	**३८५२४७०**	

११८ **प्रविधि हस्तान्तरण**

गरिबी निवारणको लागि लद्यु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका,२०७७ को दफा १९(१) बमोजिम कार्यलयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रयोजनको लागि प्रथम चौमासिक अवधिभित्र आवश्यक सेवा प्रदायक संस्था छनौट गरिसक्नुपर्ने र उपदफा २ प्रथम चौमासिक अवधिभित्र कुनै कारणवश सेवा प्रदायक संस्था छनौट हुन नसकेमा त्यसरी सेवा प्रदायक छनौट हुन नसक्नुको उचित आधार र कारण उल्लेख गरी उद्यम विकास समितिको निर्णय बमोजिम कार्यालयले दुई महिना म्याद थप गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले यस वर्ष विभिन्न कार्याक्रम सञ्चालन गरेकोमा निम्न प्रविधि हस्तारण सम्बन्धि कार्यक्रम तोकिएको अवधिभित्र संस्थाको छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको नदेखिएको तथा प्रविधिको निरन्तर उपयोग गरी उद्यमशिलता विकास भएको सम्बन्धमा उद्योग सञ्चालन गरिरहेको उल्लेख गरे तापनि सोको अनुगमन गरी प्रतिवेदन मार्फत एकिन गरेको नदेखिएकोले हस्तान्तरित प्रविधिको दिगो उपयोग र उद्यमशिलता विकास तर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

क स	क्रियाकल्यापहरु	खर्च रकम रु.	लाभग्राही समुह/ व्यक्ति	आ.व.	हालको अवश्था
१	प्रबिधि हस्तान्तरण	१,३४,१५०	महिला उधमि संघ दिक्तेल	२०८१।०८२	उधयोग संचालन गरिरहेको
२	प्रबिधि हस्तान्तरण	१,३६,०००	महिला उधमि संघ दिक्तेल	२०८०।०८१	उधयोग संचालन गरिरहेको

१११९ **गरिबी निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम**

२६४,२०८२।३।२३ गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ को दफा ४१ मा उद्यमीलाई प्रदान गरिने प्रविधिको कुल रकममा कार्यालयले प्रविधि प्राप्त गर्ने उद्यमीबाट आपूर्तिकर्ताले कबोल गरेको कुल अङ्कको कम्तिमा बीस प्रतिशत रकम जम्मा गर्न लगाई बढीमा असी प्रतिशत रकम मात्र कार्यालयले आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले बाँसबाट सामाग्री निर्माण गर्ने उदेश्यले चाँगुनारायण फाउन्डेसनसंगको सहकार्यमा ३० जनालाई तिन महिने तालिम सञ्चालन गरेको देखिन्छ। उक्त तालिमको लागि पालिकाले रु.६२४२२५।०० र चाँगुनारायण फाउन्डेसनले रु.७२४२२५।०० खर्च गर्ने गरी २०८१।५।१४ मा सम्झौता भएकोमा पालिकाले उक्त कार्यक्रमको सम्झौता बमोजिमको भन्दा रु.२९७०००.०० बढी रकम खर्च (नगरपालिका चालु गोश्वरा भौचर ६६९,२०८२।३।२३ बाट) गरेको छ। लागत अनुमान तयार गरी सम्झौता गरेको तालिममा तोकिए बमोजिमको रकम भन्दा बढी रकम खर्च गरेको रकमले विभिन्न प्रकारका बासँका सामाग्री निर्माणमा प्रयोग हुने औजार खरिद गरी पालिकाको स्टोरमा रहेको पाइयो। उक्त सामाग्री हस्तान्तरण गर्दा निर्देशिकाले तोके बमोजिमको लागत साझेदारी हुने गरी सोको हस्तान्तरण गर्नेतर्फ ध्यान दिदै लागत अनुमान भन्दा बढी खर्च गरेको रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	२,९७,०००

१२० **सपोर्ट अन द स्पोट कार्यक्रम**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टी गर्ने बिल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न गर्नुपर्ने तथा ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल भरपाई, कागजात समावेश रहे नरहेको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यहोरा उल्लेख छ। पालिकाले गो भौ नं ६६१।२०८२।३।२३ बाट जनतालाई सुनौ र सपोर्ट अन द स्पट उपमेयर कार्यक्रम वापत रु.८०००००।०० बजेट खर्च लेखेको पाइयो। विभिन्न ६ प्रकारका उद्देश्य राखेको यस कार्यक्रमको विभिन्न व्यक्तिलाई नगद तथा जिन्सी सहयोग भएकोमा निम्नानुसारको नगद भुक्तानीमा सम्बन्धित व्यक्तिलाई नगद सहयोग गर्नुको प्रयोजन खुलेको पाइएन भने श्रेस्तासाथ निजहरुले अनुदान तथा सहयोगको लागि पेश गरको निवेदन समेत पाइएन। अतः कार्यविधिको उद्देश्य अनुरुप निजहरु नगद सहयोग पाउन योग्य भएको प्रमाण तथा नगद सहयोग पाउनुको प्रयोजन तथा निजहरुको माग निवेदन पेश हुनुपर्ने अन्यथा खर्च लेखेको निम्नानुसारको रकम सम्बन्धितबाट असूल हुनुपर्ने रु.

क्रम संख्या	भुक्तानी पाउनेको नाम	भुक्तानी रकम	कैफियत
१	खगेन्द्र जोशी	५००००	निवेदन नभएको, प्रयोजन नखुल्ने
२	गुणराज सैजु	५००००	निवेदन नभएको, प्रयोजन नखुल्ने
	जम्मा	**१०००००**	

प्रमाण पेश नगरेको	१,००,०००

१२१ **नाफामूलक निजी स्वास्थ्य संस्थालाई अनुदान**

नाफामूलक निजी स्वास्थ्य संस्थालाई अनुदानः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा वितरणमूखी खर्चलाई नियन्त्रण गर्दै संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकमलाई स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पूँजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ। यसबाट संस्थालाई अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन। पालिकाले देहायका गो.भौ.नं. र मितिबाट विभिन्न नाफामूलक संस्था तथा नाफाबाट सेयरधनीलाई लाभांश वितरण गर्ने सहकारी संस्थालाई कम्प्युटर खरिद, फर्निचर खरिद लगायतका कार्यालय सामाग्री खरिद तथ कार्यालय व्यवस्थापन कार्यको लागि रकम भुक्तानी दिएको देखियो। यसरी स्थानीय सरकार संचालन ऐनले तोकेकोभन्दा फरक हुनेगरी नाफामूलक संस्थालाई यस किसिकको अनुदान दिएको निम्नानुसारको रकम सम्बन्धित संस्थाबाट असूल हुनुपर्ने रु.

क्रम संख्या	गो भौ नं. मिति	संस्थाको नाम	भुक्तानी रकम	कैफियत
१	६५०।२०८२।३।२२	डाइनामिक अनुसन्धान तथा परामर्श फाउण्डेशन	४९२४००	ल्यापटप खरिद
२	६६०।२०८२।३।२३	रुपाकोट सूचना तथा संचार सहकारी संस्था लि	४९४०००	कम्प्युटर ल्यापटप लगायत खरिद
३	६९२।२०८२।३।२४	कोलेबारी कृषक सहकारी	३४६०००	अल इन वान विजनेस हव प्रा ली लाई सामग्री खरिदको भुक्तानी
जम्मा			**१३३२४००**	

असुल गर्नुपर्ने	१३,३२,४००

१२२ **पशुपालनमा अनुदानको विवरण**

प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सशर्त वित्तीय हस्तान्तरित भएका पशु तथा मत्यविकास कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्याविधि,२०८१ को दफा १२(४) बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयले सार्वजनिक जानकारीको लागि अनुदानग्राहिको विवरण नियमित अद्यावधिक गरी प्रकाशन तथा सार्वजनिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।साथै कार्यविधिमा कार्यक्रम सञ्चालन विधि/क्रियाकलाप/न्यूनतम मापदण्ड/प्रासाङ्गिक विषय/अनुदानको सिमा लगायतको सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छ।पालिकामा यस वर्ष सञ्चालन गरेका निम्न कार्यक्रममा लाभग्राहीको छनौट विधि, मापदण्ड, आधार, मुल्याङ्कन, उक्त कार्यक्रमको लागि तोकिए बमोजिमको लागत अनुमान र सार्वजनिक सुचना आव्हान मार्फत आवेदन संकलन गरी उपयुक्त लाभग्राही छनौट गरी विगत वर्षहरुमा प्रदान गरेको लाभग्रिलाई यस वर्ष प्रदान नगर्ने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्नेमा पालिकाले यस वर्ष पशु तर्फ सञ्चालन गरेका विभिन्न कार्यक्रममा उक्त कार्यविधिको पुर्ण पालना गरेको नदेखिएकोले आवश्यक मापदण्ड तयार गरी उपयुक्त लाभग्राहिको छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र अनुदान प्राप्त लाभग्राहीको विवरण सार्वजनिकरण गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	खर्च रु.	साझेदारी रु.	समुह/ व्यक्ति/ फर्म	स्रोत
१.	मान्केश्वर मजन कृतन कृषि समुह वडा नं.१४	२०००००	६७०००	समुह	आन्तरिक स्रोत
२.	सूर्यज्योति कृषि सहकारी संस्था वाखा तथा वंगुर पालन योजना निर्मलीडाँडा	२७५०००	६७०००	सहकारी	आन्तरिक स्रोत
३.	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि व्यवसायिक पशुपालन कार्यक्रम दोर्पा	१३०००००	४३४०००	सहकारी	आन्तरिक स्रोत
४.	वंगुर तथा वाखापालन कार्यक्रम वडा नं. २	८०००००	२६७०००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
५.	**पाडापाडी प्रवर्द्धन कार्यक्रम**				
क.	अनिश वहुउद्धेश्यीय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	२०००००	६७०००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
ख.	वाम्राङ कृषि सहकारी संस्था लि.	३०००००	१०००००	सहकारी	आन्तरिक स्रोत
ग.	मनोज कृषि तथा पशु फर्म	२०००००	६७०००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
घ.	मझुवागढी वहुउद्धेश्यीय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	२५००००	८४०००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
ङ.	नातीकाजी वहुउद्धेश्यीय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१०००००	३४०००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
च.	विजयखर्क पशुपालन कृषक समुह	६५००००	२१७०००	समुह	आन्तरिक स्रोत
छ.	जनजागरण वहुउद्धेश्यीय कृषि समुह	५०००००	१६७०००	समुह	आन्तरिक स्रोत
ज.	चारसले दाप्सा कृषक समुह	६०००००	२०००००	समुह	आन्तरिक स्रोत
झ.	सिरिसे मणिचोक कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३०००००	१०००००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
ट.	अल इन वान कृषि वाखा तथा कुखुरा फर्म	५०००००	१६७०००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
६	**वाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम**				
क.	निरम कृषि नर्सरी तथा पशुपंक्षी फर्म	४०००००	१३४०००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
ख.	ल्हानाम्सा तामाङ्ग कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	२०००००	६७०००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
७	**वंगुर प्रवर्द्धन कार्यक्रम**				
क.	राहुल वहुउद्धेश्यीय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	३०००००	१०००००	फार्म	आन्तरिक स्रोत
ख.	नमुना विसाउने वंगुर फर्म	२०००००	६७०००	फार्म	आन्तरिक

					स्रोत
८	**गाई/ भैसी स्रोत केन्द्र कार्यक्रम**				
क.	होराखाली कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	५०००००	५०००००	फार्म	संघिय स्रोत
९.	**गाई/ भैसी पकेट विकास कार्यक्रम**				
क.	खेटाङ्ग लाईभष्टक एजुकेशन रिर्सच एण्ड टेर्निङ्ग प्रा.लि.	१३०००००	१३०००००	फार्म	संघिय स्रोत
क.	त्रिशत्ति वहुउद्धेश्यीय कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	१२०००००	१२०००००	फार्म	संघिय स्रोत

१२३ **सामाजिक सुरक्षातर्फ**

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत भत्ता वितरण गर्दा सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५, सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७६, सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि-२०७७ लगायतको प्रावधान बमोजिम गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। कार्यविधिले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्येक बर्ष लगत अध्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत वितरण गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ।पालिकाले पाँच वटा बैङ्कमार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दै आएको छ ।पालिकालाई सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको लागि यो वर्ष संघीय सरकारबाट रु.२३३८९५००० बजेट प्राप्त भएकोमा रु.२३३०३६६२७ कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयको IPFMS बाट सोझै लाभग्राहीको खातामा जम्मा हुने गरी इएफटि गरेको छ।यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु देहाय वमोजिम रहेका छन:

१२३.१ सार्वजनिक सुनुवाई: सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को बँदा न. ३४ मा स्थानीय तहले भुक्तानी गरेको रकम र बुझिलिनेहरुको नामावली स्थानीय तहका कार्यालयका अतिरिक्त सम्बन्धित वडा कार्यालयमा समेत सार्वजनिक गर्नुपर्ने र वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा एक पटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्नेछ। सार्वजनिक सुनुवाईमा प्राप्त गुनासो तथा सुझावहरु मध्ये आफुले सक्ने कुराहरु सम्बोधन गरी नसकिने खालका सुझाव तथा गुनासाहरु सम्बोधनका लागि स्थानीय तह कार्यालयमा पठाउनु पर्नेमा सो गरेको पाइएन। सुनवाई नगरी लाभग्राही सूची अनुसार भत्ता वितरण गरेको छ। आगामी दिनमा कार्यविधिको पालना गरी भत्ता वितरण गर्नुपर्दछ।

१२३.२ **पारदर्शिता र जवाफदेहिता** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को बुँदा नं. ३२ अनुसार स्थानीय तहहरुको कार्यालयले सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी जानाकारी (लाभग्राहीको नाम दर्ता तथा नविकरण प्रकृया, भत्ताको दर, प्राप्त हुने वैंक र लाभग्राहिले पुरा गर्नुपर्ने प्रकृया) स्थानीय सामाजिक संस्था, गैरसरकारी संस्था, सामाजिक परिचालनमा संलग्न संस्थाहरुको सहयोग लिएर अनिवार्य रुपमा प्रचार प्रसार गर्नुपर्ने र यस सम्बन्धी सूचना स्थानीय एफ एम लगायतका संचार माध्यमहरुबाट प्रचार प्रसार गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने र सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहिहरुको नाम नामेसी सम्बन्धित स्थानीय तहको वेभ साइटमा राख्नुपर्नेमा सो पालना गरेको पाइएन । यसले गर्दा भत्ता वितरण पारदर्शी ढङ्गबाट भएको छ भनि एकिन हुने अवस्था देखिएन। कार्यविधिमा भएको व्यवस्थाको पालना गर्नेगराउने तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।

१२३.३ **सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको तुलना**- यस पालिकामा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ र आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा देहाय अनुसारका लाभग्राही रहेको देखियो ।

सि.नं.	लाभग्राही वर्ग	भत्ता दर (मासिक)	२०८०।८१ मा रहेका लाभग्राहीको संख्या (औसत ४ त्रैमासिकको)	२०८१।८२ मा रहेका लाभग्राहीको संख्या (औसत ४ त्रैमासिकको)
१	ज्येष्ठ नागरिक (६८ वर्ष माथि)	४०००	३५८४	३३९२
२	ज्येष्ठ नागरिक दलित	२६६०	२५८	२५६
३	ज्येष्ठ नागरिक एकल महिला	२६६०	३४४	३१२
४	विधवा	२६६०	५२६	५७१
५	पूर्ण अपाङ्ग	३९९०	१७६	१९९
६	अति अशक्त अपाङ्ग	२११६	३०४	३४२
७	दलित बालवालिका	५३२	४२७	३८९
	जम्मा लाभग्राही संख्या		५६१९	५७६१
	जम्मा खर्च रकम		२२४६६७४०८	२३३०३६६२७

पालिकामा सामाजिक सुरक्षा वापत आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा रु. २२४६६७४०८ खर्च भएकोमा आ.व. २०८१।८२ मा रु. २३३०३६६२७ खर्च भएको देखिन्छ । गत वर्षको तुलनामा यो वर्ष औसतमा १४२ जना लाभग्राहीको संख्या बृद्धि भई रु.८३६९२१९ बढी खर्च भएको छ भने खर्च रकम ३।७३ प्रतिशतले बृद्धि भएको देखिन्छ।

१२३.४ **लगत कट्टाको अभिलेख:**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-१९** को निर्णयले रू **०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

१२३.५ **एक आर्थिक वर्षमा एक पटक पनि रकम नझिकेका लाभग्राहीको विवरण-** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि,२०७७ को बँदा न. २६(३) मा एक आर्थिक वर्षमा एकपटक पनि रकम नझिकेका लाभग्राहीको विवरण सेवा प्रदायक बैंकबाट अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा प्राप्त गरी त्यस्ता लाभग्राहीका सम्बन्धमा स्थानीय तहले आवश्यक छानविन गरी कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएको वा कुनै कारणले भत्ता प्राप्त गर्न योग्य नभएको पाईएमा सम्बन्धित बैंकबाट लगत कट्टा हुने मिति सम्मको रकम सम्बन्धित हकवालालाई भुक्तानी गरी सो मिति भन्दा पछिको रकम फिर्ता गरी संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले सो बमोजिम विवरण प्राप्त गरेको देखिएन। कार्यविधिमा भएको व्यवस्था बमोजिम सेवाप्रदायक बैंकबाट अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा विवरण प्राप्त गरी लाभग्राही विवरण अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।

१२३.६ **सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण:** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को बँदा न. २२ अनुसार अनुसूची ६ बमोजिमको ढाँचामा पालिकाले वैङ्क सँग सम्झौता गरी पालिकामा रहेकोमा १५ वडाहरुको सामाजिक सुरक्षा भत्ता राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, सालपा विकास बैंक, ग्लोबल आई.एम.ई बैंक, ज्योति विकास बैंक र प्रभु बैंक बाट वितरण गराउदै आएको छ। कोलेनिकाको CGAS प्रणालीको प्रतिवेदनमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत रु. २३३०४५२९७ भुक्तानी गरेको देखिपनि पालिकाले तयार गरेको विवरण अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण व्यवस्थापन प्रणालीमा रु. २३३५५७३४२ निकासा अनुरोध पठाएको छ।पालिकाबाट तयार गरेको फरवार्ड फिड अनुसार यस वर्ष अन्य जेष्ठ नागरिक, जेष्ठ नागरिक दलित, ज्येष्ठ एकल महिला, विधवा, पूर्ण अपाङ्ग, अतिअसक्त अपाङ्ग र दलित बालबालिका बर्गमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण देहाय अनुसार छ ।

लाभग्राही प्रकार	पहिलो त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक		जम्मा औसत संख्या	रकम
	संङ्ख्या	वितरण गरेको रकम	संङ्ख्या	वितरण गरेको रकम	संङ्ख्या	वितरण गरेको रकम	संङ्ख्या	वितरण गरेको रकम		
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	३६४२	४३५०६६१६	३६७९	४३९४२१७२	३७१६	४४३३३३०२	३७३२	४४५९५७६५	३३९२	१७६३७७८५५
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२५६	२०१०९६०	२५९	२०४२८८०	२५५	२०२९५८०	२५३	२०१३६२०	२५६	८०९७०४०
जेष्ठ नागरिक एकल महिला	३२४	२५८०२००	३१६	२५१६३६०	३०६	२४३३९००	३०२	२३९९३२०	३१२	९९२९७८०
विधवा	५५९	४४०४९६०	५६७	४४८७४२०	५६९	४५२४६६०	५८८	४६३८०९६	५७१	१८०५५१३६
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	१९३	२३१०२१०	१९९	२३८२०३०	२०१	२३९२४०४	२०४	२४४१८८०	१९९	९५२६५२४
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	३४०	२१३८६४०	३४०	२१६४१७६	३४३	२१७६९४४	३४४	२१८९७१२	३४२	८६६९४७२
दलित बालबालिका	३८७	५९९३४७	४००	६०७००९	३८१	५८९५५९	३८७	५९३५७५	३८९	२३८९४९०
जम्मा	५७०१	५७५५०९३३	५७६०	५८१४२०४७	५७७१	५८४८०३४९	५८१०	५८८७१९६८	५७६१	२३३०४५२९७

१२३.७ **सामाजिक सुरक्षा मौज्दात तथा हिसाब भिडान-** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ४ को बुँदा नं. १४ मा स्थानीय तहले प्रविष्ट गरेको अद्यावधिक एम.आई.एस लगतका आधारमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम निकासा पाउने र परिच्छेद ५ को बुँदा नं. २१ मा भत्ता रकम बैंक मार्फत वितरण गर्नुपर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था छ। सोही कार्यविधिको अनुसूची १० को शर्त नं ६ र ७ मा बैंकले तोकिएको ढाँचामा लाभग्राहीको खातामा भत्ता वितरण गरेको विवरण खुल्ने रिभर्स फिड पालिकालाई उपलब्ध गराउनुपर्ने समेत व्यवस्था रहेको छ। लाभग्राहिको अद्यावधिक विवरण अनुसार सफल हुन नसकेको भुक्तानीको एकिन गरी सोको हिसाब मिलान गर्नुपर्दछ।सामाजिक सुरक्षा भत्ता त्रैमासिक रुपमा उपलब्ध गराईने भएकाले लगत कट्टा भएका लाभग्राहीको खातामा लगत कट्टा भएको मिति भन्दा पछाडि पनि भुक्तानी हुनसक्ने भएकाले बैँक बाट सो रकम फिर्ता गर्नुपर्ने विवरण माग गरिएको मा फिर्ता गर्नुपर्ने रकम रु.१७११९१ (लेखापरीक्षणको क्रममा) फिर्ता गरी थप बाँकी नरहेको बैँक र पालिकाको भनाई रहेको छ। यस सम्बन्धमा थप यकिन गरी सो प्रकृतिको रकम फिर्ता गर्ने तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ साथै कार्यविधि अनुसार बैँकले विवरण उपलब्ध गराउने तथा पालिकाले अद्यावधिक विवरण अनुसार हिसाब फरफारक गर्नु पर्दछ ।

१२३.८ **निष्कृय खाता:** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ बँदा न. २६(३) मा एक आर्थिक बर्षसम्म एकपटक पनि रकम नझिकेका लाभग्राहीको विवरण सेवा प्रदायक बैँकबाट अनुसुची ११ बमोजिमको ढाँचामा प्राप्त गरी त्यस्ता लाभग्राहीका सम्बन्धमा स्थानीय तहले आवश्यक छानबिन गरी कुनै लाभग्राहीको मुत्यू भएको वा कुनै कारणले भत्ता प्राप्त गर्न योग्य नभएको पाईएमा सम्बन्धित बैँकबाट लगत कट्टा हुने मिति सम्मको रकम सम्बन्धित हकवालालाई भुक्तानी गरी सो मिति भन्दा पछिको रकम फिर्ता गरी संघीय संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने छ भनी उल्लेख गरेको छ। यस पालिकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने राष्ट्रिय वाणिज्य बैँक, प्रभु बैँक, सालपा विकास बैँक, ग्लोबल आई एम ई बैँक र ज्योती विकास बैँक शाखा कार्यालयमा रहेका निष्कृय खाता भएका लाभग्राहीहरुको विवरण माग गर्दा राष्ट्रिय वाणिज्य बैँकमा १६ जना लाभग्राहीको रु. ४१२३५ सालपा विकास बैँकमा ३०९ जनाको रु.६२६७०० र ग्लोबल आ एम ई बैँकमा ३४ जनाको रु.१४६००९ रकम गरी ३५९ जनाको रु.८१३९४४ रकम डोरम्याट गएको देखिन्छ। सो लाभग्राहीहरुको सम्बन्धमा पालिकाले सुक्ष्म तरिकाले छानबिन र थप यकिन गरी बैँकमा निष्कृय भई रहेको वा डोरम्याटमा गएका लाभग्राही खाताको सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम संघीय संचित कोष फिर्ता गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	८,१३,९४४

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८१/८२

कार्यालय र स्थान : दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका, खोटाङ , दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका , खोटाङ

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
लेखा प्रमुख	नवराज रिजाल	२०७५-१२-०१	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
७,४४६,५७६	२५,१३७,६९६	१२,५५८,६६१	०	०	०
				प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजू रु.	४५,१४२,९३३
				प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फछ्र्यौट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.	३,८९१,१३३
				संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजू रु.	०
				लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजू रु.	४१,२५१,८००

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		३९२६६४८३	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	६५२६५३४००	चालु खर्च	६२३५१३४८५
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१०४१२६०००	पूँजीगत खर्च	२४०३६१४१८
राजश्व बाँडफाँट	१४५८१८४९४	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	३३३७२४२५९
आन्तरिक आय	१६३३८३९४		
अन्य आय	२९१८०८०६५		
कुल आय	१२१०७४४३५३	कुल खर्च	११९७५९९१६२
बाँकी मौज्दात		५२४११६७४	

अनुसूची - २

बेरूजु दफा २.१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (बजेट र गैरबजेट निकाय)								
क्र.स./आर्थिक सङ्केत	विवरण	टिप्पणी नं	चालु आ.ब.को कारोबार			गत आ.ब. को कारोबार		
			नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा	नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति							
११०००	कर		१५,६२,९६,६२७.५७	०	१५,६२,९६,६२७.५७	१४,३७,१५,०७८.३९	०	१४,३७,१५,०७८.३९
१३०००	अनुदान		६९,६४,४८,४१७.१०	०	६९,६४,४८,४१७.१०	६६,६९,५०,२७१.८९	०	६६,६९,५०,२७१.८९
१४०००	अन्य राजस्व		१,०२,११,७८०.२८	०	१,०२,११,७८०.२८	६०,५४,७९४.४८	०	६०,५४,७९४.४८
१५०००	विविध प्राप्ति		६,५१,२०२.००	०	६,५१,२०२.००	१२,१६७.८०	०	१२,१६७.८०
क	**कुल जम्मा प्राप्ति**		८६,३६,०८,०२६.९५		८६,३६,०८,०२६.९५	८१,६७,३२,३१२.५६		८१,६७,३२,३१२.५६
३	चालु		६२,३५,१३,४८५.१७	०	६२,३५,१३,४८५.१७	६०,०५,१६,२१९.६६	०	६०,०५,१६,२१९.६६
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा		३८,५७,९७,९६४.००	०	३८,५७,९७,९६४.००	४०,२२,५९,९१७.५८	०	४०,२२,५९,९१७.५८
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग		२२,३२,७०,६९१.१७	०	२२,३२,७०,६९१.१७	१८,७३,१३,०९४.०८	०	१८,७३,१३,०९४.०८
२७०००	सामाजिक सुरक्षा		१,२९,४८,६८०.००	०	१,२९,४८,६८०.००	९९,४५,०८८.००	०	९९,४५,०८८.००
२८०००	अन्य खर्च		१४,९६,१५०.००	०	१४,९६,१५०.००	९,९८,१२०.००	०	९,९८,१२०.००
४	पूंजीगत		२४,०३,६१,४१८.००	०	२४,०३,६१,४१८.००	२४,१९,३०,२६०.००	०	२४,१९,३०,२६०.००
३१११०	भवन तथा संरचना		३,०९,८३,९५०.००	०	३,०९,८३,९५०.००	३,२६,१३,८३०.००	०	३,२६,१३,८३०.००
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स		७१,५६,२६०.००	०	७१,५६,२६०.००	२,०२,२३,३६०.००	०	२,०२,२३,३६०.००
३११३०	अन्य पूँजीगत खर्च		१,१०,५८,३१०.००	०	१,१०,५८,३१०.००	१,१६,०५,२६०.००	०	१,१६,०५,२६०.००
३११५०	सार्वजनिक निर्माण		१८,९५,१६,०१८.००	०	१८,९५,१६,०१८.००	१७,५७,०३,९१०.००	०	१७,५७,०३,९१०.००
३११६०	निर्मितसरचनाको सुधार खर्च		०	०	०	३,००,०००.००	०	३,००,०००.००
३११७०	पूँजीगत सुधार खर्च		१६,४६,८८०.००	०	१६,४६,८८०.००	१४,८३,९००.००	०	१४,८३,९००.००
ख)	**कुल जम्मा भुक्तानी**		८६,३८,७४,९०३.१७		८६,३८,७४,९०३.१७	८४,२४,४६,४७९.६६		८४,२४,४६,४७९.६६
ग)	**बचत /कमी (ग = क-ख)**		(२,६६,८७६.२२)		(२,६६,८७६.२२)	(२,५७,१४,१६७.१०)		(२,५७,१४,१६७.१०)
घ)	**धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्दातको थप/घट (+/-)**		१,३४,१२,०६७.००		१,३४,१२,०६७.००	४०,९१,८७७.५०		४०,९१,८७७.५०
घ.१)	**कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी**							
ङ)	**यस आ.ब.को नगद तथा बैंक मौज्दात (बचत/(कमी)) (ङ= ग+घ)**		१,३१,४५,१९०.७८		१,३१,४५,१९०.७८	(२,१६,२२,२८९.६०)		(२,१६,२२,२८९.६०)
च)	**गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्दात**		३,९२,६६,४८३.४८		३,९२,६६,४८३.४८	६,०८,८८,७७३.०८		६,०८,८८,७७३.०८

छ)	विनिमय नाफा/घाटा तथा अन्य समायोजन							
ज)	आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्दात (ज= ङ+च+छ)		५,२४,११,६७४.२६		५,२४,११,६७४.२६	३,९२,६६,४८३.४८		३,९२,६६,४८३.४८

बेरूजु दफा ४९ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -४

सि.नं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	बालविकास	प्राथमिक तहमा स्वीकृत दरबन्दी	प्राथमिक तह राहत	निमावि स्वीकृत दरबन्दी	निमावि राहत	मावि तह स्वीकृत दरबन्दी	मावि तह राहत	उमाशि राहत	कर्मचारी	लेखापाल	जम्मा	बालविकास	कक्षा १- ५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	बालविकास देखि १२ कक्षा सम्म	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात
१	विद्योदय मावि दोर्पा		१	५		३		४	१	२	१	१	१८	६	३८	६९	५९	०	१७२	१०
२	अन्पुर्ण मावि दोर्पा		१	३	२		२		३		१	१	१३	३७	१२५	६१	३३		२५६	२०
३	विद्योदय आवि छिताताल			४	१		१				१		७		९१	४१			१३२	१९
४	शितला आवि बुवासुङ			३		३					१		७		२४	७			३१	४
५	दोबेला आवि दोबेला		१	४		१	१				१		८	१५	५४	११			८०	१०
६	शेतीशितला आवि खावाडाँडा दोर्पा		१	३							१		५	६	३९				४५	९
७	बालबालीका आवि कर्कले दोर्पा			४							१		५		३०				३०	६
८	सिंहदेवी आवि दोर्पा			०	२						१		३		९				९	३
९	जालपा देवी आवि तमाह दोर्पा		१		२						१		४	८	४६				५४	१४
१०	जालपा आवि भिरबारी दोर्पा		१		२						१		४	८	२५				३३	८
११	जनता आवि दुम्ली दोर्पा		१	३							१		५	६	३५				४१	८
१२	बालबालीका आवि लामिडाँडा			१							१		२		८				८	४
१३	मनोकामना जनकल्याण मावि निर्मलीडाँडा		१	४		३		४	१	२	१	१	१७	१२	६३	३६	१९	२७	१५७	९
१४	महेन्द्रोदय मावि निर्मलीडाँडा		१	५			१				१		८	९	५१	४९	३०		१३९	१७
१५	पेलुङ आवि निर्मलीडाँडा		१	२							१		४	६	११				१७	४
१६	मुलाबारी आवि निर्मलीडाँडा			३							१		४		१४				१४	४
१७	बोहोरीडाडा आवि निर्मलीडाँडा			१							१		२		१३				१३	७
१८	कालीका मावि नेर्पा		१	४		३		१	३		१	१	१४	१४	७७	८०	६६		२३७	१७
१९	जनता आवि नेर्पा		१	४	१		१				१		८	१०	४९	२४			८३	१०
२०	जनजागृती आवि नेर्पा			३							१		४		१५				१५	४
२१	निरौली आवि नेर्पा		१	२	१						१		५	९	४०				४९	१०
२२	साकेला आवि नेर्पा		१	२	१						१		५		३				३	१
२३	रामपुर आवि नेर्पा			२	२						१		५	६	२१				२७	५
२४	नेर्पा आवि नेर्पा			२							१		३	६	१०				१६	५
२५	बालकन्या आवि तालखर्क			१							१		२		२४				२४	१२
२६	हिमालय मावि सोल्मा			५	१		२				१		९		४८	४९			९७	११

२७	जनजागृती मावि सोल्मा			३							१		४		२२	३६	२८	२२	१०८	२७
२८	कालीका आवि सोल्मा		१		२						१		४	४	२१				२५	६
२९	पञ्च मावि दिक्तेल		२	७	३	३	१	१	३		१	१	२२	१७	५७	५५	५४	४९	२३२	११
३०	पुनस्थापित प्रावि दिक्तेल		१	२	१						१		५	९	२९				३८	८
३१	सरस्वती आवि दिक्तेल		१	६		१	१				१		१०	१३	३८	२३			७४	७
३२	सरस्वती मावि दिक्तेल		१	८		७		१२		२	१	१	३२	१०	१९३	३७३	४५८	४४१	१४७५	४६
३३	सिद्धेश्वरी निमावि दिक्तेल		१	५	१		१				१		९	६	५७	३९			१०२	११
३४	युवावर्ष प्रावि दिक्तेल		१	३							१		५	७	२०				२७	५
३५	बालविकास प्रावि वाम्राङ्		१	१							१		३	५	१२				१७	६
३६	बसन्तपञ्चमी प्रावि वाम्राङ्		१	२							१		४	६	१५				२१	५
३७	जनता प्रावि वाम्राङ्		१	२	१						१		५		३०				३०	६
३८	सावित्रा मावि वाम्राङ्		१	४		४			३		१	१	१४	६	३४	३९	३६		११५	८
३९	सिद्धशेवरी आवि वाम्राङ			३							१		४		१७				१७	४
४०	सुर्केडाँडाँ निमावि वाम्राङ्		१	४			३				१		९		५३	२५			७८	९
४१	बालज्योति प्रावि खाल्ले		१	१	१						१		४	७	२४				३१	८
४२	बसन्त प्रावि खाल्ले		१		३						१		५	७	३७				४४	९
४३	कालिका प्रावि खाल्ले			४							१		५		४४				४४	९
४४	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र प्रावि खाल्ले		१	५							१		७	१६	७६				९२	१३
४५	सगरमाथा प्रावि खाल्ले		१	३							१		५	१२	४३				५५	११
४६	शितला मावि खाल्ले		१	५		३	१	१	२		१	१	१५	७	३८	४६	३२		१२३	८
४७	बालविकास प्रावि लफ्याङ्		१	३							१		५	७	३०				३७	७
४८	जनचेतना आवि लफ्याङ		१	५	२		१				१		१०	७	३६	८			५१	५
४९	श्री मावि लफ्याङ्		३	६		३	१	२	१		१	१	१८	१७	७२	११५	९६	३४	३३४	१९
५०	साल्पीदेवी प्रावि लफ्याङ्		१		४						१		६	१३	५७				७०	१२
५१	शारदा प्रावि लफ्याङ्		१	३							१		५	१३	३३				४६	९
५२	चम्पावती मावि विजयखर्क		१	४	२	३			३		१	१	१५	६	४८	४७	३७	१०	१४८	१०
५३	पञ्चकन्या मावि विजयखर्क		१	५	१		३		१	२	१	१	१५	७	५८	५२	४७	४३	२०७	१४
५४	साकेला आवि विजयखर्क		१	३							१		५	३	२४				२७	५
५५	जनचेतना आवि विजयखर्क		१	२	१						१		५	६	२८	२६			६०	१२

५६	पारुहाँङ आवि विजयखर्क		१		२						१		४	२	२३				२५	६
५७	चम्पावती मावि बुइपा		१	६		५		५		२	१	१	२१	११	७०	११५	१०८		३०४	१४
५८	जगदम्बा मावि बुइपा		१	५	१		३	१			१	१	१३	१७	५९	३१	२६		१३३	१०
५९	तिनधारे आवि बुइपा			३							१		४		३१				३१	८
६०	पिपलडाँडा आवि बुइपा		१	३							१		५	८	३२				४०	८
६१	पञ्चकन्या प्रावि बुइपा			३							१		४		१७				१७	४
६२	सहयोगी प्रावि बुइपा		१	३							१		५	९	२४				३३	७
६३	सहकला प्रावि बुइपा		१	३							१		५	२	२४				२६	५
६४	जनगगनचुम्बी आवि बुइपा				२						१		३		१६				१६	५
६५	जनचेतना आवि बुइपा		१		१						१		३	६	२८				३४	११
६६	जाल्पा मावि नुनथला		१	६	१	३			३		१	१	१६	८	५९	४६	४५		१५८	१०
६७	पञ्चकन्या प्रावि नुनथला			१	२						१		४		२९				२९	७
६८	पुङ्लुङ् प्रावि नुनथला										१		१		१९				१९	१९
६९	नवज्योति प्रावि नुनथला		१	१							१		३	१३	३८				५१	१७
७०	जनकल्याण प्रावि नुनथला			१	१						१		३		१८				१८	६
७१	नमोबुद्ध आवि नुनथला		१	२							१		४	९	२०				२९	७
७२	जालपा मावि जालपा		१	५	२	३	१	४	२	२	१	१	२२	१८	१४६	११४	७८	४९	४०५	१८
७३	ज्योती मावि जालपा		१	३	३						१	१	९	१८	१४१	६७	५०		२७६	३१
७४	भुमेस्थान आवि जालपा		१	१	३						१		६	८	२१				२९	५
७५	राष्ट्रिय आवि जालपा		१	२							१		४	२	३१				३३	८
७६	जनचेतना आवि जालपा										१		१						०	०
७७	जनता आवि जालपा			१							१		२						०	०
७८	गौतमबुद्ध आवि जालपा		१	२							१		४	११	११				२२	६
७९	कालीका मावि खार्मी		१	४	१	३	१	१	२		१	१	१५	२०	१००	७४	५२	४७	२९३	२०
८०	जालपा आवि खार्मी		१	३			१				१		६	१२	६९	५३			१३४	२२
८१	पार्वती आवि खार्मी		१	४							१		६	११	५१	५			६७	११
८२	जनकल्याण आवि खार्मी		१	२	१						१		५	९	३९				४८	१०
८३	शिखर आवि खार्मी		१	१							१		३	६	२१				२७	९
८५	जगत आवि खार्मी			१							२		३		६६				६६	२२

८६	सरस्वती मावि पाथेका		१	६		३	१		३		२	१	१७	७	९७	११३	९४		३११	१८
८७	लालकन्या आवि पाथेका		१	३	२		१				१		८	१९	८०	२९			१२८	१६
८८	जालपा आवि पाथेका			३	१						१		५		५८	५०			१०८	२२
८९	सहकाली आवि पाथेका		१		१						१		३	८	३०				३८	१३
९०	बालसुधार आवि पाथेका				२						१		३		४४				४४	१५
९२	नवयुवाफुलपाती आवि पाथेका		१	१	१						१		४	९	४२				५१	१३
९३	लालकिरण आवि पाथेका		०		२						१	०	३		२३				२३	८
जम्मा			६७	२४८	६६	५४	२८	३६	३१	१२	९३	१८	६५३						८५७६	१३

बेरूजु दफा १०४ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -५

सि.न.	विद्यालयको नाम	दरबन्दी/ पदपुर्ति											विद्यार्थी संख्या					
		बालविकास	प्राथमिक तहमा स्वीकृत दरबन्दी	प्राथमिक तह राहत	निमावि स्वीकृत दरबन्दी	निमावि राहत	मावि तह स्वीकृत दरबन्दी	मावि तह राहत	उमाशि राहत	कर्मचारी	लेखापाल	जम्मा	बालविकास	कक्षा १- ५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	बालविकास देखि १२ कक्षा सम्म
१	विद्योदय मावि दोर्पा	१	५		३		४	१	२	१	१	१८	६	३८	६९	५९	०	१७२
२	अन्पुर्ण मावि दोर्पा	१	३	२		२		३		१	१	१३	३७	१२५	६१	३३		२५६
३	विद्योदय आवि छिताताल		४	१		१				१		७		९१	४१			१३२
४	शितला आवि बुवासुङ		३		३					१		७		२४	७			३१
५	दोबेला आवि दोबेला	१	४		१	१				१		८	१५	५४	११			८०
६	शेतीशितला आवि खावाडाँडा दोर्पा	१	३							१		५	६	३९				४५
७	बालबालीका आवि कर्कले दोर्पा		४							१		५		३०				३०
८	सिहंदेवी आवि दोर्पा		०	२						१		३		९				९
९	जालपा देवी आवि तमाह दोर्पा	१		२						१		४	८	४६				५४
१०	जालपा आवि भिरबारी दोर्पा	१		२						१		४	८	२५				३३
११	जनता आवि दुम्ली दोर्पा	१	३							१		५	६	३५				४१
१२	बालबालीका आवि लामिडाँडा		१							१		२		८				८
१३	मनोकामना जनकल्याण मावि निर्मलीडाँडा	१	४		३		४	१	२	१	१	१७	१२	६३	३६	१९	२७	१५७
१४	महेन्द्रोदय मावि निर्मलीडाँडा	१	५			१				१		८	९	५१	४९	३०		१३९
१५	पेलुङ आवि निर्मलीडाँडा	१	२							१		४	६	११				१७
१६	मुलाबारी आवि निर्मलीडाँडा		३							१		४		१४				१४
१७	बोहोरीडाडा आवि निर्मलीडाँडा		१							१		२		१३				१३
१८	कालीका मावि नेर्पा	१	४		३		१	३		१	१	१४	१४	७७	८०	६६		२३७

१९	जनता आवि नेर्पा	१	४	१		१				१		८	१०	४९	२४			८३
२०	जनजागृती आवि नेर्पा		३							१		४		१५				१५
२१	निरौली आवि नेर्पा	१	२	१						१		५	९	४०				४९
२२	साकेला आवि नेर्पा	१	२	१						१		५		३				३
२३	रामपुर आवि नेर्पा		२	२						१		५	६	२१				२७
२४	नेर्पा आवि नेर्पा		२							१		३	६	१०				१६
२५	बालकन्या आवि तालखर्क		१							१		२		२४				२४
२६	हिमालय मावि सोल्मा		५	१		२				१		९		४८	४९			९७
२७	जनजागृती मावि सोल्मा		३							१		४		२२	३६	२८	२२	१०८
२८	कालीका आवि सोल्मा	१		२						१		४	४	२१				२५
२९	पञ्च मावि दिक्तेल	२	७	३	३	१	१	३		१	१	२२	१७	५७	५५	५४	४९	२३२
३०	पुनस्थापित प्रावि दिक्तेल	१	२	१						१		५	९	२९				३८
३१	सरस्वती आवि दिक्तेल	१	६		१	१				१		१०	१३	३८	२३			७४
३२	सरस्वती मावि दिक्तेल	१	८		७		१२		२	१	१	३२	१०	१९३	३७३	४५८	४४१	१४७५
३३	सिद्धेश्वरी निमावि दिक्तेल	१	५	१		१				१		९	६	५७	३९			१०२
३४	युवावर्ष प्रावि दिक्तेल	१	३							१		५	७	२०				२७
३५	बालविकास प्रावि बाम्राङ्	१	१							१		३	५	१२				१७
३६	बसन्तपञ्चमी प्रावि बाम्राङ्	१	२							१		४	६	१५				२१
३७	जनता प्रावि बाम्राङ्	१	२	१						१		५		३०				३०
३८	सावित्रा मावि बाम्राङ्	१	४		४			३		१	१	१४	६	३४	३९	३६		११५
३९	सिद्धशेवरी आवि बाम्राङ		३							१		४		१७				१७
४०	सुर्केडाँडाँ निमावि बाम्राङ्	१	४			३				१		९		५३	२५			७८
४१	बालज्योति प्रावि खाल्ले	१	१	१						१		४	७	२४				३१
४२	बसन्त प्रावि खाल्ले	१		३						१		५	७	३७				४४
४३	कालिका प्रावि खाल्ले		४							१		५		४४				४४

४४	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र प्रावि खाल्ले	१	५							१		७	१६	७६				९२
४५	सगरमाथा प्रावि खाल्ले	१	३							१		५	१२	४३				५५
४६	शितला मावि खाल्ले	१	५		३	१	१	२		१	१	१५	७	३८	४६	३२		१२३
४७	बालविकास प्रावि लफ्याङ्	१	३							१		५	७	३०				३७
४८	जनचेतना आवि लफ्याङ	१	५	२		१				१		१०	७	३६	८			५१
४९	श्री मावि लफ्याङ्	३	६		३	१	२	१		१	१	१८	१७	७२	११५	९६	३४	३३४
५०	साल्पीदेवी प्रावि लफ्याङ्	१		४						१		६	१३	५७				७०
५१	शारदा प्रावि लफ्याङ्	१	३							१		५	१३	३३				४६
५२	चम्पावती मावि विजयखर्क	१	४	२	३			३		१	१	१५	६	४८	४७	३७	१०	१४८
५३	पञ्चकन्या मावि विजयखर्क	१	५	१		३		१	२	१	१	१५	७	५८	५२	४७	४३	२०७
५४	साकेला आवि विजयखर्क	१	३							१		५	३	२४				२७
५५	जनचेतना आवि विजयखर्क	१	२	१						१		५	६	२८	२६			६०
५६	पारुहाँङ आवि विजयखर्क	१		२						१		४	२	२३				२५
५७	चम्पावती मावि बुइपा	१	६		५		५		२	१	१	२१	११	७०	११५	१०८		३०४
५८	जगदम्बा मावि बुइपा	१	५	१		३	१			१	१	१३	१७	५९	३१	२६		१३३
५९	तिनधारे आवि बुइपा		३							१		४		३१				३१
६०	पिपलडाँडा आवि बुइपा	१	३							१		५	८	३२				४०
६१	पञ्चकन्या प्रावि बुइपा		३							१		४		१७				१७
६२	सहयोगी प्रावि बुइपा	१	३							१		५	९	२४				३३
६३	सहकला प्रावि बुइपा	१	३							१		५	२	२४				२६
६४	जनगगनचुम्बी आवि बुइपा			२						१		३		१६				१६
६५	जनचेतना आवि बुइपा	१		१						१		३	६	२८				३४
६६	जाल्पा मावि नुनथला	१	६	१	३			३		१	१	१६	८	५९	४६	४५		१५८
६७	पञ्चकन्या प्रावि		१	२						१		४		२९				२९

	नुनथला																	
६८	पुइलुङ प्रावि नुनथला									१		१		१९				१९
६९	नवज्योति प्रावि नुनथला	१	१							१		३	१३	३८				५१
७०	जनकल्याण प्रावि नुनथला		१	१						१		३		१८				१८
७१	नमोबुद्ध आवि नुनथला	१	२							१		४	९	२०				२९
७२	जालपा मावि जालपा	१	५	२	३	१	४	२	२	१	१	२२	१८	१४६	११४	७८	४९	४०५
७३	ज्योती मावि जालपा	१	३	३						१	१	९	१८	१४१	६७	५०		२७६
७४	भुमेस्थान आवि जालपा	१	१	३						१		६	८	२१				२९
७५	राष्ट्रिय आवि जालपा	१	२							१		४	२	३१				३३
७६	जनचेतना आवि जालपा									१		१						०
७७	जनता आवि जालपा		१							१		२						०
७८	गौतमबुद्ध आवि जालपा	१	२							१		४	११	११				२२
७९	कालीका मावि खार्मी	१	४	१	३	१	१	२		१	१	१५	२०	१००	७४	५२	४७	२९३
८०	जालपा आवि खार्मी	१	३			१				१		६	१२	६९	५३			१३४
८१	पार्वती आवि खार्मी	१	४							१		६	११	५१	५			६७
८२	जनकल्याण आवि खार्मी	१	२	१						१		५	९	३९				४८
८३	शिखर आवि खार्मी	१	१							१		३	६	२१				२७
८५	जगत आवि खार्मी		१							२		३		६६				६६
८६	सरस्वती मावि पाथेका	१	६		३	१		३		२	१	१७	७	९७	११३	९४		३११
८७	लालकन्या आवि पाथेका	१	३	२		१				१		८	१९	८०	२९			१२८
८८	जालपा आवि पाथेका		३	१						१		५		५८	५०			१०८
८९	सहकाली आवि पाथेका	१		१						१		३	८	३०				३८
९०	बालसुधार आवि पाथेका			२						१		३		४४				४४
९२	नवयुवाफुलपाती आवि पाथेका	१	१	१						१		४	९	४२				५१

९३	लालकिरण आवि पाथेका	०		२						१	०	३		२३				२३
जम्मा		**६७**	**२४८**	**६६**	**५४**	**२८**	**३६**	**३१**	**१२**	**९३**	**१८**	**६५३**						**८५७६**

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्वारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानुन तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएबमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गरी समयमै पारित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ। कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ। निर्वाचित हुने पद बाहेक राज्यकोषबाट तलव सुविधा बेहोर्ने गरी नियुक्त हुने सबै पदमा योग्यता र मापदण्ड तोकिनुपर्दछ ।
- स्थानीय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा कानुन बमोजिम जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रशिक्षण तथा तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानुनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ । अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ ।
- व्यावसायिक प्रकृतिको संस्थाहरूलाई पुँजीगत अनुदान प्रदान गर्दा लाभग्राहीले प्राप्त गर्ने लाभको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । यस्ता संस्थाहरु विघटन भएमा बाँकी सम्पत्ति लगानीको अनुपातमा फिर्ता हुने सुनिश्चितता हुन पर्दछ। यस्तो निर्माण व्यक्तिगत स्वामित्व रहेको जग्गा वा सम्पत्तिमा गरिनु हुँदैन ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने, पूर्वानुमान गर्न सकिने अवस्थामा पनि लागत अनुमान यथार्थपरक तवरले तयार नगरी भेरिएसनबाट थप कार्य गराउने प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ। म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ।निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक तथा सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नुपर्दछ।
- स्थानीय तहले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ।

- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकेअनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा रहेका विद्यार्थी संख्याको आधारमा दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक र अन्य अनुदान रकम विद्यालयलाई निकासा दिनुपर्दछ ।
- बजेट तर्जुमा पूर्व नै अनुमान गर्न सकिने शीर्षकमा समेत अर्थ विविध वा अबण्डामा बजेट राख्ने र वर्षान्तमा रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ। स्रोतको सुनिश्चितता बेगरका कार्यक्रम/आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकेको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ। साथै रनिङ्ग बिलसाथ गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गरेर भुक्तानी दिनुपर्दछ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य र सामग्री खरिद गर्ने कार्य समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
- कृषि, पशु, सहकारी संस्था लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपर्ने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ। नाफामूलक संस्थालाई अनुदान वितरण गर्नु हुँदैन।
- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ । लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानुन तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।
- सरकारी पेश्की बाँकी रहेकालाई सार्वजनिक पदमा नियुक्ति नगर्ने तथा निर्वाचित हुने पदको हकमा उम्मेदवार हुन वञ्चित गर्ने एवं म्याद नाघेको पेश्कीको विवरण सार्वजनिक निकायले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ७ दिनभित्र सार्वजनिकीकरण गर्ने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोक्का गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ अनुसार कार्यालयको जनशक्तिले गर्न नसक्ने कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गरी परामर्शदाता माथिको निर्भरता कम गर्नु पर्दछ । तयार गरिएका विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन लगायतका

प्रतिवेदनहरू क्रमिक रुपले कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।

- सरकारी डिजिटल सेवाहरूको गुणस्तर, पहुँच र विश्वसनीयता बढाउन सेवा स्तर सम्झौता तथा गोपनीयता सम्झौता अनिवार्य गर्नुपर्दछ। एकै प्रकारको कामको लागि निकायगतरूपमा अलग - अलग सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ। समयको उपलव्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ ।
- नगरपालिकामा निर्माणाधीन भवन समयमै निर्माण सम्पन्न गर्नुपर्दछ ।
- सामाजिक सुरक्षा तर्फ सम्बन्धित लाभग्राहीहरुले समयमै भत्ता प्राप्त गरेको सुनिश्चित हुनुका साथै दोहोरो परेका तथा लगत कट्टा गर्नुपर्ने लाभग्राहीको पहिचान गरी विवरण अध्यावधिक गर्नुपर्दछ ।